

СОНГУУЛЬ БА ЖЕНДЭР 2024

СОНГУУЛИЙН ХҮЙСЭЭР АНГИЛСАН
НЭЭЛТТЭЙ ӨГӨГДЛИЙН ДҮРСЛЭЛ

ННА 66
ДАА 320
С-568

СОНГУУЛЬ БА ЖЕНДЭР

СОНГУУЛИЙН ХҮЙСЭЭР АНГИЛСАН
НЭЭЛТТЭЙ ӨГӨГДЛИЙН ДҮРСЛЭЛ 2024

Санаачлагч, хэрэгжүүлэгч

СОНГУУЛИЙН ЕРӨНХИЙ ХОРОО | ТУНГААХУЙ ӨГӨГДЛИЙН УРЛАН

Товхимол боловсруулсан

ТУНГААХУЙ ӨГӨГДЛИЙН УРЛАН

Энэхүү товхимолыг “Шийдвэр гаргах түвшинд жендэрийн тэгш байдал, эмэгтэйчүүдийн оролцоог дэмжих нь” төслөөс санхүүжүүлэв.

Товхимолд тусгагдсан агуулга, дүгнэлтүүд гүйцэтгэгч байгууллагын байр суурийг илэрхийлж байгаа бөгөөд төслийг санхүүжүүлэгч БНСУ-ын Олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллага /КОЙКА/ болон хэрэгжүүлэгч НҮБ-ын Хөгжлийн хөтөлбөрийн байр суурийг илэрхийлээгүй болно.

CC BY-ND 4.0

Товхимолыг бүтнээр нь, зохиогчийг дурдах нөхцөлтэйгөөр чөлөөтэй ашиглах, нийтлэх, түгээх боломжтой. Өөрчлөлт оруулах, хувиргах, хэсэгчлэн ашиглах, тухайн бүтээлд үндэслэн үүсмэл бүтээл үүсгэхийг хориглоно.

Товхимолд орсон бүх байгууллагын лого нь зөвхөн таних зориулалттай бөгөөд зохиогчийн эрх болон лицензийн хамгаалалтад хамаарахгүй.

ISBN 978-9919-0-5881-4

©ТУНГААХУЙ ӨГӨГДЛИЙН УРЛАН ХХК 2025

Сонгуулийн өгөгдөл, ойлголт, эрх зүйн зөвлөхүүд:

Д.БАТ-ЭРДЭНЭ | Сонгуулийн ерөнхий хорооны
Тамгын газрын дарга

Т.ГҮЕНБААТАР | Сонгуулийн ерөнхий хорооны
Мэдээлэл, судалгаа, сургалтын төвийн Ахлах референт

П.АЛТАНЧИМЭГ | Сонгуулийн ерөнхий хорооны
Улс төрийн намын мэдээлэл, арга зүйн газрын
Референт

Г.ПҮРЭВСҮРЭН | Сонгуулийн ерөнхий хорооны
Мэдээлэл, судалгаа, сургалтын төвийн Референт

Д.ЭНХЦЭЦЭГ | Нээлттэй нийгэм форумын
Засаглалын хөтөлбөрийн менежер

Э.ЭРДЭНЭЧИМЭГ | “Шийдвэр гаргах түвшинд
жендэрийн тэгш байдал, эмэгтэйчүүдийн оролцоог
дэмжих нь” төслийн Менежер

Э.ГЭРЭЛТ-ОД | “Шийдвэр гаргах түвшинд жендэрийн
тэгш байдал, эмэгтэйчүүдийн оролцоог дэмжих нь”
төслийн Техникийн зөвлөх

Жендэрийн зөвлөхүүд:

Б.АНХБАЯР | Тунгаахуй өгөгдлийн урлангийн
Жендэрийн зөвлөх

Э.ЭНХЧИМЭГ | “Шийдвэр гаргах түвшинд жендэрийн
тэгш байдал, эмэгтэйчүүдийн оролцоог дэмжих нь”
төслийн Жендэрийн шинжээч

СОНГУУЛЬ БА ЖЕНДЭР

СОНГУУЛИЙН ХҮЙСЭЭР АНГИЛСАН НЭЭЛТТЭЙ ӨГӨГДЛИЙН ДҮРСЛЭЛ

2024

Сонгуулийн хүйсээр ангилсан
өгөгдлийн дүрслэлийн нээлттэй сан

www.tungaahui.mn

АГУУЛГА

4	Товчилсон үг
5	Удиртгал
7	Сонгуулийн хүйсээр ангилсан нээлттэй өгөгдөл
13	Сонгууль ба жендэр: Өнөөгийн дүр зураг
21	Монгол Улсын Их Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуулийн хүйсээр ангилсан нээлттэй өгөгдөл
59	Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуулийн хүйсээр ангилсан нээлттэй өгөгдөл
87	Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2025 оны нөхөн сонгуулийн хүйсээр ангилсан нээлттэй өгөгдөл

1

2

3

4

5

ТОВЧИЛСОН ҮГ

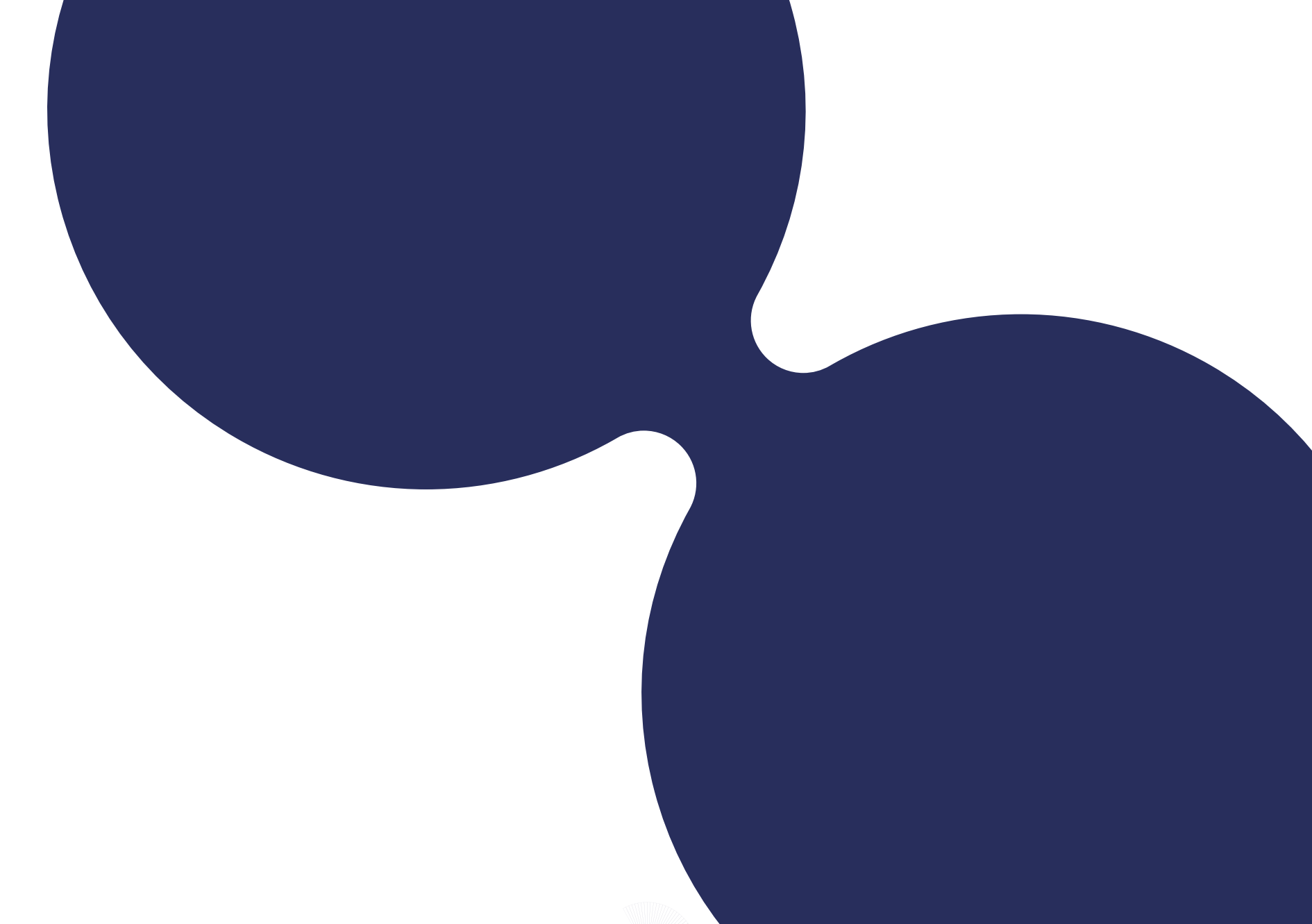
БНСУ	Бүгд Найрамдах Солонгос Улс
ИТХ	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал
НҮБ	Нэгдсэн үндэстний байгууллага
ОУПХ	Олон улсын парламентын холбоо
СЕХ	Сонгуулийн ерөнхий хороо
УБЕГ	Улсын бүртгэлийн ерөнхий газар
УИХ	Улсын Их Хурал
ҮСХ	Үндэсний статистикийн хороо

УДИРТГАЛ

Монгол Улсын Сонгуулийн ерөнхий хороо, Тунгаахуй өгөгдлийн урлан хамтран НҮБ-ын Хөгжлийн хөтөлбөрийн БНСУ-ын Олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллага (KOICA)-ын санхүүжилттэй “Шийдвэр гаргах түвшинд жендэрийн тэгш байдал, эмэгтэйчүүдийн оролцоог дэмжих нь” төслийн дэмжлэгтэйгээр Улсын Их Хурлын болон Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны ээлжит болон 2025 оны нөхөн сонгуулийн хүйсээр ангилсан өгөгдлийг нарийвчлан бүрдүүлж, эдгээр өгөгдөлд суурилсан өгөгдлийн дүрслэл (data visualization)-ийн нээлттэй сан бүтээв.

Сонгуулийн хүйсээр ангилсан өгөгдлийн дүрслэлийн нээлттэй сан нь төрийн нээлттэй өгөгдлийг “өгөгдлийн дүрслэл” хэлбэрийн бүтээгдэхүүн болгон хөгжүүлж, нээлттэй сан үүсгэн олон нийтэд танилцуулж буйгаараа онцлогтой. Өгөгдлийн дүрслэлийн нээлттэй сан дахь бүтээлүүдийг бүтнээр нь, зохиогчийг дурдах нөхцөлтэйгөөр чөлөөтэй ашиглах, нийтлэх, түгээх (CC BY-ND 4.0 лиценз) боломжтой.

Энэхүү товхимол болон өгөгдлийн дүрслэлийн нээлттэй сангаас сонгогчид, нэр дэвшигчид, сонгуулийн ирц, үр дүн гэх мэт сонгуулийн бүхий л үйл явц дахь эрэгтэйчүүд, эмэгтэйчүүдийн оролцооны талаар өгөгдөлд суурилсан бодит ойлголт, мэдээлэл авах, сонгуулийн жендэрийн тэгш байдлын талаар хэлэлцүүлэг өрнүүлэх, судалгаа хийх боломж нэмэгдэнэ гэж итгэж байна.

A large, dark blue, abstract shape resembling a stylized wave or a partial circle, positioned on the left side of the page. It has a smooth, flowing edge that curves upwards and then downwards.

СОНГУУЛИЙН
ХҮЙСЭЭР АНГИЛСАН
НЭЭЛТТЭЙ ӨГӨГДӨЛ

1

СОНГУУЛЬ ГЭЖ ЮУ ВЭ?

Иргэд сонгох, сонгогдох эрхээ эдлэн улс төрийн шийдвэр гаргах үйл явцыг **СОНГУУЛЬ** гэнэ.

Сонгууль нь сонгуулийн эрх бүхий иргэд нийтээрээ, чөлөөтэй, шууд сонгох эрхийн үндсэн дээр саналаа нууцаар гаргаж, төрийн тэргүүнээ сонгох, төрийн эрх барих дээд байгууллага, нутгийн өөрөө удирдах байгууллагыг өөрсдийн төлөөллөөр бүрдүүлэх үндсэн арга юм.

СОНГУУЛИЙН НЭЭЛТТЭЙ ӨГӨГДӨЛ

“ Нээлттэй өгөгдөл гэж хэн бүхэн чөлөөтэй ашиглаж, шинэ зорилгоор дахин хэрэглэж, дахин түгээж болдог, нээлттэй байдлыг баталгаажуулсан лицензтэй өгөгдөл юм.

Open Knowledge Foundation

Нээлттэй өгөгдөл нь өгөгдөл ямар нэг хязгаарлалтгүйгээр нээлттэй байх, түүнийг бодит хэрэглээнд оруулж, үнэ цэн бүтээх тухай ойлголт дээр суурилан хөгжиж байна. Монгол Улс нээлттэй өгөгдлийн суурь зохицуулалтыг багтаасан Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуулийг 2021 онд баталсан. Тус хуульд анх удаа нийтийн мэдээллийг нээлттэй өгөгдөл болгох тухай тусгаж, мэдээлэл хариуцагч төрийн байгууллагууд өгөгдлөө нээлттэй нийтлэх үүрэг хүлээсэн.

Сонгуулийн өгөгдөл бол төрийн нээлттэй өгөгдөлд хамаарах чухал өгөгдөл. Сонгуулийн холбоотой эрхийг хангах, сонгуулийн бүх нийтийн зарчмыг хэрэгжүүлэх, сонгуулийн хүртээмжтэй, нээлттэй, ил тод байдлыг хангах нэг хэрэгсэл бол нээлттэй өгөгдөл юм. Сонгуулийн нээлттэй өгөгдөл хөгжүүлэх нь дан ганц өгөгдлийг нээлттэй нийтлэх тухай асуудал бус, илүү үнэ цэн бүтээхийн тулд нээлттэй өгөгдлийн шаардлагуудыг хангахуйц байдлаар “нээх” шаардлага бий. Өгөгдөл бүрэн, нарийвчилсан, үүссэн даруйд нь нийтэлсэн болон нээлттэй өгөгдлийн бусад шаардлагуудыг хангасан байх тусам үнэ цэнтэй болно.

Сонгуулийн чанартай нээлттэй өгөгдөл бүрдсэнээр иргэд сонгогчид, улс төрийн намууд, нэр дэвшигчид, иргэний нийгмийн байгууллагууд, сэтгүүлчид, ажиглагчид, судлаачид гэх мэт олон талт оролцогч талууд мэдээлэл авах, сонгуулийн үйл явцыг ойлгох, хянах, хэлэлцүүлэг өрнүүлэх, сонгуулийн судалгаа хийх боломжийг олгож, илүү хүртээмжтэй, ил тод, нээлттэй сонгууль явуулахад тусална.

НЭЭЛТТЭЙ ӨГӨГДЛИЙН ШААРДЛАГА

БҮРЭН

ҮНЭН ЗӨВ

НАРИЙВЧИЛСАН

ҮҮССЭН
ДАРУЙД НЬ
НИЙТЭЛСЭН

ЧӨЛӨӨТЭЙ
ХАНДАХ
БОЛОМЖТОЙ

ЧӨЛӨӨТЭЙ
АШИГЛАХ
БОЛОМЖТОЙ

МАШИН
БОЛОВСРУУЛАХ
БОЛОМЖТОЙ

ЯЛГАВАРЛАЛГҮЙ

ӨМЧЛӨЛГҮЙ

ТӨЛБӨРГҮЙ

БАЙНГЫН,
ТОГТВОРТОЙ

ХАРЬЦУУЛАГДДАГ

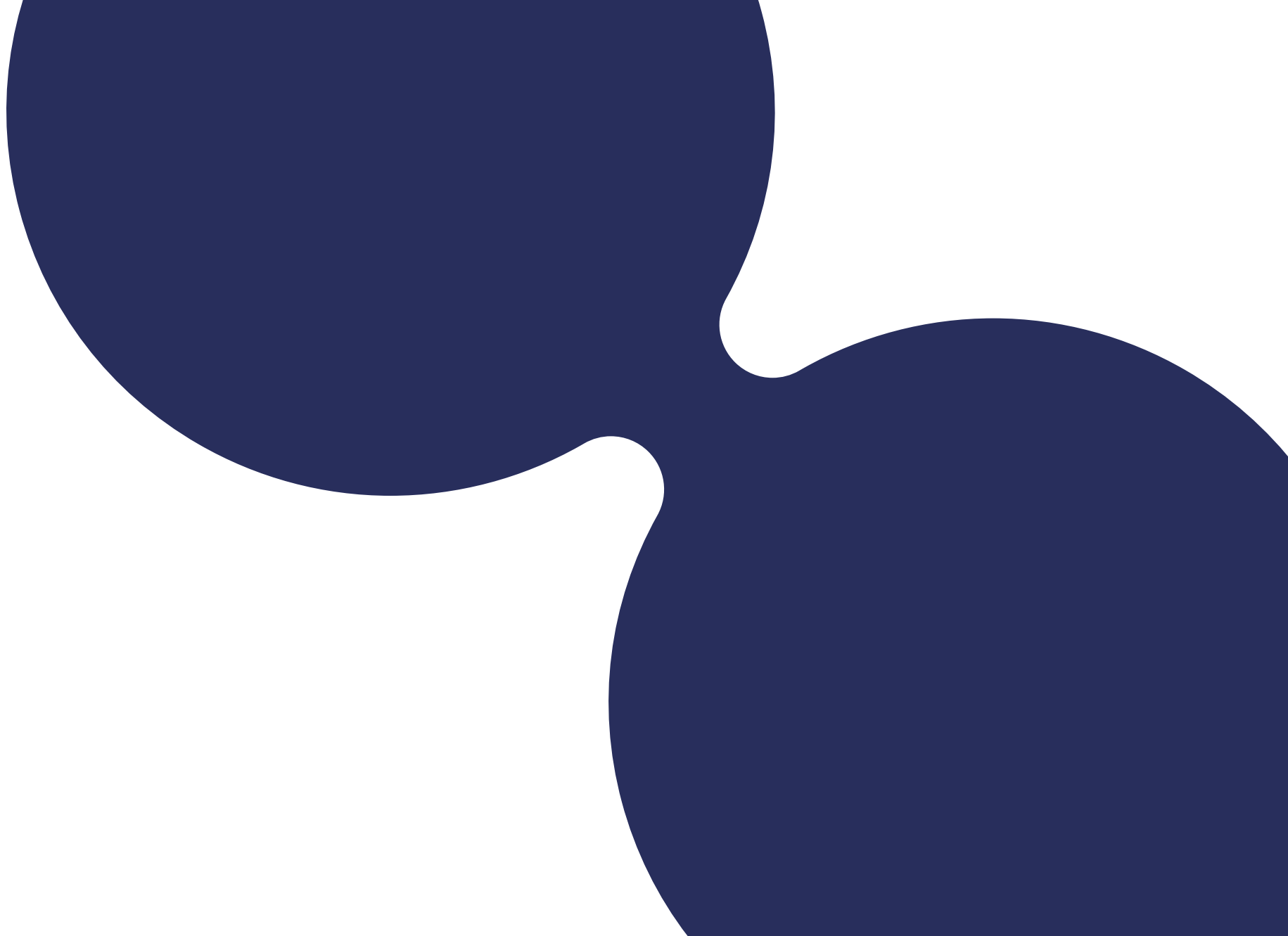
СОНГУУЛИЙН ХҮЙСЭЭР АНГИЛСАН ӨГӨГДӨЛ

Ардчилсан улс орнуудад сонгуулийн нэг шаардлага нь жендэрийн тэгш байдлыг хангах явдал байдаг. Төлөөллийн ардчиллыг бэхжүүлэх, сонгуулийн үйл явцад тэгш оролцооны зарчмыг хэрэгжүүлэхэд жендэрийн сэдэв зайлшгүй хөндөгдөнө. Цаашлаад хүйсийн төдийгүй бусад онцлог бүлгүүдийн оролцооны талаар өгөгдөл бүрдүүлэх нь иргэдийн сонгох, сонгогдох эрх хэр хангагдаж буйн хэмжүүр болно.

Сонгуулийн нээлттэй өгөгдлийг хүйсээр ангилан бүрдүүлэх нь нээлттэй өгөгдлийн “нарийвчилсан” байх шаардлагыг хангахаас гадна өгөгдлийг хүний эрхэд суурилсан хандлагаар буюу “хэнийг ч орхигдуулахгүй” зарчмаар¹ бүрдүүлж буй хэлбэр юм. Энэ нь хүн амын ялгаатай бүлгүүдийн нөхцөл байдлыг ойлгох, харьцуулах, тэгш бус байдалд анхаарал хандуулах боломж олгоно.

Сонгуулийн хүйсээр ангилсан өгөгдлийг бүрдүүлэхдээ сонгуулийн бүхий л үе шатанд сонгогч, нэр дэвшигч, сонгогдсон албан тушаалтан, сонгуулийн байгууллагын ажилтан, нэр дэвшигчийн сонгуулийн ажилтан, ажиглагч гэх мэт оролцогч талуудын хүйсийн тэгш оролцоо хангагдаж буй эсэхийг үнэлэхүйц байдлаар нарийвчлан бүрдүүлэх шаардлагатай. Цаашид сонгуулийн өгөгдлийг хүйсээс гадна үндэс угсаа, хөгжлийн бэрхшээлтэй эсэх, боловсролын түвшин гэх мэт олон үзүүлэлтээр нарийвчлан бүрдүүлэх хэрэгцээ бий.

¹ “A Human Rights Based Approach to Data”, 2018, Office of the UN High Commissioner for Human Rights

СОНГУУЛЬ БА ЖЕНДЭР:
ӨНӨӨГИЙН ДҮР ЗУРАГ

2

ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН

Монгол Улсад ардчилсан сонгууль явагдаж эхэлснээс хойш сонгуулийн хууль, эрх зүйн орчинд олон шинэчлэл хийгдсэн бөгөөд тэдгээрийн нэг нь хүйсийн төлөөллийн доод хязгаар (квот) тогтоосон явдал юм. Квот буюу аль нэг хүйсийн төлөөллийн доод хязгаарыг тогтоох нь шийдвэр гаргах түвшинд хүйсийн төлөөллийн тэнцвэрийг хангах зорилгоор дэлхийн олон улс оронд хэрэгжүүлдэг, тэгш оролцоог баталгаажуулах чухал арга гэж үздэг.

УИХ-Д НЭР ДЭВШҮҮЛЭХ ХҮЙСИЙН ТӨЛӨӨЛЛИЙН ДООД ХЯЗГААР /КВОТ/

ӨНӨӨГИЙН ДҮР ЗУРАГ

2024 оны Улсын Их Хурлын сонгуулийн холимог тогтолцооны үр дүнд Монгол Улсын парламентын түүхэнд хамгийн олон эмэгтэй гишүүн сонгогдов. Энэ нь Монгол Улсын сонгуулийн 100 жилийн түүхэнд анх удаа бага хүйсийн төлөөлөл буюу эмэгтэйчүүдийн төлөөлөл нийт гишүүдийн 25%-иас дээш хувийг бүрдүүлсэн тохиолдол юм.

Улсын Их Хурлын 126 гишүүнээс 32 эмэгтэй гишүүн сонгогдож, парламент дахь эмэгтэйчүүдийн төлөөлөл 25.4%-д хүрсэн нь Азийн дундаж (21.2%)-аас өндөр, дэлхийн дундаж (26.9%)-тай хамгийн ойртоод буй амжилт юм.

Монгол Улсад парламент нийт 30 удаа өөрчлөн бүрдсэнээс мэдээлэл бүртгэгдсэн 26 тохиолдлын 12 удаад нь сонгогдсон гишүүдийн 20%-иас дээш хувийг эмэгтэйчүүд бүрдүүлж байжээ.

2024 онд эмэгтэйчүүд УИХ-д өмнөхөөсөө илүү олон сонгогдсон нь сонгуулийн хуульд оруулсан өөрчлөлттэй шууд холбоотой. Тодруулбал, жагсаалтаар сонгогдох гишүүдийн хүйсийн харьцааг 50/50 байхаар тогтоож, нэр дэвшигчдийг жагсаалтад хүйсээр ээлжилж бичих зохицуулалт нэвтрүүлснээр эмэгтэйчүүдийн төлөөлөл мэдэгдэхүйц өсөв. 2024 оны сонгуульд жагсаалтаар 24 эмэгтэй, тойргуудаас 8 эмэгтэй гишүүн сонгогдсон.

2024 оны сонгуулиар тойрогт өрсөлдөж, сонгогчдын саналаар ялалт байгуулсан эмэгтэй гишүүний тоо найм (нийт 78 суудлаас) байгаа нь 2020 оны Улсын Их Хурлын ээлжит сонгуулиар 13 эмэгтэй (нийт 76 суудлаас) сонгогдсонтой харьцуулахад буурсан үзүүлэлт байв. Эмэгтэйчүүд тойргийн мандатаар сонгогдох хувь харьцангуй бага байгаа нь ямар шалтгаантай вэ? Үүнийг дараах хүчин зүйлстэй холбож болох юм:

- Сонгуулийн зардлын өндөр дарамт
- Томсгосон тойрог, сонгуулийн сурталчилгааны богино хугацаа
- Олон нийтэд танигдсан эмэгтэй нэр дэвшигчид цөөн
- Зарим эмэгтэй нэр дэвшигчдийг мерит бус зарчмаар нэр дэвшүүлсэн байдал
- Өмнөх парламентад сонгогдсон зарим эмэгтэй гишүүдийн ёс зүйн асуудал хэвлэл мэдээлэл болон нийгмийн сүлжээнд дуулиан дагуулсан нь эмэгтэй улс төрчдийн нийтлэг дүр төрхөд сөргөөр нөлөөлсөн
- Жендэрийн хэвшмэл ойлголт, эцгийн эрхт ёсны соёлын элементүүд амь бөхтэй оршиж, олон нийтийн мэдлэг, мэдээллийг сайжруулах хэрэгцээ хэвээр байна.

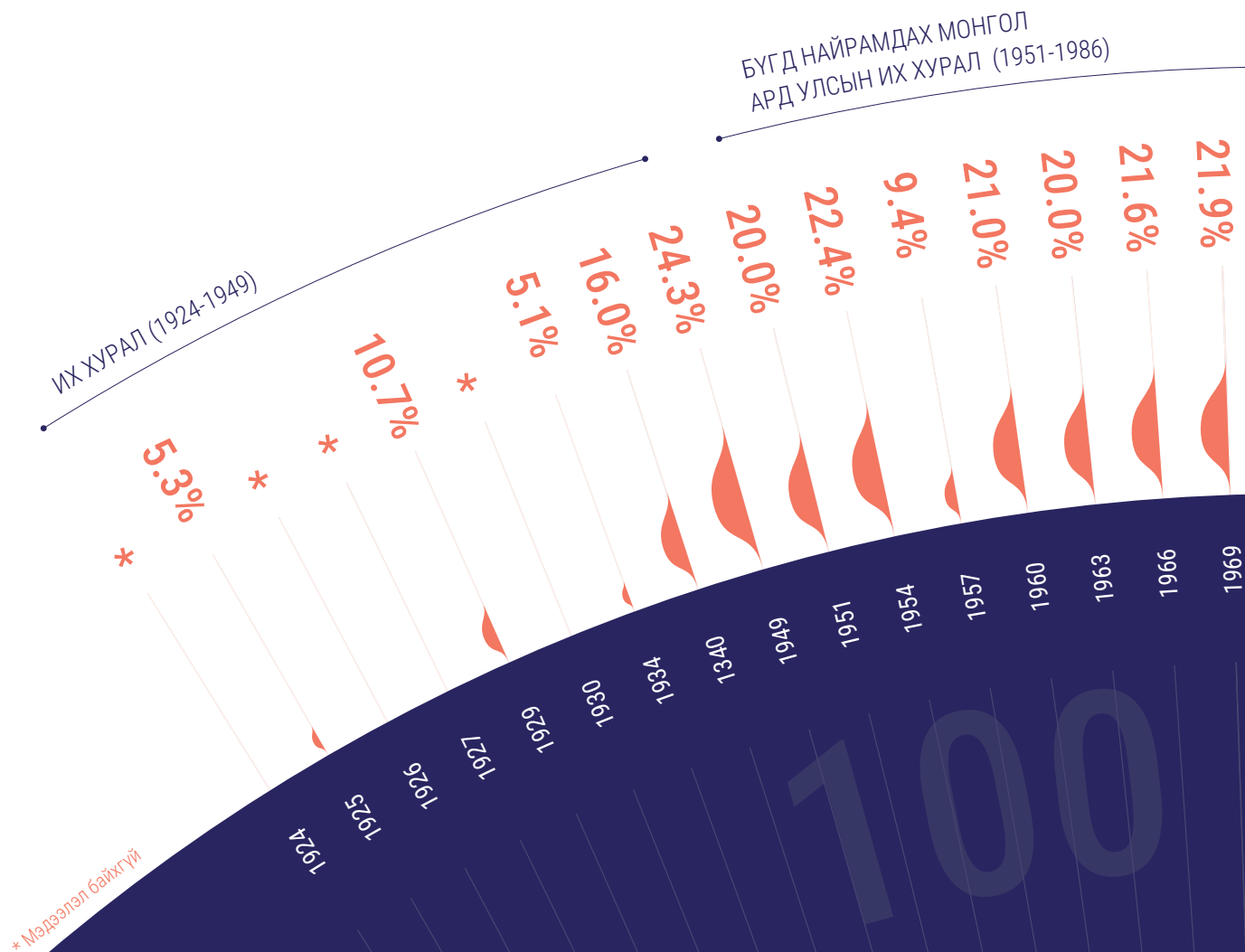
Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын түвшинд хүйсийн төлөөлөл ямар дүр зурагтай байна вэ? Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн ИТХ-ын 2024 оны ээлжит сонгуулийн нэр дэвшилтээс харахад нийт 17,278 хүн нэр дэвшсэний 32.4% нь эмэгтэй, 67.6% нь эрэгтэй нэр дэвшигчид байсан.

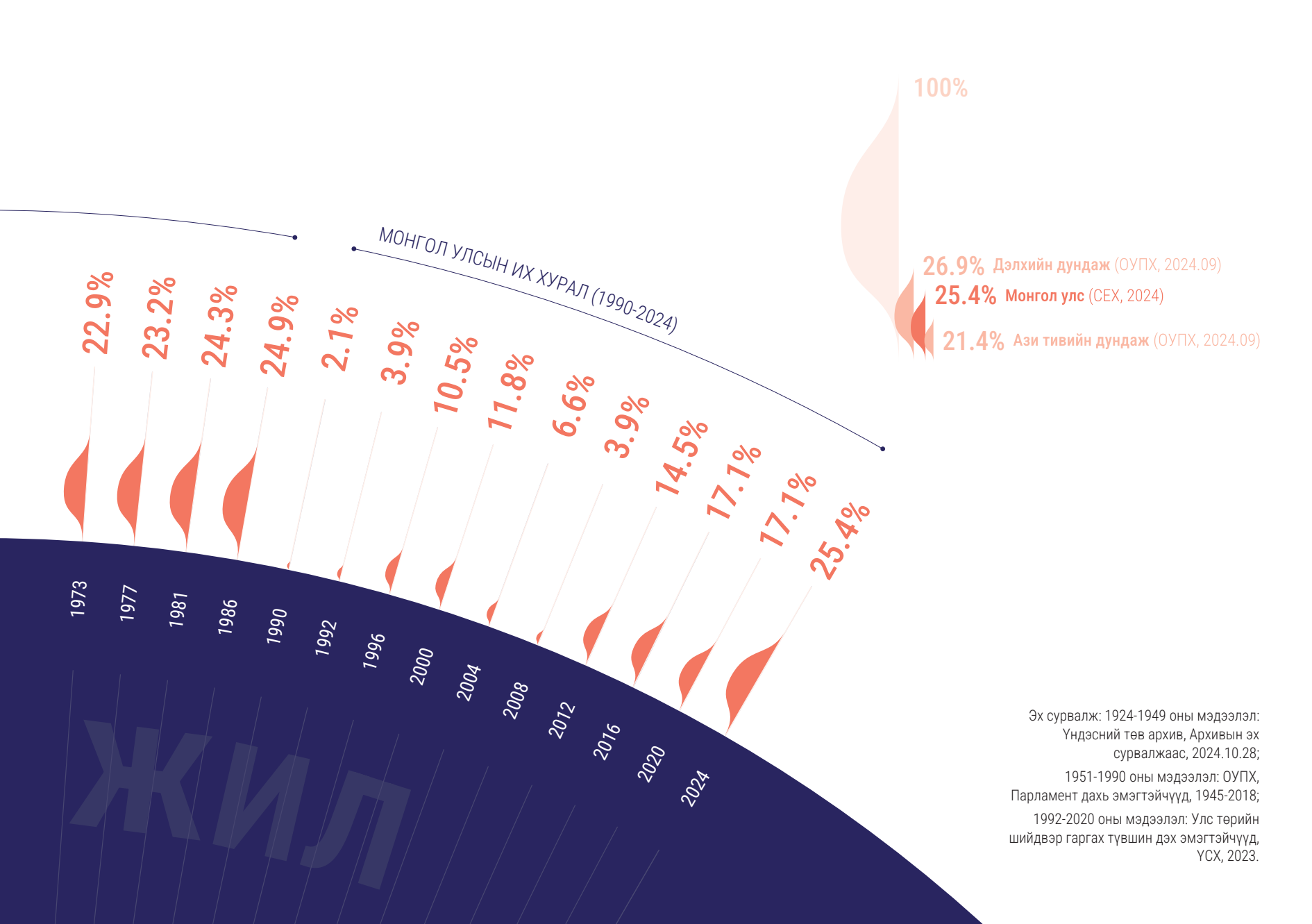
Сонгуулийн дүнгийн тухайд ИТХ-д сонгогдсон 8,031 төлөөлөгчийн 27.6% нь эмэгтэйчүүд байв. Үүнээс, аймаг, нийслэлийн түвшинд эмэгтэй төлөөлөгчид 18.0%-ийг, сум, дүүргийн түвшинд 28.6%-ийг бүрдүүлсэн. Эдгээр тоон үзүүлэлт нь том хэмжээний, илүү их санхүүжилт шаарддаг тойргууд эмэгтэй нэр дэвшигчдийн амжилтанд саад болж байгааг илтгэнэ.

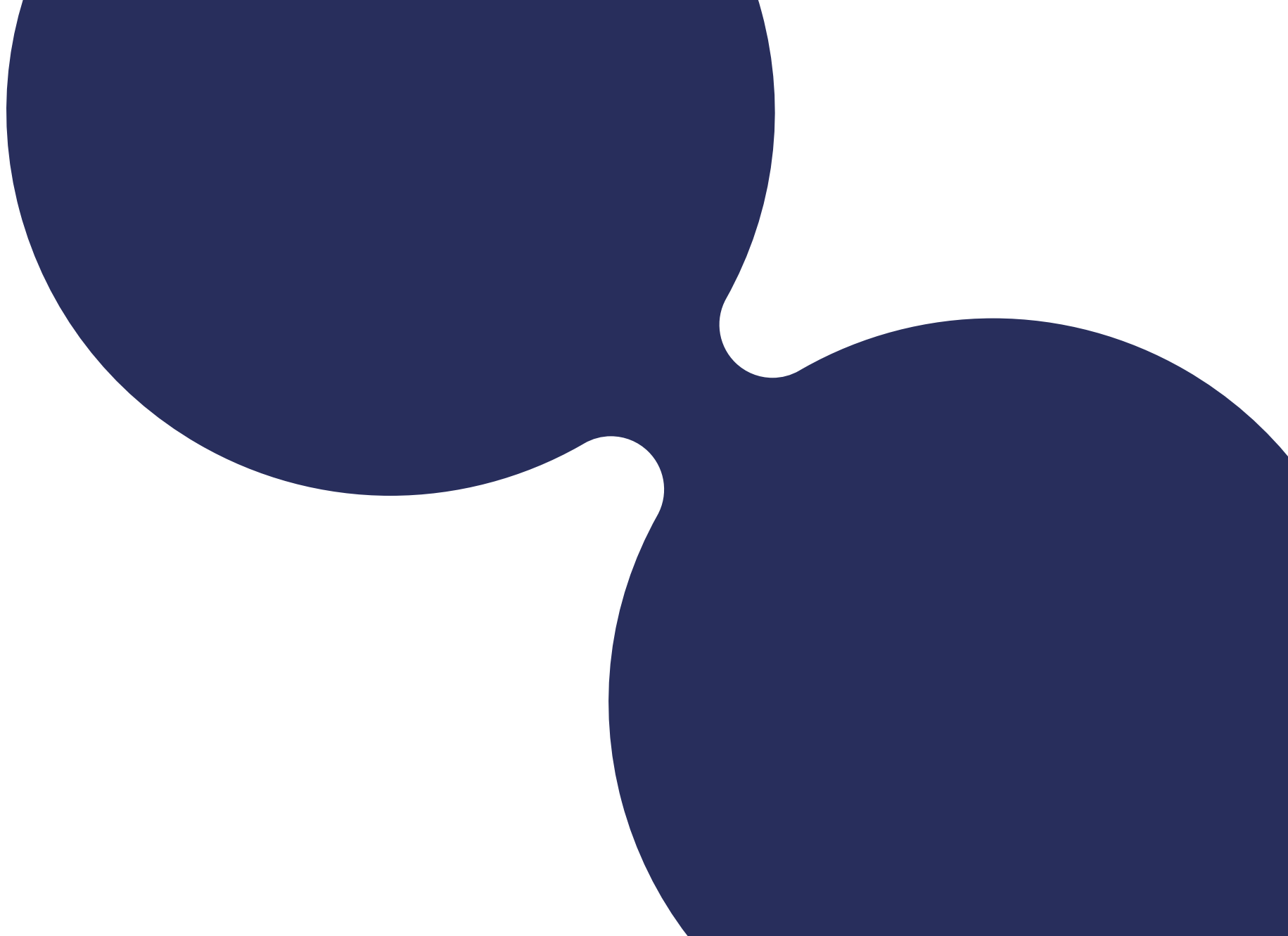
Энэ дүр зураг нь орон нутгийн түвшинд эмэгтэйчүүдийн улс төрийн оролцоог дэмжих бодлого, стратегийн чухлыг онцолж байна.

Түүнчлэн ирээдүйн сонгуулиудад улс төрийн оролцооны туршлагатай, олон нийтийн итгэлийг олсон эмэгтэй манлайлагчдыг төлөвшүүлэх, дэмжих хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлэх нь зүйтэй. Энэ нь зөвхөн сонгуулийн механизмаар бус, олон нийтийн ойлголт, хэвшмэл ойлголтыг өөрчлөх боловсрол, мэдээллийн ажлуудтай хамт явагдах шаардлагатайг ч харуулж байна.

ИХ ХУРАЛ ДАХЬ ЭМЭГТЭЙ ГИШҮҮДИЙН ЭЗЛЭХ ХУВЬ 1924-2024

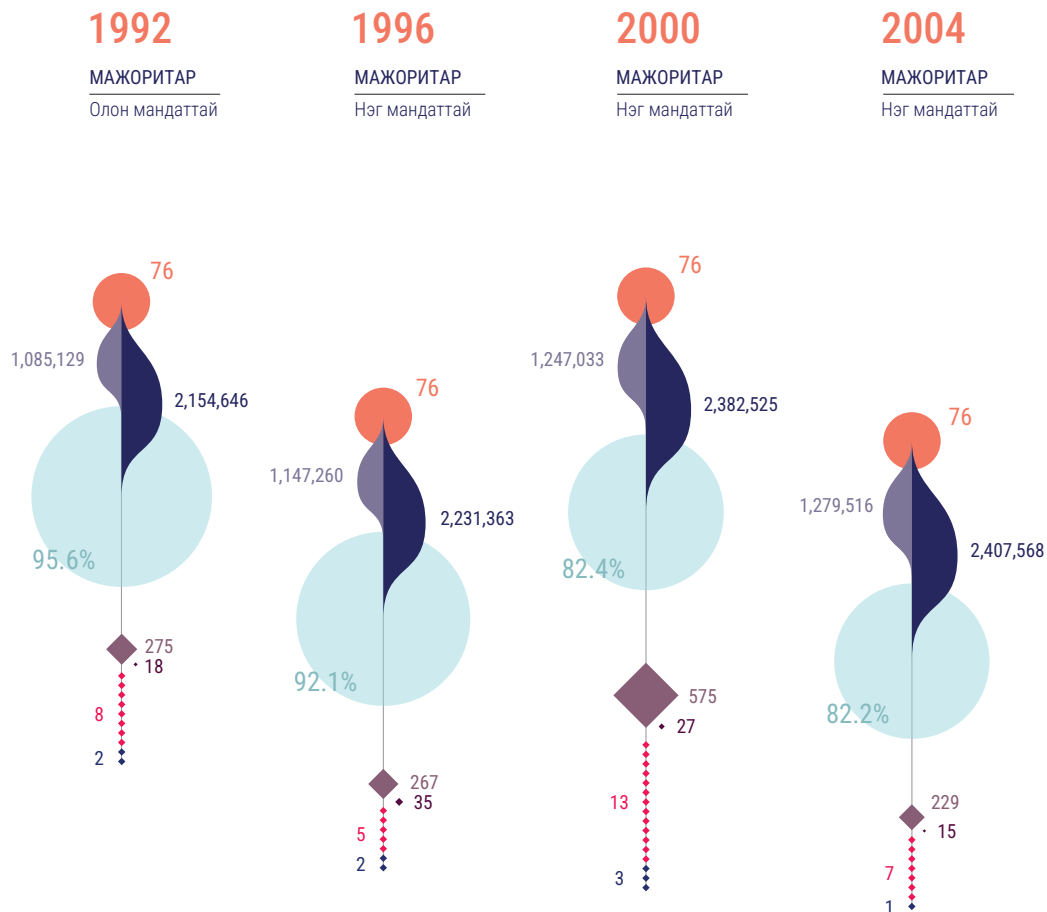
МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН
2024 ОНЫ ЭЭЛЖИТ СОНГУУЛИЙН
ХҮЙСЭЭР АНГИЛСАН
НЭЭЛТТЭЙ ӨГӨГДӨЛ

3

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ЭЭЛЖИТ СОНГУУЛИЙН ТОВЧООН

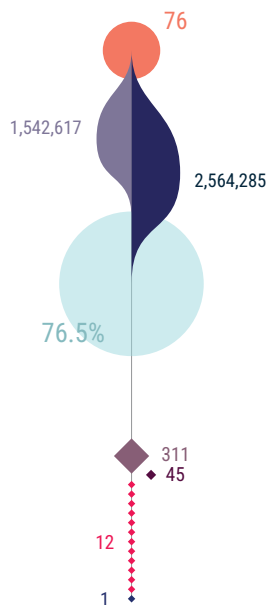
Монгол Улсын сонгуулийн эрх бүхий иргэд нийтээрээ, чөлөөтэй, шууд сонгох эрхийн үндсэн дээр саналаа нууцаар гаргаж, УИХ-ын гишүүдийг дөрвөн жил тутам явагддаг ээлжит сонгуулиар сонгодог.

Монгол Улс 1992 онд шинэ Үндсэн хуулиа баталснаас хойш есөн удаа УИХ-ын сонгуулийг зохион явуулжээ.

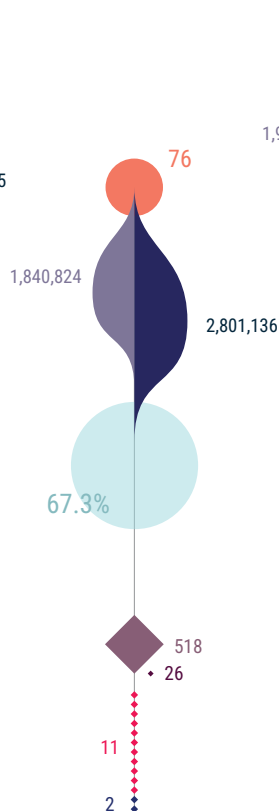
2008

МАЖОРИТАР
Олон мандаттай

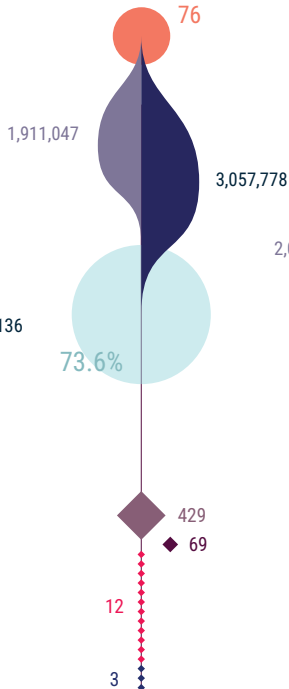
2012

ХОЛИМОГ
Мажоритар 48
Пропорционал 28

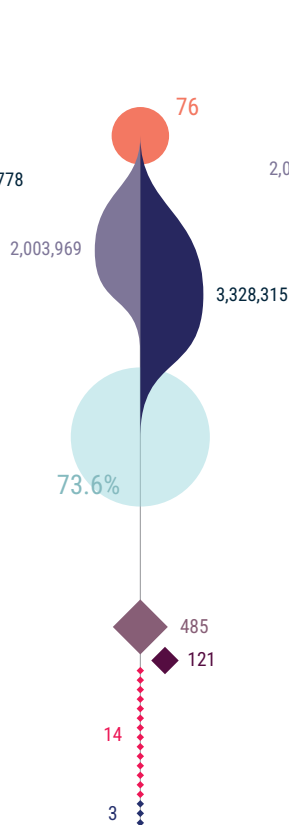
2016

МАЖОРИТАР
Нэг мандаттай

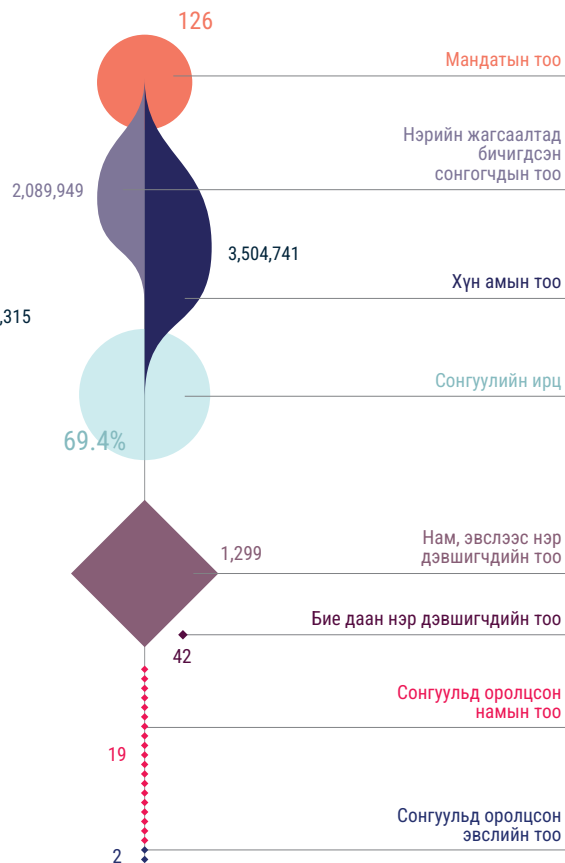
2020

МАЖОРИТАР
Олон мандаттай

2024

ХОЛИМОГ
Мажоритар 78
Пропорционал 48

Сонгогч гэж сонгогчдын нэрийн жагсаалтад бүртгэгдсэн, сонгуулийн эрх бүхий иргэнийг хэлнэ. Сонгогчдын нэрийн жагсаалт нь сонгуульд оролцох эрх бүхий нийт иргэдийн бүртгэл бөгөөд иргэний улсын бүртгэлийн цахим мэдээллийн санд үндэслэдэг.

УИХ-ын 2024 оны ээлжит сонгуулийн сонгогчдын нэрийн жагсаалтад 2024 оны 06-р сарын 05-ны байдлаар нийт 2,238,005 сонгуулийн насны хүн бүртгэлтэй байсан бөгөөд 52.2% нь эмэгтэй, 47.8% нь эрэгтэй хүн байв. Монгол Улсын нийт хүн амын дунд эрэгтэйчүүд, эмэгтэйчүүдийн хүйсийн харьцаа харгалзан 49.0% ба 51.0% байгаатай² харьцуулахад сонгуулийн насны хүн амын дунд эмэгтэйчүүдийн хувь илүү байна.

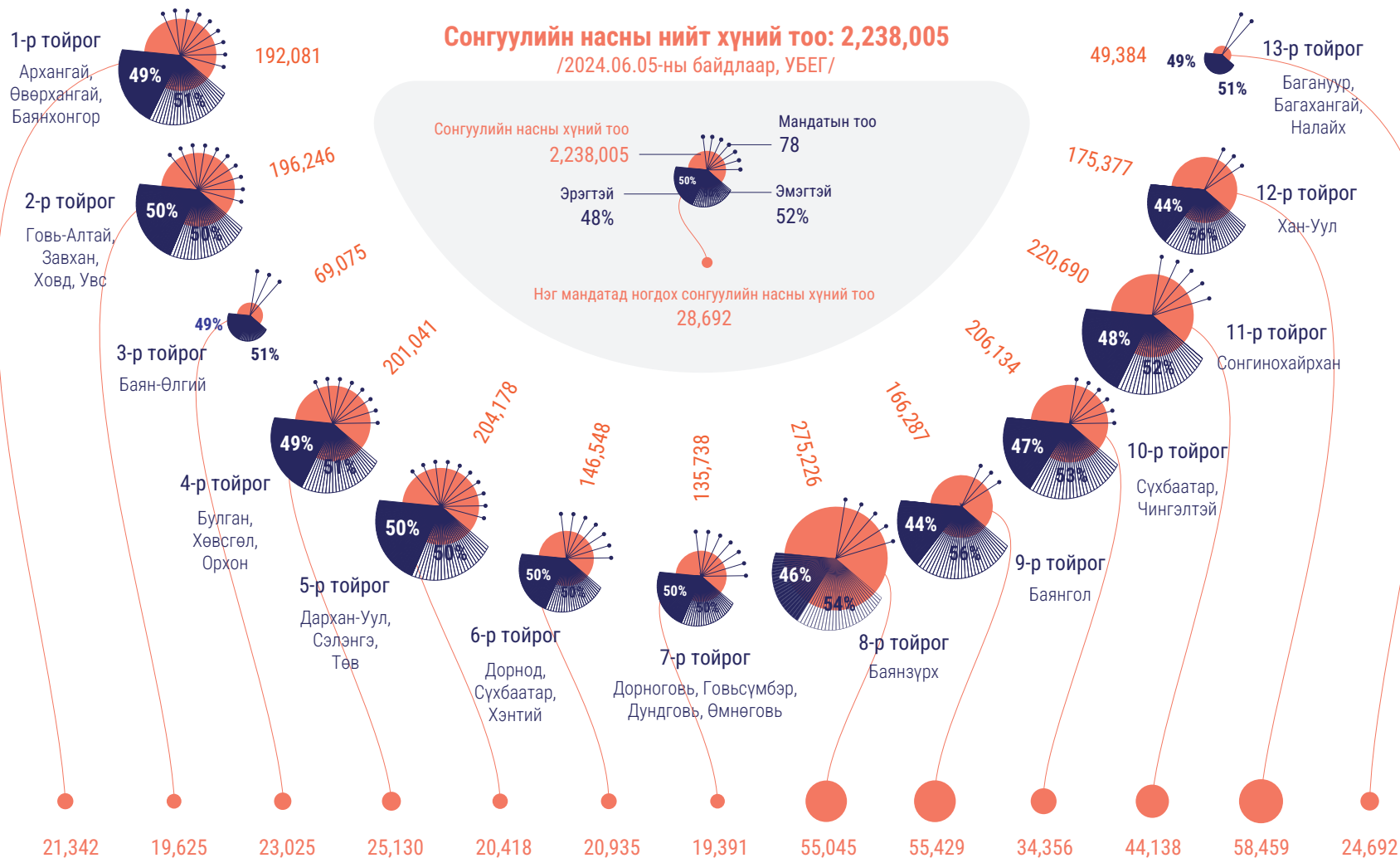
Сонгуулийн насны хүний насны төлөөллийн хувьд харьцангуй залуу буюу 50.3% нь 18-39 насны иргэд, 20.5% нь 40-49 насны иргэд, үлдсэн 29.2% нь 50 болон түүнээс дээш насны иргэд ажээ. Хүн амын насны бүлэг дэх хүйсийн ялгаа нас ахих тусам эмэгтэйчүүд давамгайлах байдлаар нэмэгддэг хандлага сонгуулийн насны хүний хувьд мөн илэрч, 49 хүртэлх насанд эрэгтэйчүүд, эмэгтэйчүүдийн хүйсийн харьцаа тэнцүү бол 50 ба түүнээс дээш насанд эрэгтэйчүүд, эмэгтэйчүүдийн хүйсийн харьцаа харгалзан 43.3% ба 56.7% байна.

УИХ-ын 2024 оны ээлжит сонгуульд гадаад улсад байгаа 13,095 иргэн оролцохоор бүртгүүлсэн бөгөөд эдгээр сонгогчдын 59.2% нь эмэгтэй, 40.8% нь эрэгтэй сонгогчид байв.

² Хүн амын тоо, 2023, ҮСХ

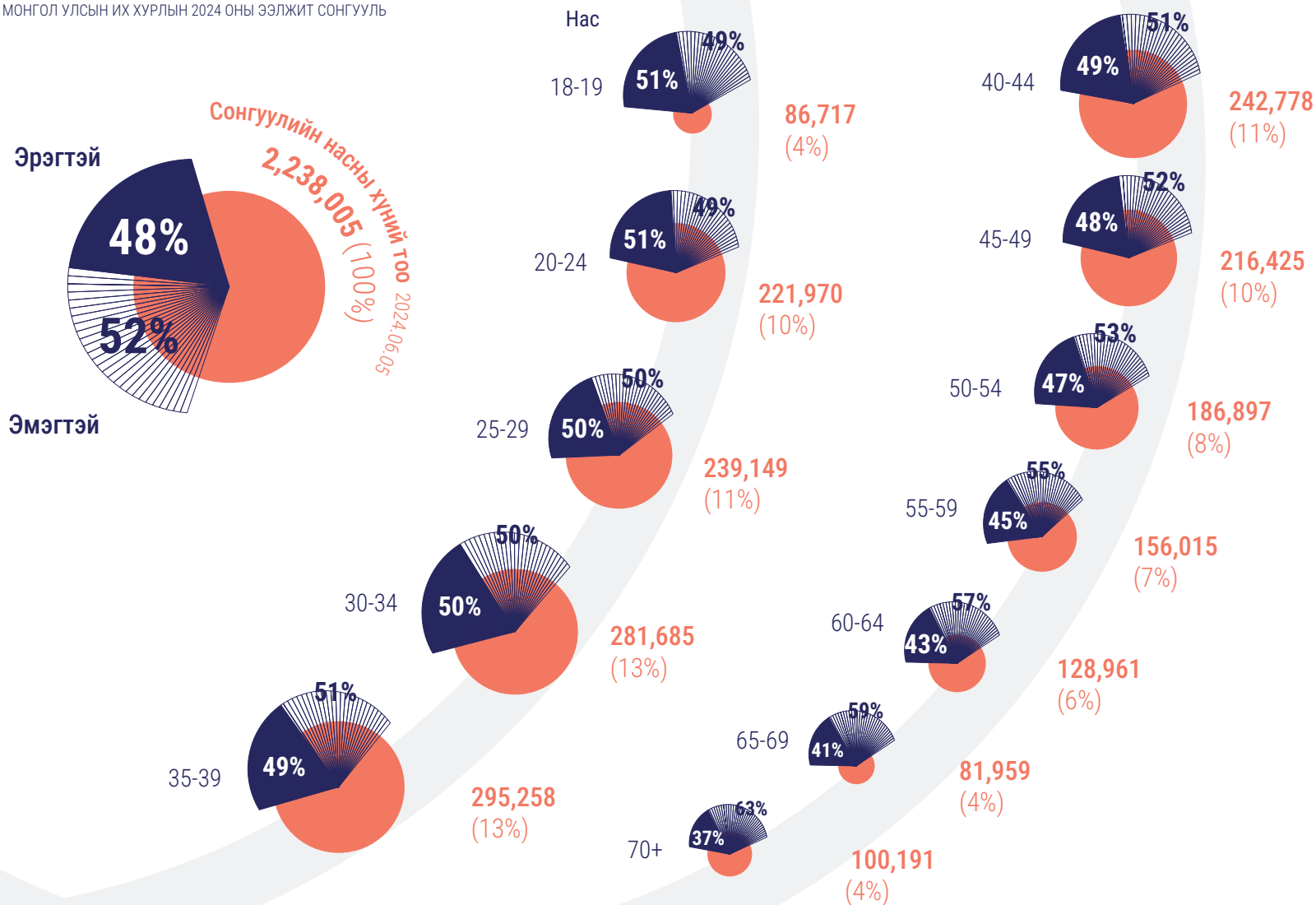
Сонгогчдын нэрийн жагсаалтад бүртгэгдсэн сонгуулийн насны хүний тоо

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН 2024 ОНЫ ЭЭЛЖИТ СОНГУУЛЬ

• Сонгогчдын нэрийн жагсаалтад бүртгэгдсэн сонгуулийн насны хүний тоо, насны бүлгээр

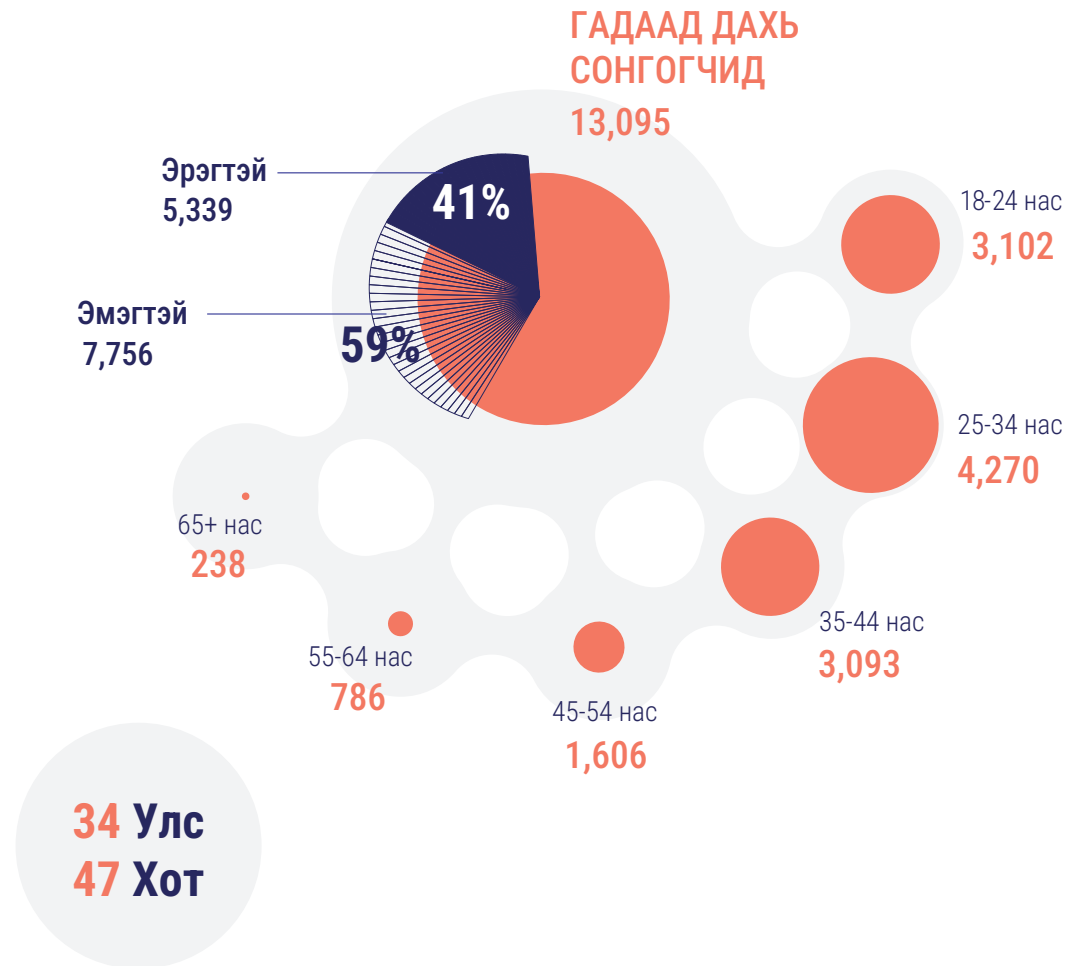
МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН 2024 ОНЫ ЭЭЛЖИТ СОНГУУЛЬ

Гадаад дахь сонгогчдын бүртгэл

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН 2024 ОНЫ ЭЭЛЖИТ СОНГУУЛЬ

	Нийт	Эрэгтэй (%)	Эмэгтэй (%)
БНСУ	2,983	38%	62%
АНУ	1,862	44%	56%
Япон	1,441	44%	56%
Австрали	1,282	49%	51%
БНХАУ	823	33%	67%
ХБНГУ	631	32%	68%
ОХУ	545	41%	59%
Унгар	466	41%	59%
Чехийн БНУ	443	48%	52%
Их Британи	415	34%	66%
Швед	271	42%	58%
Швейцарь	267	30%	70%
Австри	202	39%	61%
Казахстан	189	54%	46%
Бельги	187	36%	64%
Польш	181	39%	61%
Франц	167	34%	66%
Турк	150	39%	61%
Канад	114	39%	61%
Сингапур	65	43%	57%
Итали	60	20%	80%
Тайланд	46	37%	63%
Хонконг	40	43%	58%
Энэтхэг	35	40%	60%
Болгар	33	42%	58%
Вьетнам	31	42%	58%
Лаос	30	53%	47%
Киргиз	30	47%	53%
Узбекистан	24	38%	63%
Арабын Нэгдсэн Эмират	22	32%	68%
Беларусь	21	57%	43%
Куба	15	33%	67%
Египет	12	42%	58%
Кувейт	12	42%	58%

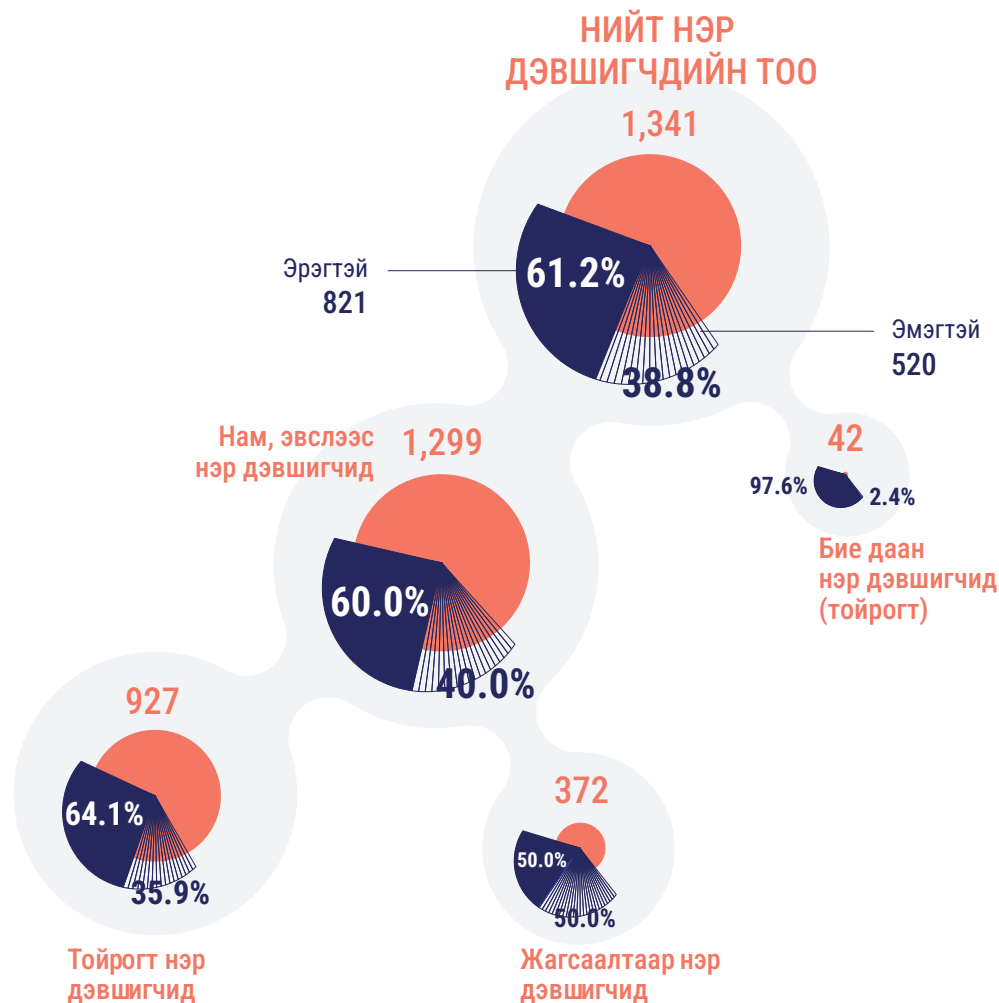

НЭР ДЭВШИГЧ

Монгол Улсын Их Хурлын өмнөх найман удаагийн сонгуулийн нэр дэвшигчдийн статистикаас харахад эмэгтэй хүйсийн төлөөлөл үргэлж бага буюу 1.4%-32.0% байжээ. Харин 2024 оны сонгуулиар нэр дэвшсэн нийт 1341 нэр дэвшигчийн 520 нь эмэгтэй буюу бага хүйсийн төлөөллийн хувь 38.8% болов. Энэ үзүүлэлт нь Монгол Улсын Парламентын сонгуулийн түүхэнд хамгийн өндөр үзүүлэлт болсон юм.

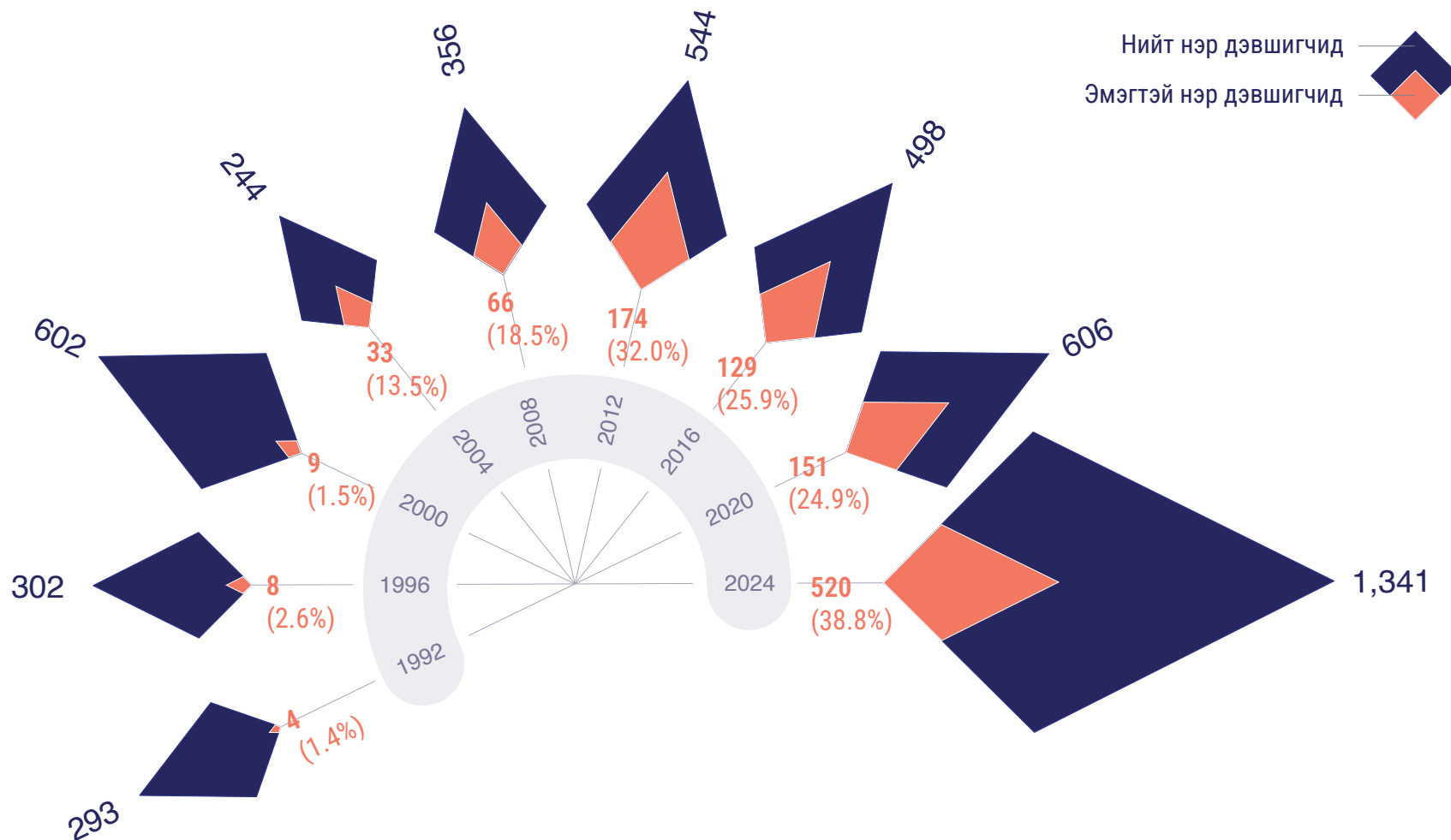
Монгол Улсын Их Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд 19 нам, хоёр эвслээс 1299, бие даан нэр дэвшигч 42, нийт 1341 нэр дэвшигч өрсөлдсөн.

Нам, эвслээс нэр дэвшигчдийн 60.0% нь эрэгтэй, 40.0% нь эмэгтэй нэр дэвшигчид, харин бие даан нэр дэвшигчдийн нэг нь буюу 2.4% нь эмэгтэй нэр дэвшигч байв. Хуульд заасан хүйсийн төлөөллийн квотын дагуу бүх нам, эвсэл нэр дэвшүүлэхдээ нэг хүйсийн төлөөллийг 30%-иас доошгүй байх шаардлагыг хангасан нь эмэгтэй нэр дэвшигчдийн хувийг өмнөх сонгуультай харьцуулахад даруй 14%-иар нэмэгдүүлж чадсан. Харин квот заагаагүй бие даан нэр дэвшигчдийн хувьд эмэгтэй хүйсийн төлөөлөл маш бага хэвээр байна.

Нэр дэвшигчид, сонгуулийн жилээр

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН 2024 ОНЫ ЭЭЛЖИТ СОНГУУЛЬ

Монгол Улсын Их Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд нам, эвслээс нэр дэвшүүлэхдээ хүйсийн квотыг хэрхэн хангасан бэ?

Нам, эвслээс 2024 онд нэр дэвшүүлсэн эмэгтэй хүйсийн төлөөллийн хувь хамгийн багадаа 30%, хамгийн ихдээ 60% (нэг нэр дэвшигчтэй хоёр намыг эс тооцвол) байв.

Сонгуульд өрсөлдөж буй 19 намаас эмэгтэй нэр дэвшигчийн төлөөлөл 50%-иас дээш хоёр нам, 40%-50% бүхий найман нам, 30%-40% бүхий долоон нам байгаа бөгөөд хоёр нам тус бүр нэг нэр дэвшигчтэй бөгөөд тэд эрэгтэй нэр дэвшигчид байна. Харин хоёр эвслийн хувьд 33%-40% -ийн эмэгтэй төлөөллийг нэр дэвшүүлжээ.

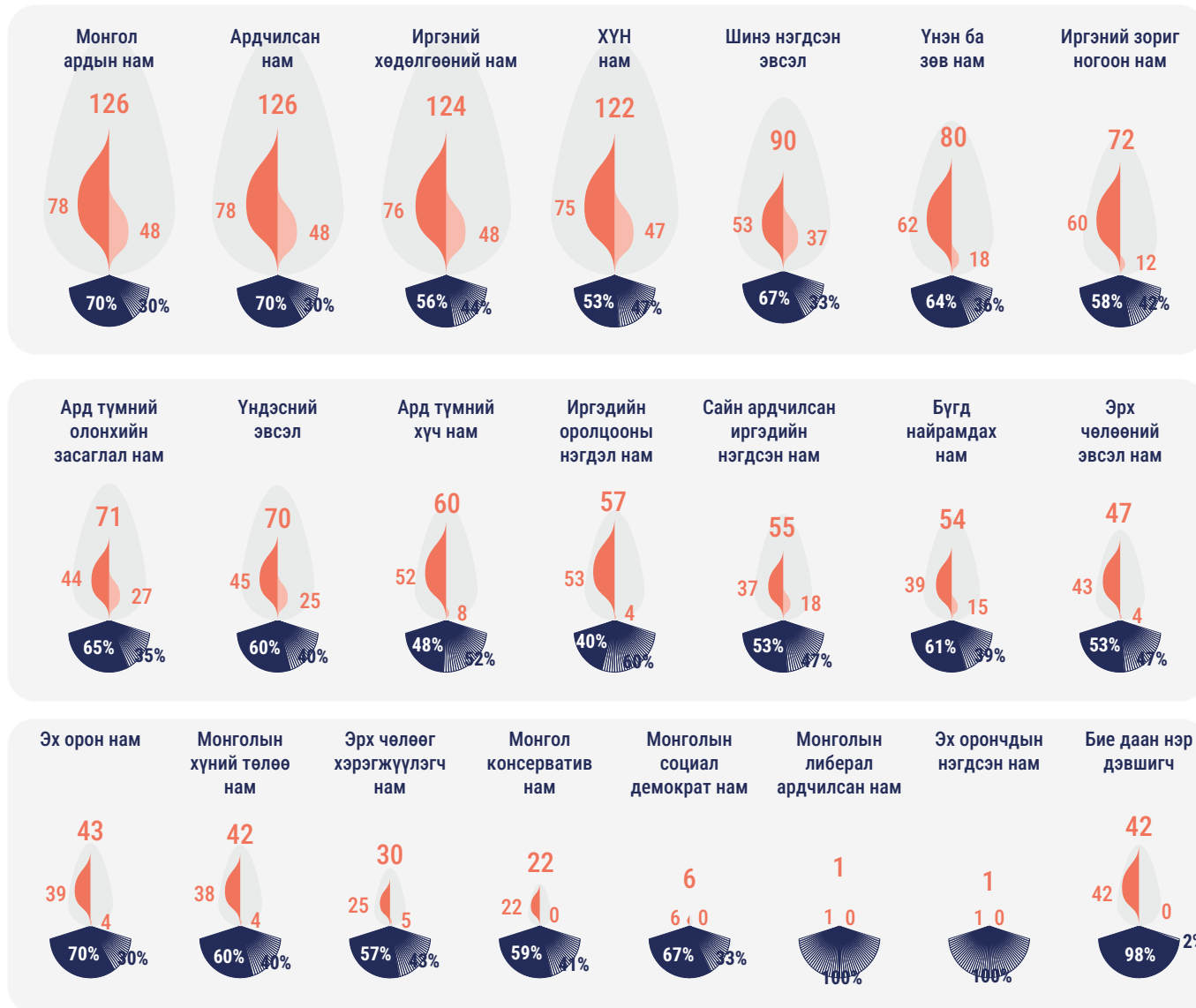
Намууд сонгуулийн хуульд заасан 30%-ийн хүйсийн квотыг хангасан. Гэхдээ нэр дэвшигчдийн тоо цөөн намуудын хувьд хүйсийн харьцаа илүү тэнцвэртэй, эсвэл эмэгтэй хүйсийн төлөөлөл илүү байх хандлага ажиглагдаж байна. Мөн шинэ залуу намууд хүйсийн харьцааг харьцангуй тэнцвэртэй хангаж, манлайлал үзүүлж байна.

Эмэгтэй нэр дэвшигчдийн төлөөлөл 50%-иас давсан хоёр нам байна. Тэдгээр нь Иргэдийн оролцооны нэгдэл нам болон Ард түмний хүч нам бөгөөд тус бүр 57–60 нэр дэвшигчтэй сонгуульд оролцсон. Эдгээр намууд харгалзан 2015, 2020 онд байгуулагдсан харьцангуй залуу намууд юм.

Нөгөө талд нэр дэвшигчдийн тоогоор тэргүүлэгч Монгол ардын нам, Ардчилсан нам намууд (тус бүр 126 нэр дэвшигч дэвшүүлсэн) хуульд заасан 30%-ийн квотыг тулган хангажээ. Харин нэр дэвшигчдийн тоогоор эдгээр намын дараа орох хэдий ч Иргэний хөдөлгөөний намын эмэгтэй төлөөлөл 43.5%, ХҮН намын эмэгтэй төлөөлөл 46.7% байгаа нь залуу намуудын (2007 ба 2011 онд байгуулагдсан) онцлог байж болох. Эмэгтэй нэр дэвшигчдийн төлөөлөл 40–50%-д хүрсэн найман нам бүгд 2000–2023 оны хооронд байгуулагдсан нь шинэ үеийн намууд хүйсийн харьцааг илүү тэнцвэртэй хангах чиг хандлагатай байгааг харуулж байна.

Нэр дэвшигчид, нам, эвслээр

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН 2024 ОНЫ ЭЭЛЖИТ СОНГУУЛЬ

ЭМЭГТЭЙ НЭР ДЭВШИГЧДИЙН ЭЗЛЭХ ХУВЬ, ТОЙРГООР

42.3%	Тойрог 7 (Говьсүмбэр, Дорноговь, Дундговь, Өмнөговь)
42.2%	Тойрог 8 (Баянзүрх)
42.0%	Тойрог 9 (Баянгол)
40.6%	Тойрог 13 (Багануур, Багахангай, Налайх)
38.8%	Тойрог 11 (Сонгинохайрхан)
38.8%	Тойрог 12 (Хан-Уул)
37.8%	Тойрог 5 (Дархан-Уул, Сэлэнгэ, Төв)
34.4%	Тойрог 10 (Сүхбаатар, Чингэлтэй)
31.3%	Тойрог 1 (Архангай, Баянхонгор, Өвөрхангай)
29.9%	Тойрог 4 (Булган, Орхон, Хөвсгөл)
27.6%	Тойрог 6 (Дорнод, Сүхбаатар, Хэнтий)
23.7%	Тойрог 2 (Говь-Алтай, Завхан, Увс, Ховд)
17.4%	Тойрог 3 (Баян-Өлгий)

Монгол Улсын Их Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуулийн нутаг дэвсгэр нь орон нутагт бүсчилсэн долоо, нийслэл Улаанбаатарт зургаа, нийт 13 тойрогт хуваагдсан. Сонгуульд өрсөлдөж буй 1341 нэр дэвшигчийн 969 нь эдгээр 13 тойрогт өрсөлдөж, 372 нь жагсаалтаар сонгогдсон. Тойрогт өрсөлдөж буй 969 нэр дэвшигчийн хүйсийн харьцаа нь эрэгтэй, эмэгтэй харгалзан 65.5% ба 34.5% буюу 635 эрэгтэй, 334 эмэгтэй тойрогт нэр дэвшсэн.

Тойрог бүрийн хувьд хүйсийн харьцааг авч үзвэл УИХ-ын сонгуулийн 7-р тойрогт эмэгтэй нэр дэвшигчдийн эзлэх хувь хамгийн өндөр (42.3%), 3-р тойрогт хамгийн бага (17.4%) байв.

Хэдийгээр нам, эвслийн нэр дэвшүүлэх ажиллагаанд бага хүйсийн төлөөлөл 30% байхаар заасан ч сонгуулийн тойргууд дахь хуваарилалтанд хүйсийн харьцаа 17.4% болж буурч байна.

УИХ-ын сонгуулийн 13 тойргоос 5-р тойрогт хамгийн олон буюу 47 эмэгтэй нэр дэвшигч зэрэг өрсөлдсөн нь онцлогтой. Дархан, Сэлэнгэ, Төв аймгийн томсгосон энэхүү тойрогт улс даяар хамгийн их буюу 119 хүн өрсөлдсөн юм.

Байршлын хувьд төв рүү дөхөх тусам нэр дэвшигчдийн хүйсийн харьцаа илүү тэнцвэртэй болох хандлагатай бол алслагдсан Баруун бүс, Зүүн бүсэд эмэгтэй нэр дэвшигчдийн хувь бага байна.

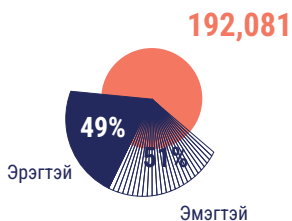
УИХ-ЫН СОНГУУЛИЙН 1-Р ТОЙРОГ

Архангай • Баянхонгор • Өвөрхангай

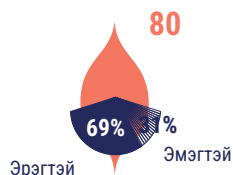

Мандатын тоо: 9

Сонгогчдын тоо

Нэр дэвшигчдийн тоо

Эрэгтэй Эмэгтэй

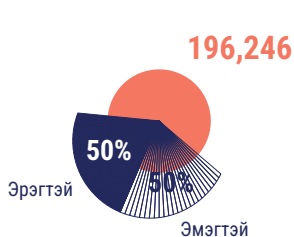
УИХ-ЫН СОНГУУЛИЙН 2-Р ТОЙРОГ

Говь-Алтай • Завхан • Увс • Ховд

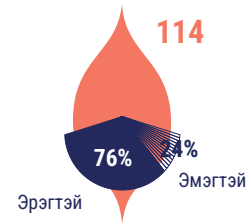

Мандатын тоо: 10

Сонгогчдын тоо

Нэр дэвшигчдийн тоо

Нам, эвслийн нэр Улсын дээд шүүхэд бүртгүүлсэн дарааллаар, нэр дэвшигчдийн хүйс СЕХ-нд бүртгүүлсэн дарааллаар

УИХ-ЫН СОНГУУЛИЙН 3-Р ТОЙРОГ

Баян-Өлгий

Монгол ардын нам	■ ■ ■
Ардчилсан нам	■ ■ ■
Үндэсний эвсэл	■
Иргэний зориг ногоон нам	■ ■ ■
Шинэ нэгдсэн эвсэл	■ ■
Бүгд найрамдах нам	■
Иргэний хөдөлгөөний нам	■ ■ ■
ХҮН нам	■ ■ ■
Үнэн ба зөв нам	■
Эрх чөлөөний эвсэл нам	■
Сайн ардчилсан иргэдийн нэгдсэн нам	■
Бие даан нэр дэвшигч	■

Мандатын тоо: 3

Сонгогчдын тоо

Нэр дэвшигчдийн тоо

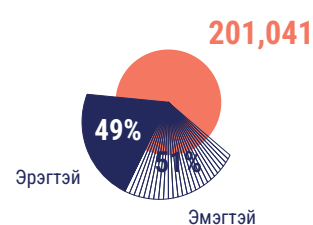
УИХ-ЫН СОНГУУЛИЙН 4-Р ТОЙРОГ

Булган • Орхон • Хөвсгөл

Монгол ардын нам	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
Ардчилсан нам	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
Үндэсний эвсэл	■ ■ ■
Иргэний зориг ногоон нам	■ ■ ■ ■ ■
Шинэ нэгдсэн эвсэл	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
Эх орон нам	■ ■ ■ ■
Бүгд найрамдах нам	■
Эрх чөлөөг хэрэгжүүлэгч нам	■
Иргэний хөдөлгөөний нам	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
ХҮН нам	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
Монгол консерватив нам	■ ■ ■
Ард түмний хүч нам	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
Монголын хүний төлөө нам	■ ■ ■
Үнэн ба зөв нам	■ ■ ■ ■
Эрх чөлөөний эвсэл нам	■ ■ ■ ■
Ард түмний олонхийн засаглал нам	■ ■ ■
Иргэдийн оролцооны нэгдэл нам	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
Сайн ардчилсан иргэдийн нэгдсэн нам	■ ■ ■ ■
Бие даан нэр дэвшигч	■ ■ ■ ■ ■

Мандатын тоо: 8

Сонгогчдын тоо

Нэр дэвшигчдийн тоо

Эрэгтэй ■ Эмэгтэй ■

Нам, эвслийн нэр Улсын дээд шүүхэд бүртгүүлсэн дарааллаар, нэр дэвшигчдийн хүйс СЕХ-нд бүртгүүлсэн дарааллаар

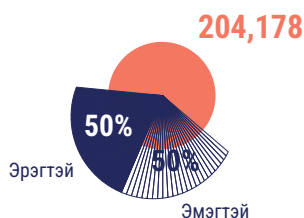
УИХ-ЫН СОНГУУЛИЙН 5-Р ТОЙРОГ

Дархан-Уул • Сэлэнгэ • Төв

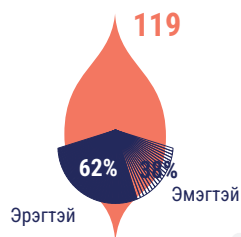

Мандатын тоо: 10

Сонгогчдын тоо

Нэр дэвшигчдийн тоо

Эрэгтэй Эмэгтэй

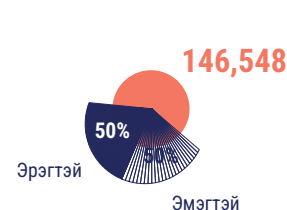
УИХ-ЫН СОНГУУЛИЙН 6-Р ТОЙРОГ

Дорнод • Сүхбаатар • Хэнтий

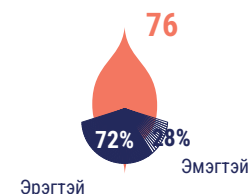

Мандатын тоо: 7

Сонгогчдын тоо

Нэр дэвшигчдийн тоо

Нам, эвслийн нэр Улсын дээд шүүхэд бүртгүүлсэн дарааллаар, нэр дэвшигчдийн хүйс СЕХ-нд бүртгүүлсэн дарааллаар

УИХ-ЫН СОНГУУЛИЙН 7-Р ТОЙРОГ

Говьсүмбэр • Дорноговь • Дундговь • Өмнөговь

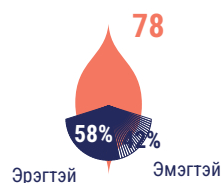

Мандатын тоо: 7

Сонгогчдын тоо

Нэр дэвшигчдийн тоо

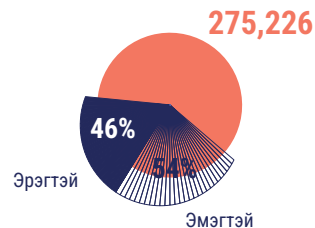
УИХ-ЫН СОНГУУЛИЙН 8-Р ТОЙРОГ

Баянзүрх

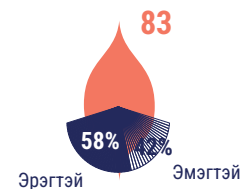

Мандатын тоо: 5

Сонгогчдын тоо

Нэр дэвшигчдийн тоо

Эрэгтэй ■ ■ ■ ■ ■ Эмэгтэй ■ ■ ■ ■ ■

Нам, эвслийн нэр Улсын дээд шүүхэд бүртгүүлсэн дарааллаар, нэр дэвшигчдийн хүйс СЕХ-нд бүртгүүлсэн дарааллаар

УИХ-ЫН СОНГУУЛИЙН 9-Р ТОЙРОГ Баянгол

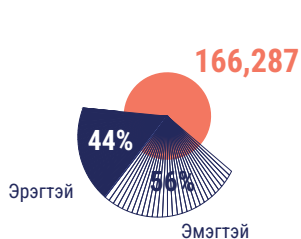
Монгол ардын нам	■ ■ ■ ■
Ардчилсан нам	■ ■ ■ ■
Үндэсний эвсэл	■ ■ ■ ■
Иргэний зориг ногоон нам	■ ■ ■ ■
Шинэ нэгдсэн эвсэл	■ ■ ■ ■
Эх орон нам	■ ■ ■ ■
Бүгд найрамдах нам	■ ■ ■ ■
Эрх чөлөөг хэрэгжүүлэгч нам	■ ■ ■ ■
Иргэний хөдөлгөөний нам	■ ■ ■ ■
ХҮН нам	■ ■ ■ ■
Монгол консерватив нам	■ ■ ■ ■
Ард түмний хүч нам	■ ■ ■ ■
Монголын хүний төлөө нам	■ ■ ■ ■
Үнэн ба зөв нам	■ ■ ■ ■
Эрх чөлөөний эвсэл нам	■ ■ ■ ■
Ард түмний олонхийн засаглал нам	■ ■ ■ ■
Иргэдийн оролцооны нэгдэл нам	■ ■ ■ ■
Сайн ардчилсан иргэдийн нэгдсэн нам	■ ■ ■ ■
Бие даан нэр дэвшигч	■ ■ ■ ■

УИХ-ЫН СОНГУУЛИЙН 10-Р ТОЙРОГ Сүхбаатар • Чингэлтэй

Монгол ардын нам	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
Ардчилсан нам	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
Үндэсний эвсэл	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
Иргэний зориг ногоон нам	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
Шинэ нэгдсэн эвсэл	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
Эх орон нам	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
Бүгд найрамдах нам	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
Эрх чөлөөг хэрэгжүүлэгч нам	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
Иргэний хөдөлгөөний нам	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
ХҮН нам	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
Монгол консерватив нам	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
Ард түмний хүч нам	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
Монголын хүний төлөө нам	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
Үнэн ба зөв нам	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
Эрх чөлөөний эвсэл нам	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
Ард түмний олонхийн засаглал нам	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
Иргэдийн оролцооны нэгдэл нам	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
Сайн ардчилсан иргэдийн нэгдсэн нам	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
Бие даан нэр дэвшигч	■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■

Мандатын тоо: 3

Сонгогчдын тоо

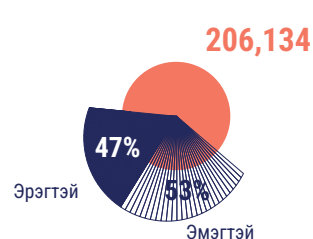

Нэр дэвшигчдийн тоо

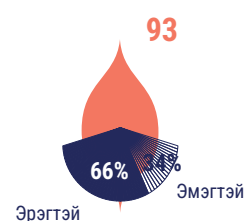

Мандатын тоо: 6

Сонгогчдын тоо

Нэр дэвшигчдийн тоо

Эрэгтэй ■ ■ ■ ■ Эмэгтэй ■ ■ ■ ■

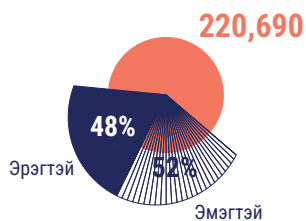
Нам, эвслийн нэр Улсын дээд шүүхэд бүртгүүлсэн дарааллаар, нэр дэвшигчдийн хүйс СЕХ-нд бүртгүүлсэн дарааллаар

УИХ-ЫН СОНГУУЛИЙН 11-Р ТОЙРОГ Сонгинохайрхан

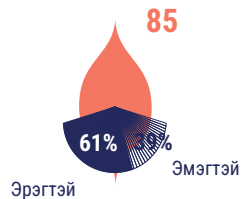
Монгол ардын нам	●●●●●
Ардчилсан нам	●●●●●
Үндэсний эвсэл	●●●
Иргэний зориг ногоон нам	●●●●●
Шинэ нэгдсэн эвсэл	●●●●●
Эх орон нам	●●●●●
Бүгд найрамдах нам	●●●●●
Монголын социал демократ нам	●
Эрх чөлөөг хэрэгжүүлэгч нам	●●●●
Иргэний хөдөлгөөний нам	●●●●●
ХҮН нам	●●●●
Монгол консерватив нам	●●●
Ард түмний хүч нам	●●●●
Монголын хүний төлөө нам	●●●●
Үнэн ба зөв нам	●●●●●
Эрх чөлөөний эвсэл нам	●●●●
Ард түмний олонхийн засаглал нам	●●●●●
Иргэдийн оролцооны нэгдэл нам	●●●●●
Сайн ардчилсан иргэдийн нэгдсэн нам	●●●
Бие даан нэр дэвшигч	●●●●●

Мандатын тоо: 5

Сонгогчдын тоо

Нэр дэвшигчдийн тоо

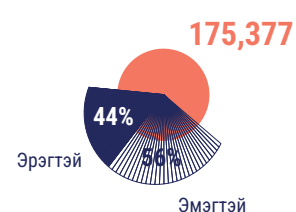

УИХ-ЫН СОНГУУЛИЙН 12-Р ТОЙРОГ Хан-Уул

Монгол ардын нам	●●●
Ардчилсан нам	●●●
Үндэсний эвсэл	●●
Иргэний зориг ногоон нам	●●●
Шинэ нэгдсэн эвсэл	●●●
Эх орон нам	●●●
Бүгд найрамдах нам	●●●
Монголын социал демократ нам	●●
Иргэний хөдөлгөөний нам	●●●
ХҮН нам	●●●
Монгол консерватив нам	●
Ард түмний хүч нам	●●●
Монголын хүний төлөө нам	●●●
Үнэн ба зөв нам	●●●
Эрх чөлөөний эвсэл нам	●●●
Ард түмний олонхийн засаглал нам	●●●
Иргэдийн оролцооны нэгдэл нам	●●●
Сайн ардчилсан иргэдийн нэгдсэн нам	●
Бие даан нэр дэвшигч	●

Мандатын тоо: 3

Сонгогчдын тоо

Нэр дэвшигчдийн тоо

Эрэгтэй ●●● Эмэгтэй ●●●

УИХ-ЫН СОНГУУЛИЙН 13-Р ТОЙРОГ

Багануур • Багахангай • Налайх

Монгол ардын нам	●●
Ардчилсан нам	●●
Үндэсний эвсэл	●
Иргэний зориг ногоон нам	●
Шинэ нэгдсэн эвсэл	●
Монголын либерал ардчилсан нам	●
Эх орон нам	●
Бүгд найрамдах нам	●●
Эрх чөлөөг хэрэгжүүлэгч нам	●●
Иргэний хөдөлгөөний нам	●●
ХҮН нам	●●
Эх орончдын нэгдсэн нам	●
Монгол консерватив нам	●●
Ард түмний хүч нам	●●
Үнэн ба зөв нам	●●
Эрх чөлөөний эвсэл нам	●
Ард түмний олонхийн засаглал нам	●●
Иргэдийн оролцооны нэгдэл нам	●●
Сайн ардчилсан иргэдийн нэгдсэн нам	●●
Монголын хүний төлөө нам	●

Мандатын тоо: 2

Сонгогчдын тоо

Нэр дэвшигчдийн тоо

Эрэгтэй ● Эмэгтэй ●

Нам, эвслийн нэр Улсын дээд шүүхэд бүртгүүлсэн дарааллаар, нэр дэвшигчдийн хүйс СЕХ-нд бүртгүүлсэн дарааллаар

МОНГОЛ АРДЫН НАМ

Тойрогт нэр дэвшигчид

- 1 Архангай, Баянхонгор, Өвөрхангай
- 2 Говь-Алтай, Завхан, Увс, Ховд
- 3 Баян-Өлгий
- 4 Булган, Орхон, Хөвсгөл
- 5 Дархан-Уул, Сэлэнгэ, Төв
- 6 Дорнод, Сүхбаатар, Хэнтий
- 7 Говьсүмбэр, Дорноговь, Дундговь, Өмнөговь
- 8 Баянзүрх
- 9 Баянгол
- 10 Сүхбаатар, Чингэлтэй
- 11 Сонгинохайрхан
- 12 Хан-Уул
- 13 Багануур, Багахангай, Налайх

Жагсаалтаар нэр дэвшигчид

АРДЧИЛСАН НАМ

Тойрогт нэр дэвшигчид

- 1 Архангай, Баянхонгор, Өвөрхангай
- 2 Говь-Алтай, Завхан, Увс, Ховд
- 3 Баян-Өлгий
- 4 Булган, Орхон, Хөвсгөл
- 5 Дархан-Уул, Сэлэнгэ, Төв
- 6 Дорнод, Сүхбаатар, Хэнтий
- 7 Говьсүмбэр, Дорноговь, Дундговь, Өмнөговь
- 8 Баянзүрх
- 9 Баянгол
- 10 Сүхбаатар, Чингэлтэй
- 11 Сонгинохайрхан
- 12 Хан-Уул
- 13 Багануур, Багахангай, Налайх

Жагсаалтаар нэр дэвшигчид

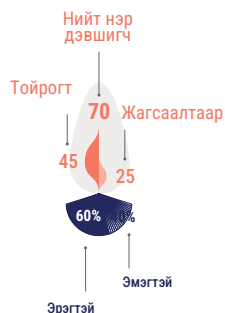
ҮНДЭСНИЙ ЭВСЭЛ

Тойрогт нэр дэвшигчид

- 1 Архангай, Баянхонгор, Өвөрхангай
- 2 Говь-Алтай, Завхан, Увс, Ховд
- 3 Баян-Өлгий
- 4 Булган, Орхон, Хөвсгөл
- 5 Дархан-Уул, Сэлэнгэ, Төв
- 6 Дорнод, Сүхбаатар, Хэнтий
- 7 Говьсүмбэр, Дорноговь, Дундговь, Өмнөговь
- 8 Баянзүрх
- 9 Баянгол
- 10 Сүхбаатар, Чингэлтэй
- 11 Сонгинохайрхан
- 12 Хан-Уул
- 13 Багануур, Багахангай, Налайх

Жагсаалтаар нэр дэвшигчид

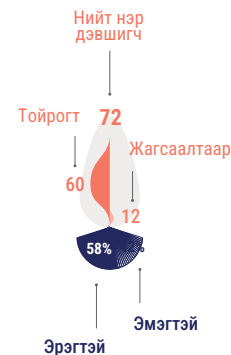
ИРГЭНИЙ ЗОРИГ НОГООН НАМ

Тойрогт нэр дэвшигчид

- 1 Архангай, Баянхонгор, Өвөрхангай
- 2 Говь-Алтай, Завхан, Увс, Ховд
- 3 Баян-Өлгий
- 4 Булган, Орхон, Хөвсгөл
- 5 Дархан-Уул, Сэлэнгэ, Төв
- 6 Дорнод, Сүхбаатар, Хэнтий
- 7 Говьсүмбэр, Дорноговь, Дундговь, Өмнөговь
- 8 Баянзүрх
- 9 Баянгол
- 10 Сүхбаатар, Чингэлтэй
- 11 Сонгинохайрхан
- 12 Хан-Уул
- 13 Багануур, Багахангай, Налайх

Жагсаалтаар нэр дэвшигчид

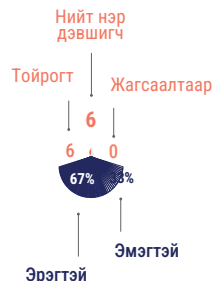
МОНГОЛЫН СОЦИАЛ ДЕМОКРАТ НАМ

Тойрогт нэр дэвшигчид

- Архангай, Баянхонгор, Өвөрхангай
- Говь-Алтай, Завхан, Увс, Ховд
- Баян-Өлгий
- Булган, Орхон, Хөвсгөл
- Дархан-Уул, Сэлэнгэ, Төв
- Дорнод, Сүхбаатар, Хэнтий
- Говьсүмбэр, Дорноговь, Дундговь, Өмнөговь
- Баянзүрх
- Баянгол
- Сүхбаатар, Чингэлтэй
- Сонгинохайрхан
- Хан-Уул
- Багануур, Багахангай, Налайх

Тойрогт

Эмэгтэй

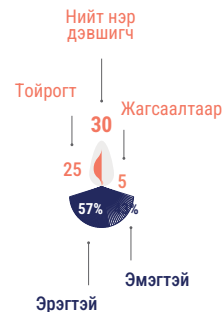
ЭРХ ЧӨЛӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ НАМ

Тойрогт нэр дэвшигчид

- Архангай, Баянхонгор, Өвөрхангай
- Говь-Алтай, Завхан, Увс, Ховд
- Баян-Өлгий
- Булган, Орхон, Хөвсгөл
- Дархан-Уул, Сэлэнгэ, Төв
- Дорнод, Сүхбаатар, Хэнтий
- Говьсүмбэр, Дорноговь, Дундговь, Өмнөговь
- Баянзүрх
- Баянгол
- Сүхбаатар, Чингэлтэй
- Сонгинохайрхан
- Хан-Уул
- Багануур, Багахангай, Налайх

Тойрогт

Эмэгтэй

Жагсаалтаар нэр дэвшигчид

Тойрогт

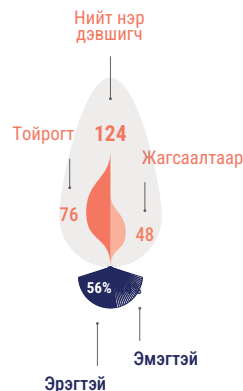
ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМ

Тойрогт нэр дэвшигчид

- Архангай, Баянхонгор, Өвөрхангай
- Говь-Алтай, Завхан, Увс, Ховд
- Баян-Өлгий
- Булган, Орхон, Хөвсгөл
- Дархан-Уул, Сэлэнгэ, Төв
- Дорнод, Сүхбаатар, Хэнтий
- Говьсүмбэр, Дорноговь, Дундговь, Өмнөговь
- Баянзүрх
- Баянгол
- Сүхбаатар, Чингэлтэй
- Сонгинохайрхан
- Хан-Уул
- Багануур, Багахангай, Налайх

Тойрогт

Эмэгтэй

Жагсаалтаар нэр дэвшигчид

Тойрогт

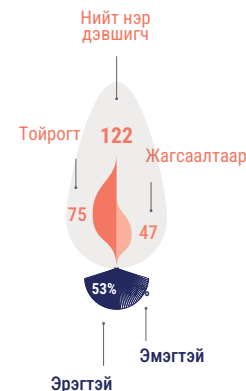
ХҮН НАМ

Тойрогт нэр дэвшигчид

- Архангай, Баянхонгор, Өвөрхангай
- Говь-Алтай, Завхан, Увс, Ховд
- Баян-Өлгий
- Булган, Орхон, Хөвсгөл
- Дархан-Уул, Сэлэнгэ, Төв
- Дорнод, Сүхбаатар, Хэнтий
- Говьсүмбэр, Дорноговь, Дундговь, Өмнөговь
- Баянзүрх
- Баянгол
- Сүхбаатар, Чингэлтэй
- Сонгинохайрхан
- Хан-Уул
- Багануур, Багахангай, Налайх

Тойрогт

Эмэгтэй

Жагсаалтаар нэр дэвшигчид

Тойрогт

ЭХ ОРОНЧДЫН НЭГДСЭН НАМ

Тойрогт нэр дэвшигчид

- 1 Архангай, Баянхонгор, Өвөрхангай
- 2 Говь-Алтай, Завхан, Увс, Ховд
- 3 Баян-Өлгий
- 4 Булган, Орхон, Хөвсгөл
- 5 Дархан-Уул, Сэлэнгэ, Төв
- 6 Дорнод, Сүхбаатар, Хэнтий
- 7 Говьсүмбэр, Дорноговь, Дундговь, Өмнөговь
- 8 Баянзүрх
- 9 Баянгол
- 10 Сүхбаатар, Чингэлтэй
- 11 Сонгинохайрхан
- 12 Хан-Уул
- 13 Багануур, Багахангай, Налайх

?

МОНГОЛ КОНСЕРВАТИВ НАМ

Тойрогт нэр дэвшигчид

- 1 Архангай, Баянхонгор, Өвөрхангай
- 2 Говь-Алтай, Завхан, Увс, Ховд
- 3 Баян-Өлгий
- 4 Булган, Орхон, Хөвсгөл
- 5 Дархан-Уул, Сэлэнгэ, Төв
- 6 Дорнод, Сүхбаатар, Хэнтий
- 7 Говьсүмбэр, Дорноговь, Дундговь, Өмнөговь
- 8 Баянзүрх
- 9 Баянгол
- 10 Сүхбаатар, Чингэлтэй
- 11 Сонгинохайрхан
- 12 Хан-Уул
- 13 Багануур, Багахангай, Налайх

?

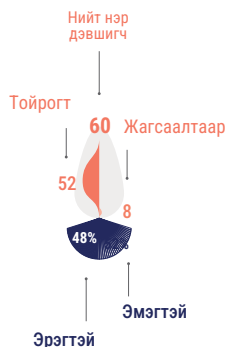

АРД ТҮМНИЙ ХҮЧ НАМ

Тойрогт нэр дэвшигчид

- 1 Архангай, Баянхонгор, Өвөрхангай
- 2 Говь-Алтай, Завхан, Увс, Ховд
- 3 Баян-Өлгий
- 4 Булган, Орхон, Хөвсгөл
- 5 Дархан-Уул, Сэлэнгэ, Төв
- 6 Дорнод, Сүхбаатар, Хэнтий
- 7 Говьсүмбэр, Дорноговь, Дундговь, Өмнөговь
- 8 Баянзүрх
- 9 Баянгол
- 10 Сүхбаатар, Чингэлтэй
- 11 Сонгинохайрхан
- 12 Хан-Уул
- 13 Багануур, Багахангай, Налайх

?

Жагсаалтаар нэр дэвшигчид

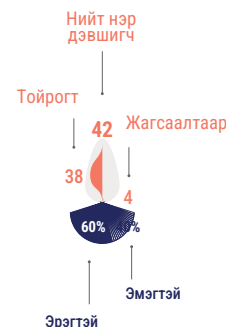
?

МОНГОЛЫН ХҮНИЙ ТӨЛӨӨ НАМ

Тойрогт нэр дэвшигчид

- 1 Архангай, Баянхонгор, Өвөрхангай
- 2 Говь-Алтай, Завхан, Увс, Ховд
- 3 Баян-Өлгий
- 4 Булган, Орхон, Хөвсгөл
- 5 Дархан-Уул, Сэлэнгэ, Төв
- 6 Дорнод, Сүхбаатар, Хэнтий
- 7 Говьсүмбэр, Дорноговь, Дундговь, Өмнөговь
- 8 Баянзүрх
- 9 Баянгол
- 10 Сүхбаатар, Чингэлтэй
- 11 Сонгинохайрхан
- 12 Хан-Уул
- 13 Багануур, Багахангай, Налайх

?

Жагсаалтаар нэр дэвшигчид

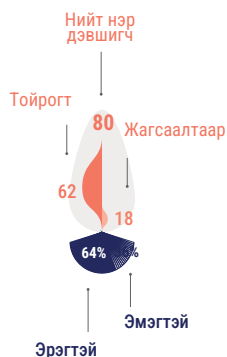
?

ҮНЭН БА 3ӨВ НАМ

Тойрогт нэр дэвшигчид

- 1 Архангай, Баянхонгор, Өвөрхангай
- 2 Говь-Алтай, Завхан, Увс, Ховд
- 3 Баян-Өлгий
- 4 Булган, Орхон, Хөвсгөл
- 5 Дархан-Уул, Сэлэнгэ, Төв
- 6 Дорнод, Сүхбаатар, Хэнтий
- 7 Говьсүмбэр, Дорноговь, Дундговь, Өмнөговь
- 8 Баянзүрх
- 9 Баянгол
- 10 Сүхбаатар, Чингэлтэй
- 11 Сонгинохайрхан
- 12 Хан-Уул
- 13 Багануур, Багахангай, Налайх

Жагсаалтаар нэр дэвшигчид

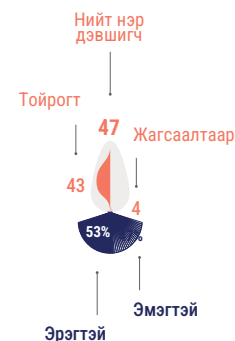

ЭРХ ЧӨЛӨӨНИЙ ЭВСЭЛ НАМ

Тойрогт нэр дэвшигчид

- 1 Архангай, Баянхонгор, Өвөрхангай
- 2 Говь-Алтай, Завхан, Увс, Ховд
- 3 Баян-Өлгий
- 4 Булган, Орхон, Хөвсгөл
- 5 Дархан-Уул, Сэлэнгэ, Төв
- 6 Дорнод, Сүхбаатар, Хэнтий
- 7 Говьсүмбэр, Дорноговь, Дундговь, Өмнөговь
- 8 Баянзүрх
- 9 Баянгол
- 10 Сүхбаатар, Чингэлтэй
- 11 Сонгинохайрхан
- 12 Хан-Уул
- 13 Багануур, Багахангай, Налайх

Жагсаалтаар нэр дэвшигчид

АРД ТҮМНИЙ ОЛОНХИЙН ЗАСАГЛАЛ НАМ

Тойрогт нэр дэвшигчид

- 1 Архангай, Баянхонгор, Өвөрхангай
- 2 Говь-Алтай, Завхан, Увс, Ховд
- 3 Баян-Өлгий
- 4 Булган, Орхон, Хөвсгөл
- 5 Дархан-Уул, Сэлэнгэ, Төв
- 6 Дорнод, Сүхбаатар, Хэнтий
- 7 Говьсүмбэр, Дорноговь, Дундговь, Өмнөговь
- 8 Баянзүрх
- 9 Баянгол
- 10 Сүхбаатар, Чингэлтэй
- 11 Сонгинохайрхан
- 12 Хан-Уул
- 13 Багануур, Багахангай, Налайх

Жагсаалтаар нэр дэвшигчид

ИРГЭДИЙН ОРОЛЦООНЫ НЭГДЭЛ НАМ

Тойрогт нэр дэвшигчид

- 1 Архангай, Баянхонгор, Өвөрхангай
- 2 Говь-Алтай, Завхан, Увс, Ховд
- 3 Баян-Өлгий
- 4 Булган, Орхон, Хөвсгөл
- 5 Дархан-Уул, Сэлэнгэ, Төв
- 6 Дорнод, Сүхбаатар, Хэнтий
- 7 Говьсүмбэр, Дорноговь, Дундговь, Өмнөговь
- 8 Баянзүрх
- 9 Баянгол
- 10 Сүхбаатар, Чингэлтэй
- 11 Сонгинохайрхан
- 12 Хан-Уул
- 13 Багануур, Багахангай, Налайх

Жагсаалтаар нэр дэвшигчид

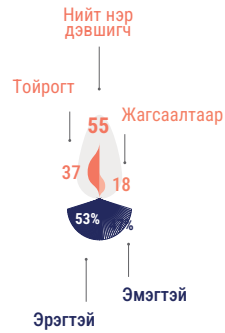

САЙН АРДЧИЛСАН ИРГЭДИЙН НЭГДСЭН НАМ

Тойрогт нэр дэвшигчид

- 1 Архангай, Баянхонгор, Өвөрхангай
- 2 Говь-Алтай, Завхан, Увс, Ховд
- 3 Баян-Өлгий
- 4 Булган, Орхон, Хөвсгөл
- 5 Дархан-Уул, Сэлэнгэ, Төв
- 6 Дорнод, Сүхбаатар, Хэнтий
- 7 Говьсүмбэр, Дорноговь, Дундговь, Өмнөговь
- 8 Баянзүрх
- 9 Баянгол
- 10 Сүхбаатар, Чингэлтэй
- 11 Сонгинохайрхан
- 12 Хан-Уул
- 13 Багануур, Багахангай, Налайх

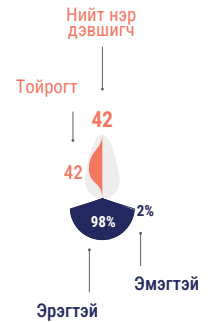
Жагсаалтаар нэр дэвшигчид

БИЕ ДААН НЭР ДЭВШИГЧ

Тойрогт нэр дэвшигчид

- 1 Архангай, Баянхонгор, Өвөрхангай
- 2 Говь-Алтай, Завхан, Увс, Ховд
- 3 Баян-Өлгий
- 4 Булган, Орхон, Хөвсгөл
- 5 Дархан-Уул, Сэлэнгэ, Төв
- 6 Дорнод, Сүхбаатар, Хэнтий
- 7 Говьсүмбэр, Дорноговь, Дундговь, Өмнөговь
- 8 Баянзүрх
- 9 Баянгол
- 10 Сүхбаатар, Чингэлтэй
- 11 Сонгинохайрхан
- 12 Хан-Уул
- 13 Багануур, Багахангай, Налайх

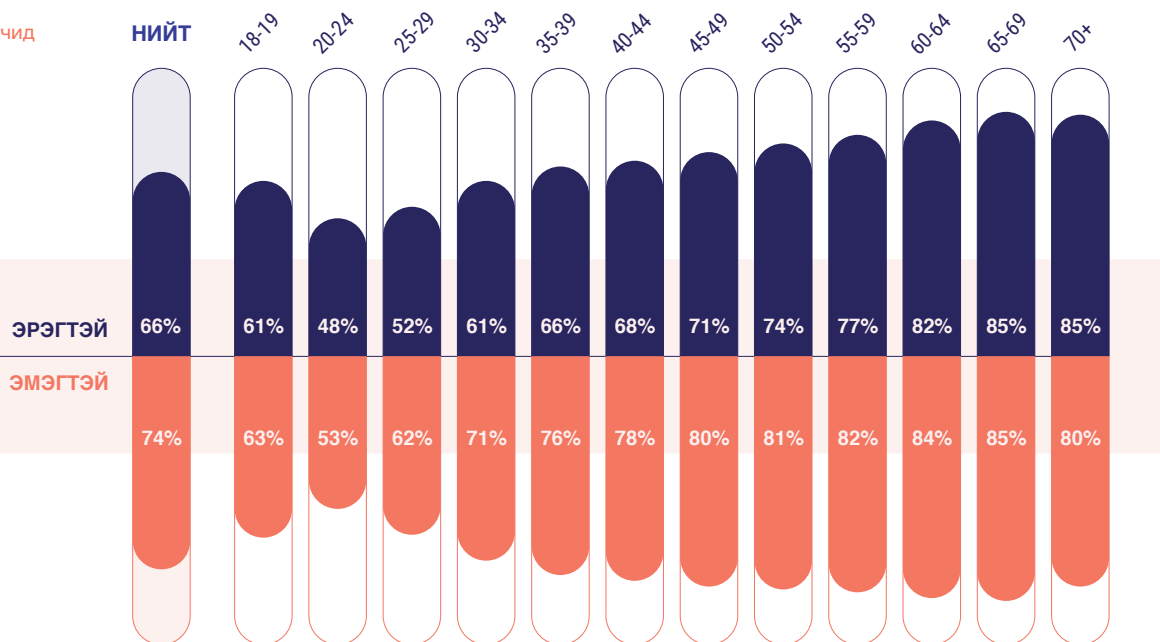
Эрэгтэй Эмэгтэй

СОНГУУЛИЙН ИРЦ

УЛСЫН ДҮН

ГАДААД УЛС ДАХЬ СОНГОГЧДЫН ИРЦ

УИХ-ын 2024 оны ээлжит сонгуулийн ирц 69.4% байсан нь түүхэн өгөгдлөөс харахад (1992-2020 оны сонгуулийн жилүүдэд ирц 67.3%-95.6% байсан) хамгийн бага биш ч харьцангуй бага ирцийн хувьд тооцогдоно.

Залуучуудын сонгуулийн оролцоо хангалтгүй байдаг нь давтагдаж, 20-29 насны залуучуудын ирц хамгийн бага байв.

Эмэгтэйчүүдийн сонгуулийн ирц эрэгтэйчүүдтэй харьцуулахад 8 нэгж хувиар илүү байна. Эмэгтэйчүүдтэй харьцуулахад эрэгтэйчүүдийн сонгуулийн идэвх аль ч насанд сул байв.

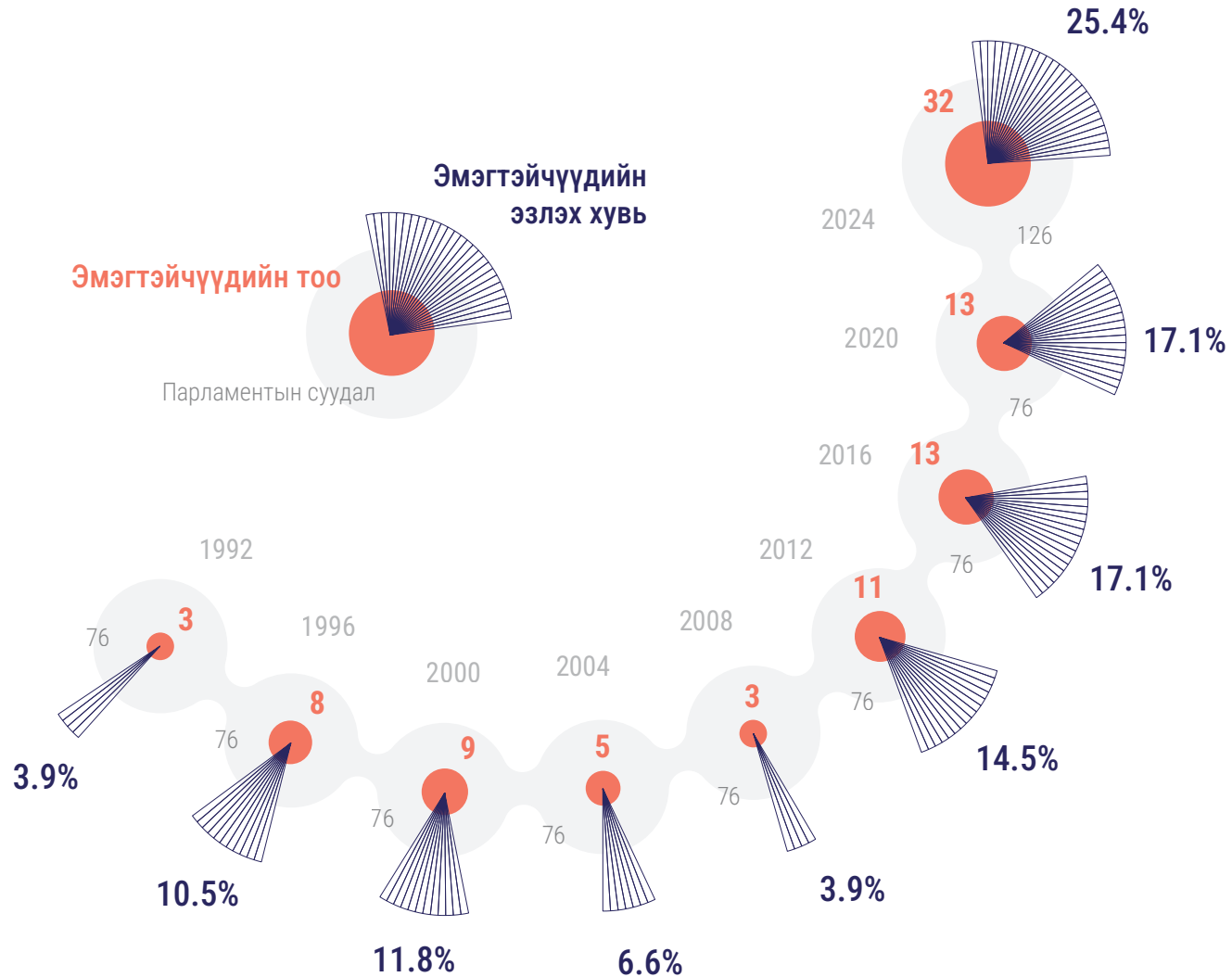
Монгол Улсын Их Хурлын ээлжит сонгууль 2024 онд шинэ тогтолцоогоор 126 гишүүнтэй болсоноос 32 эмэгтэй гишүүн сонгогдож, парламентад эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь **25.4%**-д хүрсэн.

Энэ нь Монгол Улсын парламентын сонгуулийн түүхэнд хамгийн өндөр үзүүлэлт бөгөөд өмнөх сонгуулийн үр дүнгээс даруй 8.3 нэгж хувиар нэмэгдсэн төдийгүй Азийн дундаж 21.2%-иас давж, дэлхийн дундаж болох 26.9%-руу дөхсөн³ үзүүлэлт юм.

³ “Парламент дахь эмэгтэйчүүд” судалгаа, Олон улсын Парламентын холбоо (IPU), 2024

Парламентад эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ЭЭЛЖИТ СОНГУУЛЬ, 1992-2024

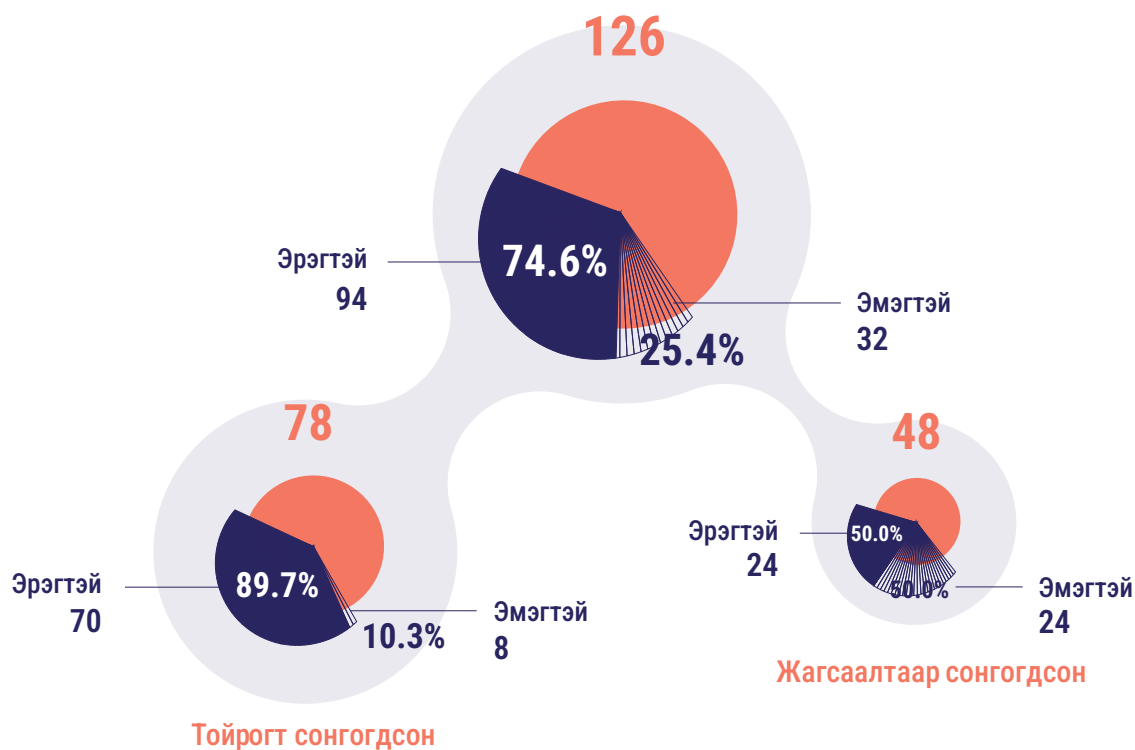
32 эмэгтэй гишүүний найм нь тойрогт өрсөлдөн сонгогдсон бол 24 эмэгтэй гишүүн намын жагсаалтаар сонгогдсон.

Энэ удаагийн сонгуулийн холимог тогтолцоо нь эмэгтэй нэр дэвшигчдэд илүү ээлтэй мэт харагдах боловч тойргуудаас сонгогдсон эмэгтэй гишүүдийн тоо өмнөх сонгуулиудаас буурсан үзүүлэлттэй байгаа нь намуудын нэр дэвшүүлэх үйл ажиллагаа, сонгогчдын хандлага зэрэгт хэвшмэл ойлголтууд хадгалагдсаар буйг илтгэж байна.

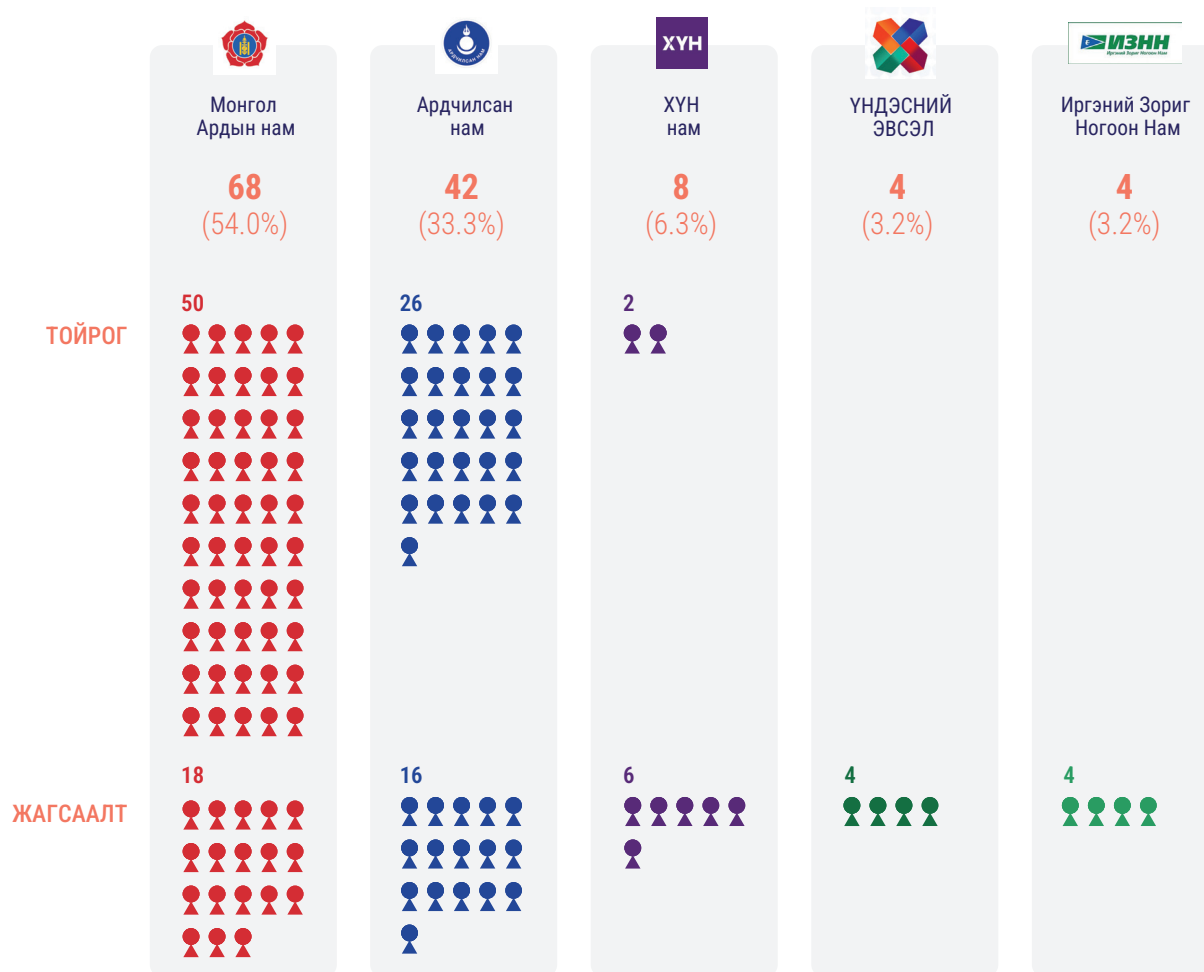
2024 онд сонгогдсон эмэгтэй гишүүдээс дөрөв нь дахин сонгогдсон буюу өмнө нь УИХ-ын гишүүнээр ажиллаж байжээ. Үүнээс, 2016 оны сонгуулиар сонгогдсон 13 эмэгтэй гишүүний нэг нь, 2020 оны сонгуулиар сонгогдсон 13 эмэгтэй гишүүний гурав нь улиран сонгогдсон.

Өөрөөр хэлбэл энэ удаагийн сонгуулиар сонгогдсон 32 эмэгтэй гишүүдийн 28 нь шинэ гишүүд юм. Тойргоос сонгогдсон эмэгтэй гишүүдийн хувь буурсан ч сонгуулийн холимог систем нь эмэгтэй нэр дэвшигчдэд илүү боломж олгосон нь харагдаж байна.

УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮН

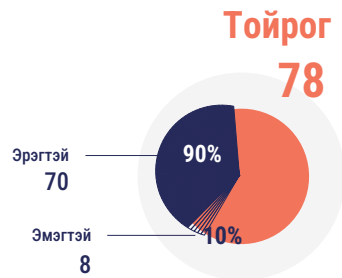

126 УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮД

Сонгуулийн дүн, тойрог, жагсаалт, нам, эвслээр

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН 2024 ОНЫ ЭЭЛЖИТ СОНГУУЛЬ

Эрэгтэй Эмэгтэй
(Сонгогдсон нэр дэвшигчдийн хүйс авсан саналын тооны дарааллаар)

Эрэгтэй Эмэгтэй

Сонгуулийн тойрог

МОНГОЛ АРДЫН
НАМ

АРДЧИЛСАН
НАМ

ХҮН
НАМ

1	АРХАНГАЙ, БАЯНХОНГОР, ӨВӨРХАНГАЙ	▲▲	▲▲▲▲▲▲▲▲	
2	ГОВЬ-АЛТАЙ, ЗАВХАН, УВС, ХОВД	▲▲▲▲▲▲▲▲	▲▲▲▲	
3	БАЯН-ӨЛГИЙ	▲▲	▲	
4	БУЛГАН, ОРХОН, ХӨВСГӨЛ	▲▲▲▲▲▲▲▲	▲	
5	ДАРХАН-УУЛ, СЭЛЭНГЭ, ТӨВ	▲▲▲▲▲▲▲▲	▲▲▲	
6	ДОРНОД, СУХБААТАР, ХЭНТИЙ	▲▲▲▲▲▲▲▲	▲	
7	ГОВЬСҮМБЭР, ДОРНОГОВЬ, ДУНДГОВЬ, ӨМНӨГОВЬ	▲▲	▲▲▲▲▲▲	
8	БАЯНЗҮРХ	▲▲▲▲▲		▲
9	БАЯНГОЛ	▲▲		▲
10	СУХБААТАР, ЧИНГЭЛТЭЙ	▲▲▲▲	▲▲	
11	СОНГИНОХАЙРХАН	▲▲▲▲▲	▲	
12	ХАН-УУЛ	▲▲	▲	
13	БАГАНУУР, БАГАХАНГАЙ, НАЛАЙХ	▲▲		

(Сонгогдсон нэр дэвшигчдийн хүйс авсан саналын тооны дарааллаар)

Эрэгтэй ▲ Эмэгтэй ▲

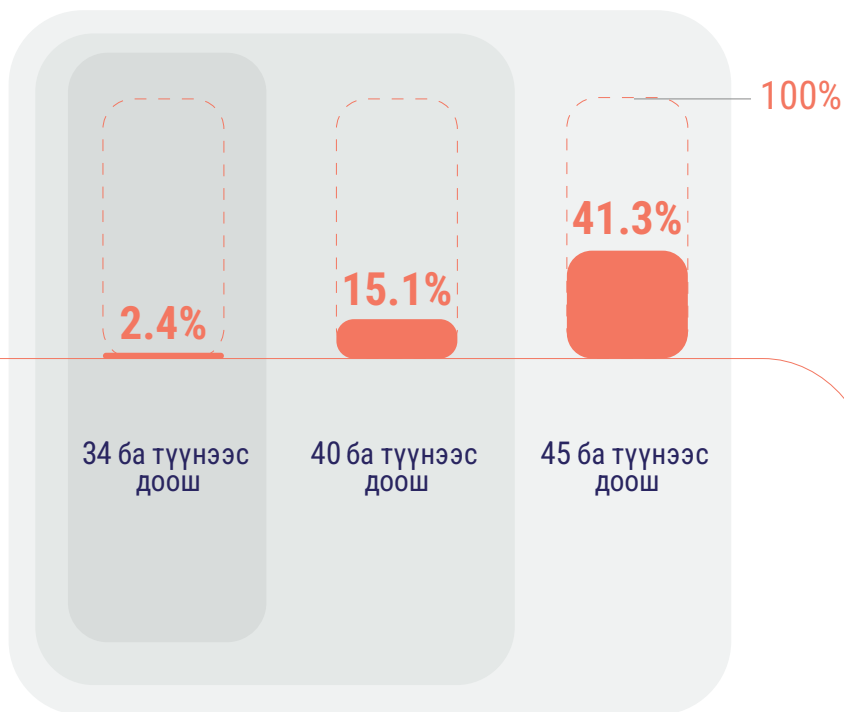
2024 оны сонгуулийн дүнгээс харахад эмэгтэй нэр дэвшигчдийн хувьд ялалт байгуулах зам сорилттой хэвээр байна. Улсын хэмжээнд тойрогт нийт 334 эмэгтэй нэр дэвшигч өрсөлдсөнөөс найман хүн сонгогдож, 2.4%-ийн амжилт үзүүлжээ. Харин 635 эрэгтэй нэр дэвшигчээс 70 нь ялалт байгуулж, 11.0%-ийн амжилттай байв. Өөрөөр хэлбэл, эрэгтэй нэр дэвшигчийн ялах магадлал эмэгтэй нэр дэвшигчийнхээс даруй тав дахин өндөр байлаа.

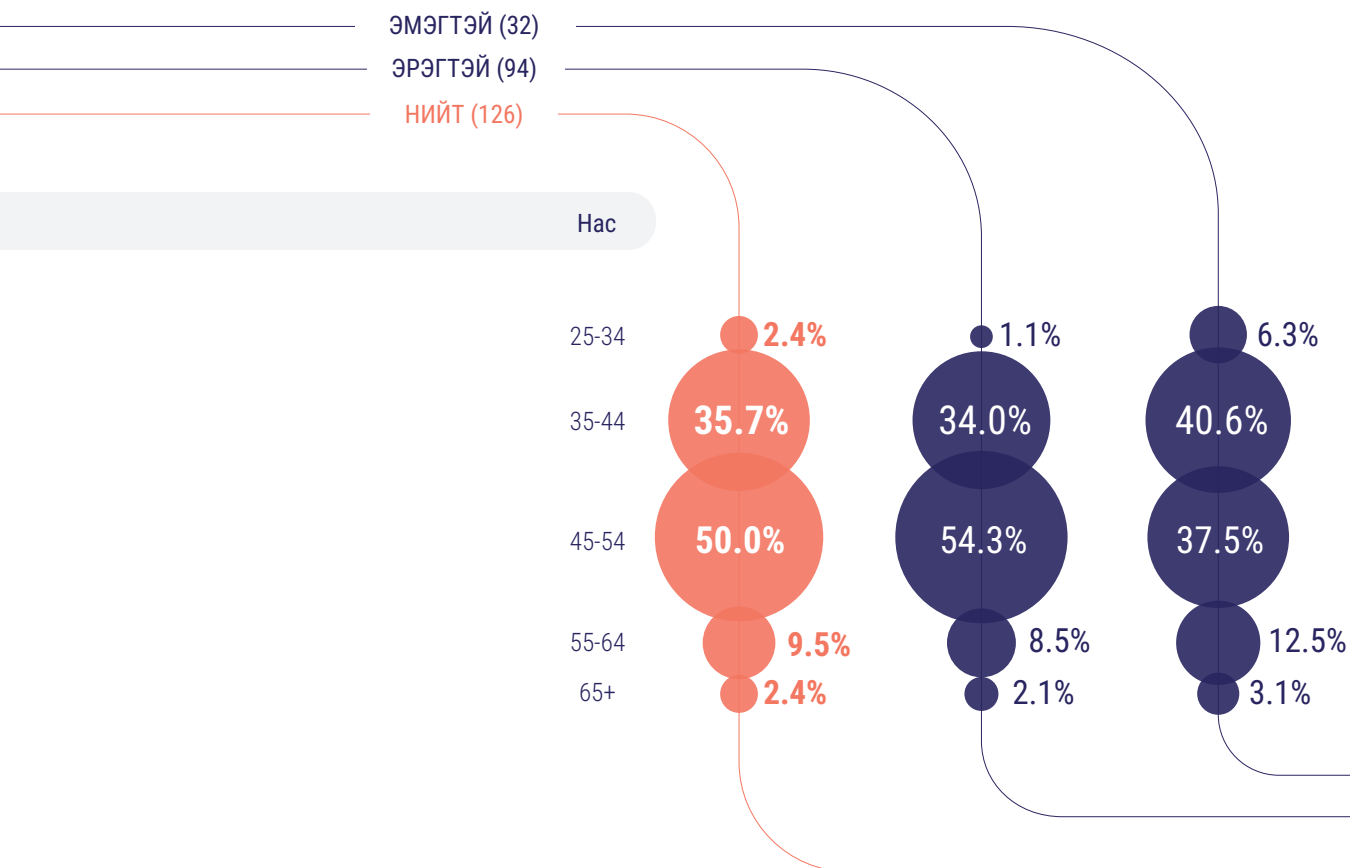
Тойргийн түвшинд авч үзвэл эрэгтэйчүүдийн ялалтын хувь хамгийн өндөр нь 15.8% (Тойрог 3), хамгийн бага нь 7.7% (Тойрог 11) байсан бол эмэгтэй нэр дэвшигчдийн хувьд хамгийн өндөр үзүүлэлт ердөө 4.0% (Тойрог 1) байв.

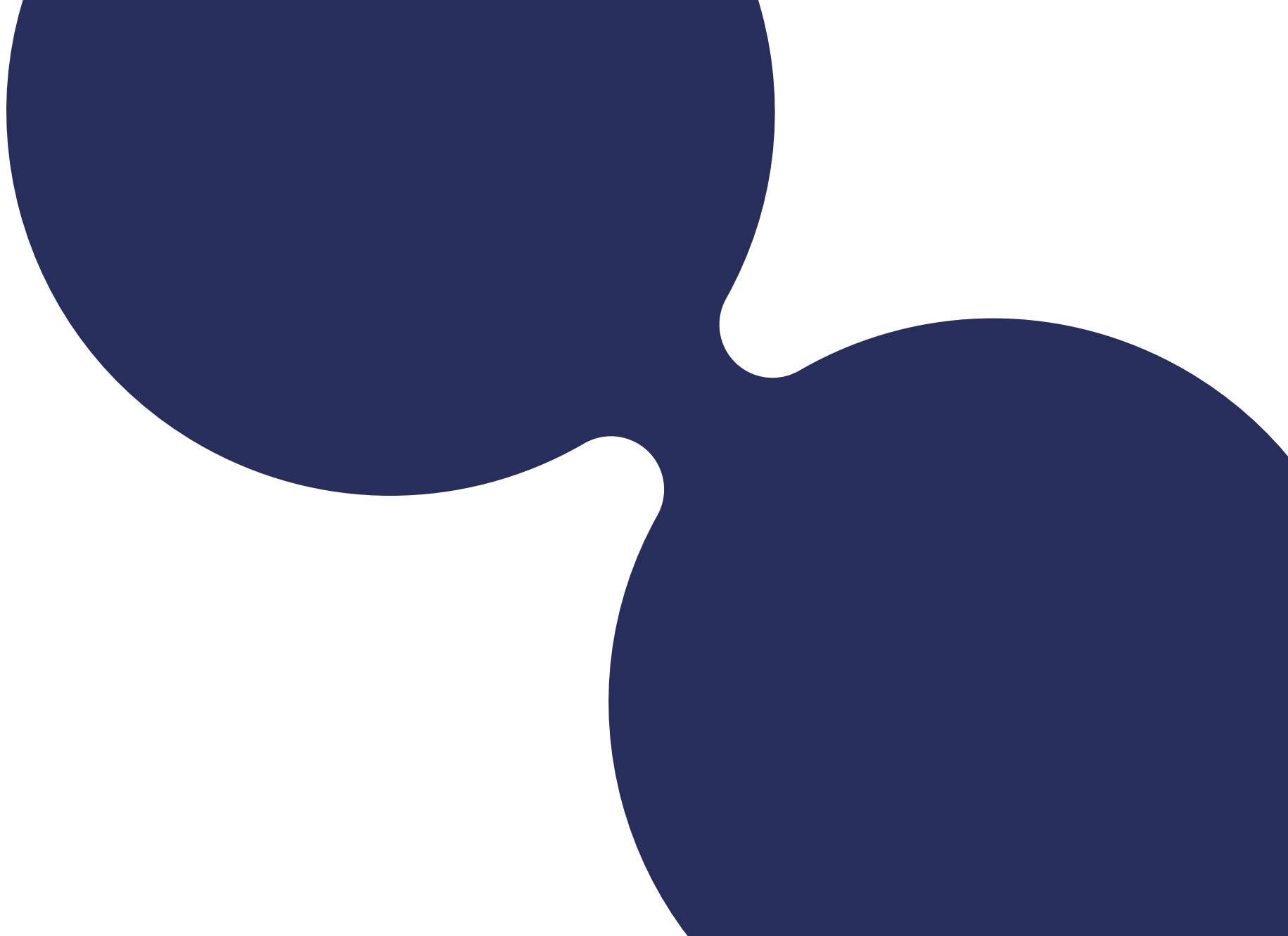
Улаанбаатар хотын тойргуудад дэвшсэн нийт нэр дэвшигчдийн 39.0% нь эмэгтэйчүүд байсан бол орон нутгийн тойргуудад энэ үзүүлэлт 31.4% байв. Хэдийгээр нэр дэвшсэн эмэгтэйчүүдийн хувь 30%-иас дээш байсан ч сонгогдсон гишүүдийн дунд эмэгтэйчүүдийн төлөөлөл үлэмж доогуур гарлаа. Тодруулбал, Улаанбаатар хотын тойргуудад сонгогдсон гишүүдийн 12.5%, орон нутгийн тойргуудад 9.3% нь эмэгтэйчүүд байгаа нь эмэгтэйчүүдийн ялалтанд хүрэх зам илүү сорилттой байсныг илтгэх үзүүлэлт юм.

- Улсын Их Хурал дахь залуучуудын төлөөлөл

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН 2024 ОНЫ ЭЭЛЖИТ СОНГУУЛЬ

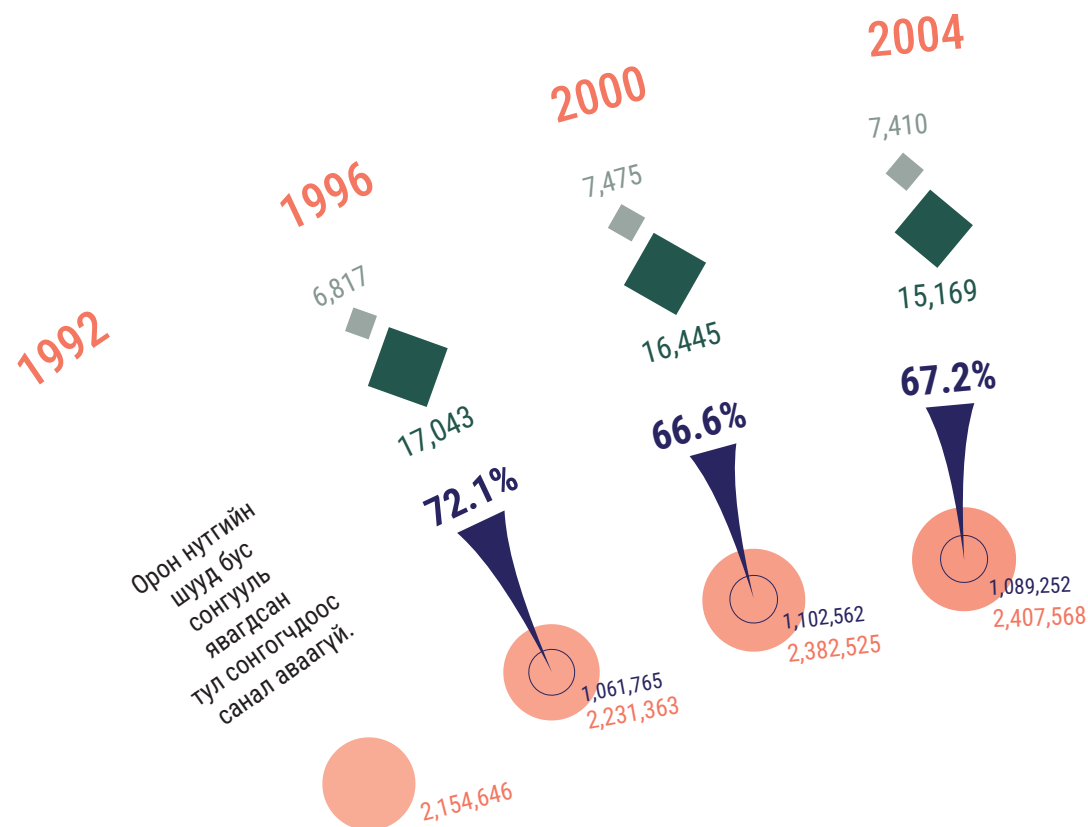
АЙМАГ, НИЙСЛЭЛ, СУМ, ДҮҮРГИЙН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН
ХУРЛЫН 2024 ОНЫ ЭЭЛЖИТ
СОНГУУЛИЙН ХҮЙСЭЭР АНГИЛСАН
НЭЭЛТТЭЙ ӨГӨГДӨЛ

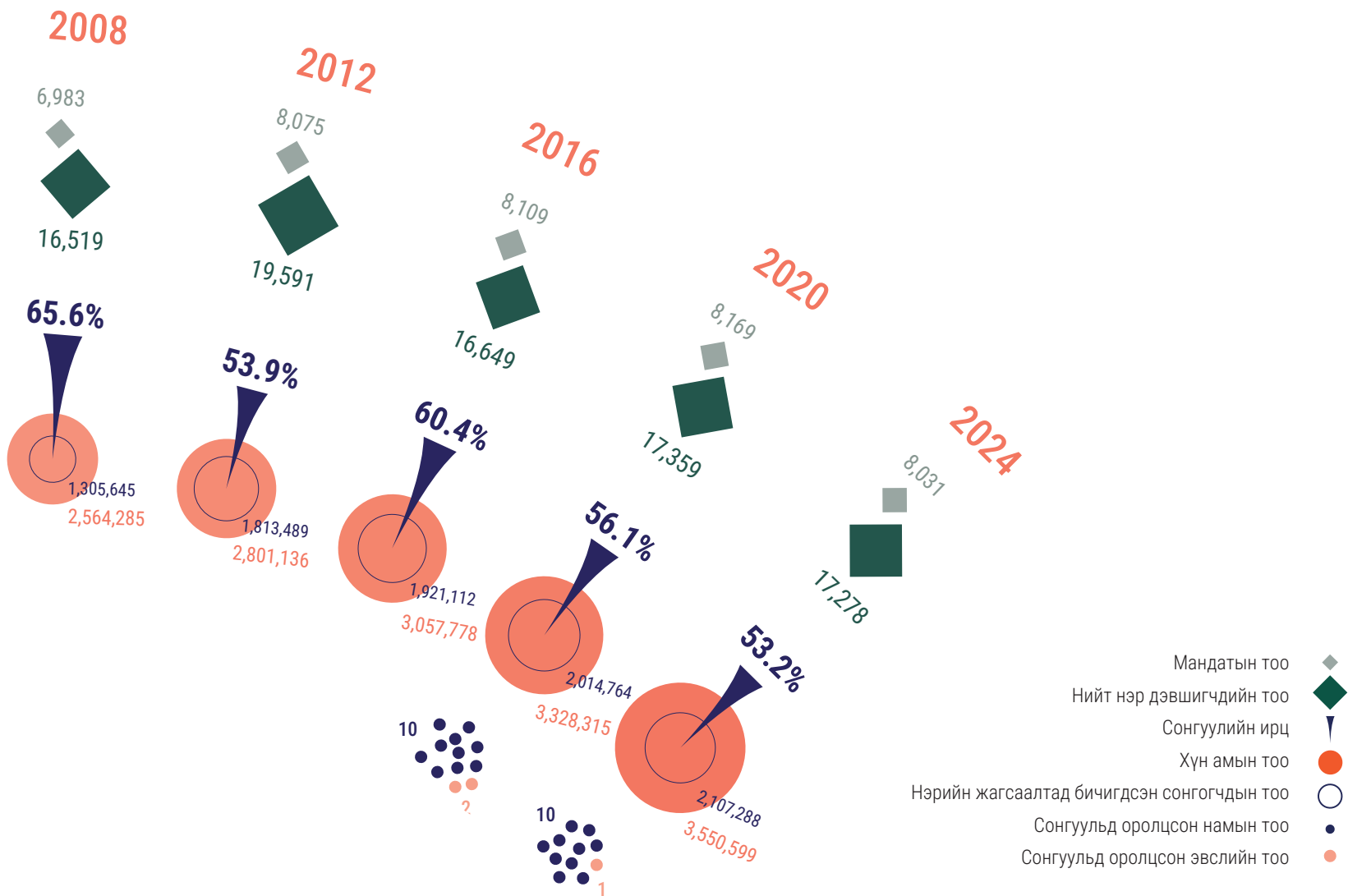
4

АЙМАГ, НИЙСЛЭЛ, СУМ, ДҮҮРГИЙН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН ЭЭЛЖИТ СОНГУУЛИЙН ТОВЧООН

Монгол Улсын сонгуулийн эрх бүхий иргэд нийтээрээ, чөлөөтэй, шууд сонгох эрхийн үндсэн дээр саналаа нууцаар гаргаж, дөрвөн жил тутам явагддаг ээлжит сонгуулиар нутгийн өөрөө удирдах байгууллагыг өөрсдийн төлөөллөөр бүрдүүлдэг.

Монгол Улс 1992 онд шинэ Үндсэн хуулиа баталснаас хойш есөн удаа ИТХ-ын сонгуулийг явуулжээ.

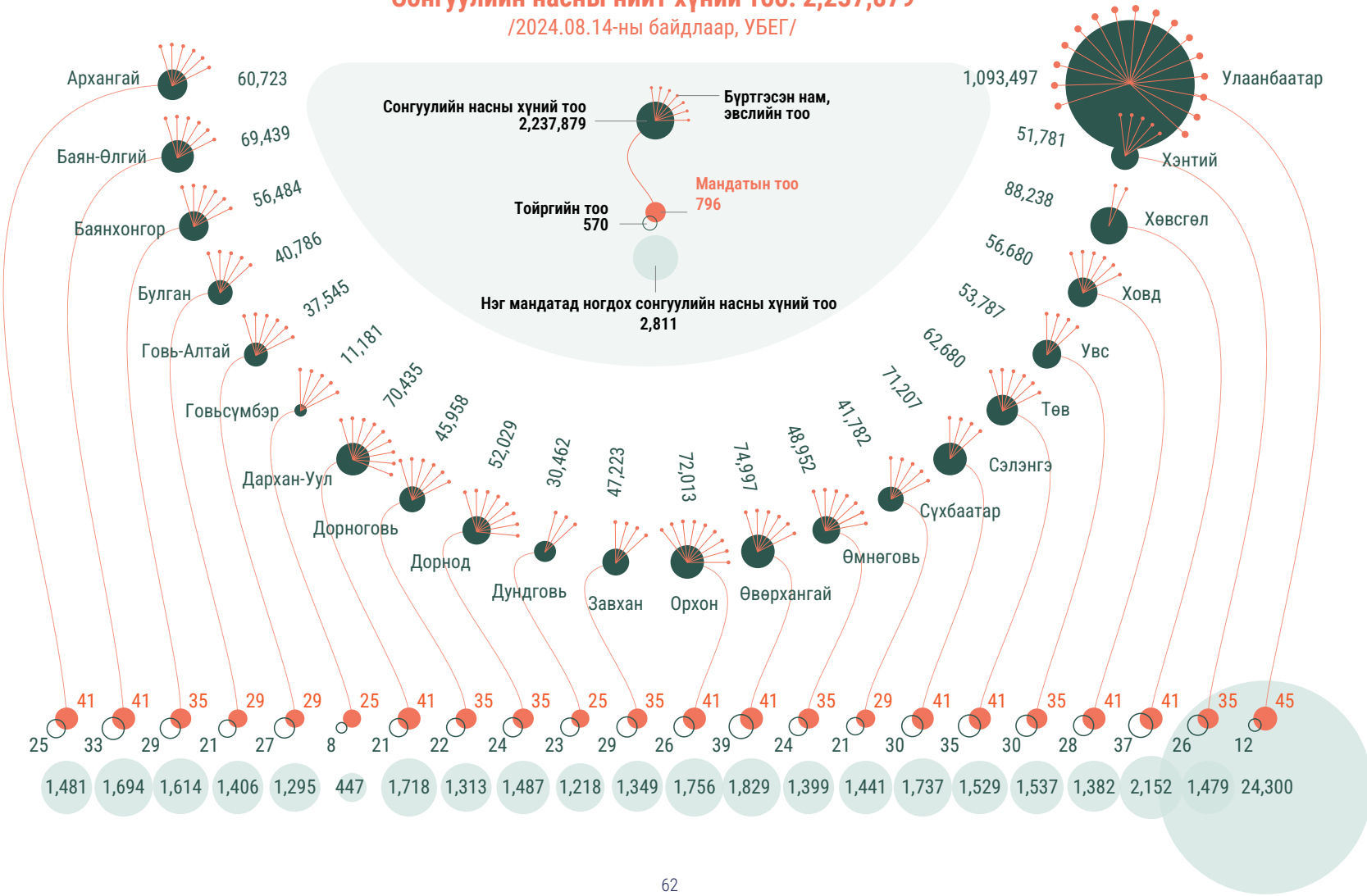

СОНГОГЧ

АЙМАГ, НИЙСЛЭЛИЙН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН
ХУРЛЫН 2024 ОНЫ ЭЭЛЖИТ СОНГУУЛЬ

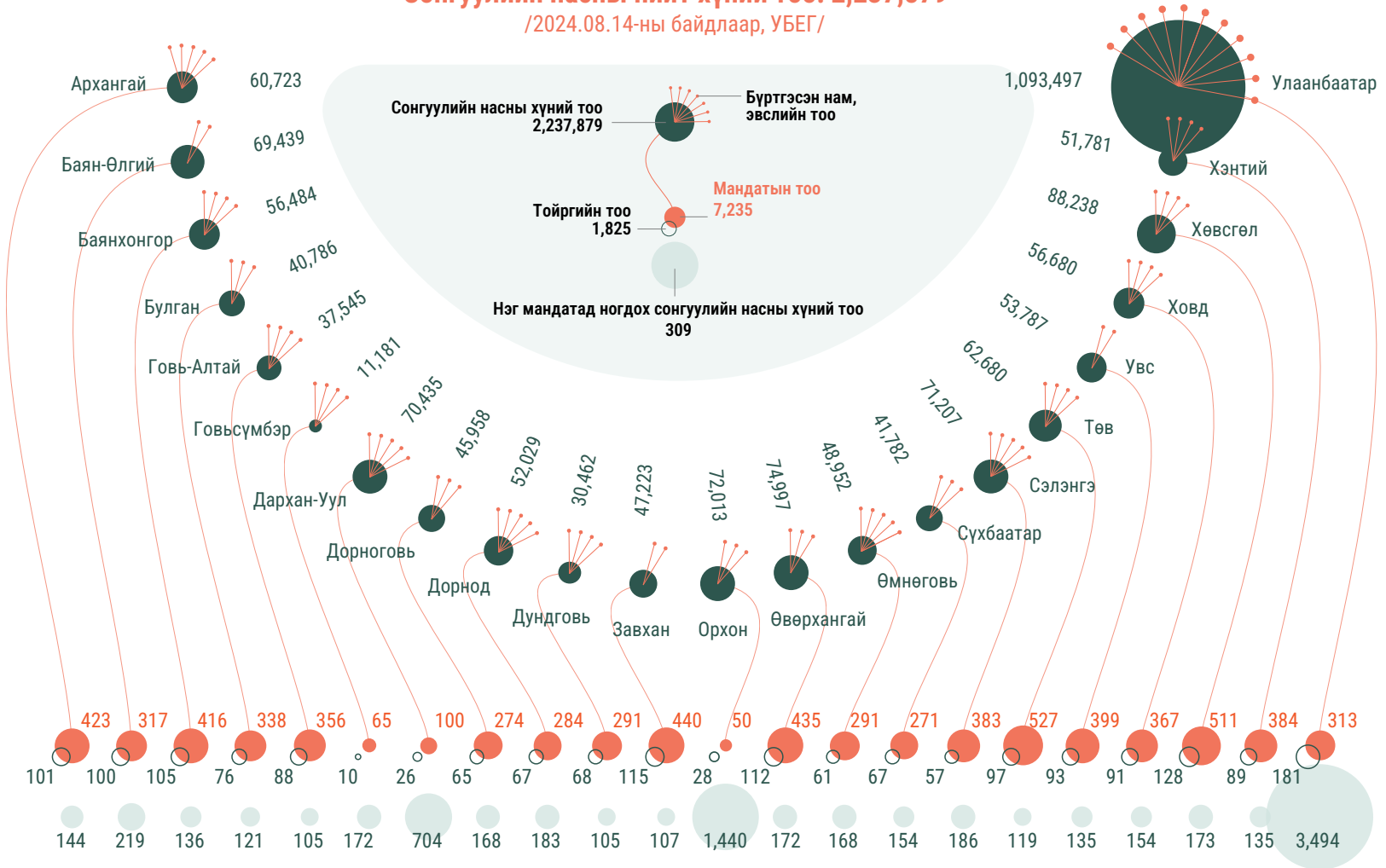
Сонгуулийн насны нийт хүний тоо: 2,237,879

/2024.08.14-ны байдлаар, УБЕГ/

Сонгуулийн насны нийт хүний тоо: 2,237,879

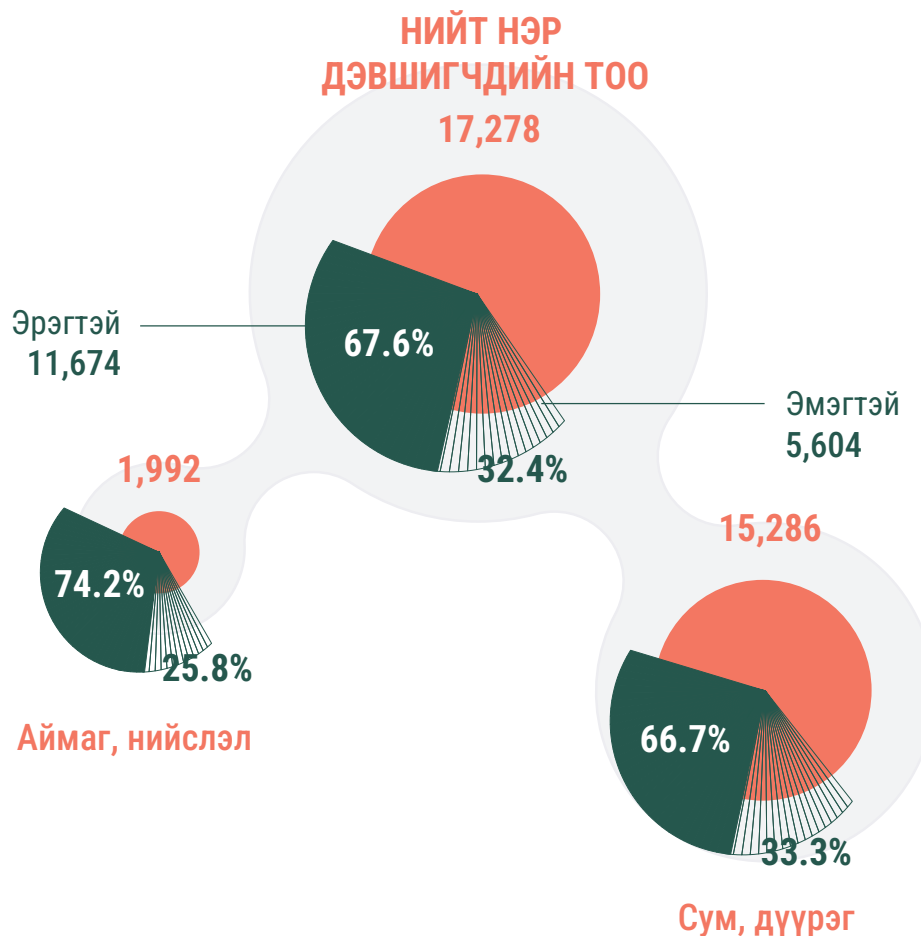
/2024.08.14-ны байдлаар, УБЕГ/

НЭР ДЭВШИГЧ

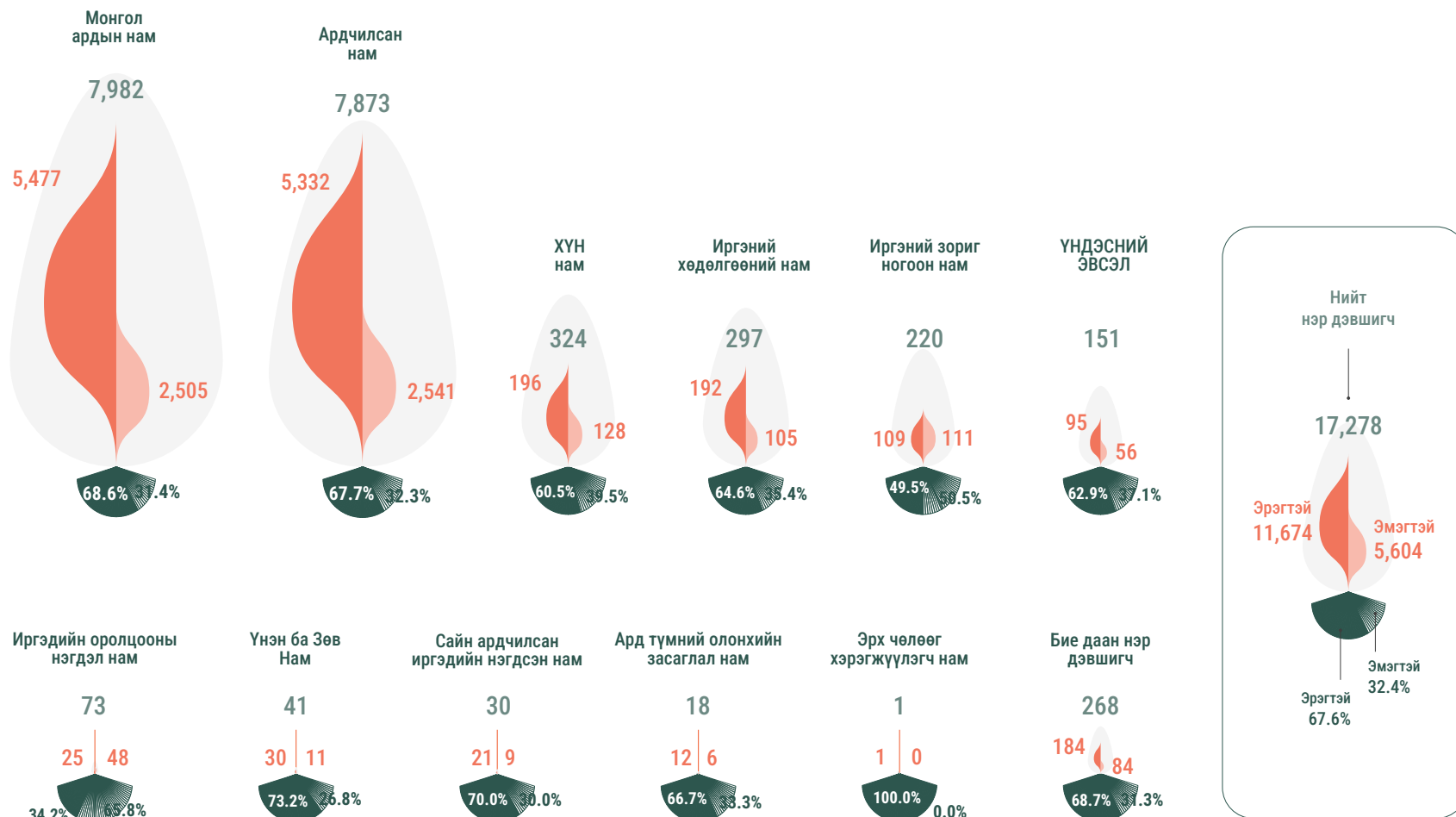
Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд нэр дэвшсэн 17,278 нэр дэвшигчдээс эмэгтэй хүйсийн төлөөлөл 32.4% байв. УИХ-ын сонгуулийн хувьд нэр дэвшигчдийн 38.8% нь эмэгтэйчүүд байсантай харьцуулахад орон нутгийн сонгуулийн түвшинд эмэгтэй нэр дэвшигчдийн оролцоо бага байна.

ИТХ-ын сонгуулийн тухай хуульд нам, эвслээс нэр дэвшиж байгаа нэр дэвшигчдийн 20%-иас доошгүй нь аль нэг хүйсийн нэр дэвшигч байх квот хэрэгжиж буй. Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд нэр дэвшигчдийн хүйсийн хувийг нам, эвслээр харвал хамгийн багадаа 26.8%, хамгийн ихдээ 65.8% нь эмэгтэй нэр дэвшигчид байхаар нэр дэвшүүлжээ.

Нэр дэвшигчид

АЙМАГ, НИЙСЛЭЛ, СУМ, ДҮҮРГИЙН ИРГЭДИЙН
ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН 2024 ОНЫ ЭЭЛЖИТ СОНГУУЛЬ

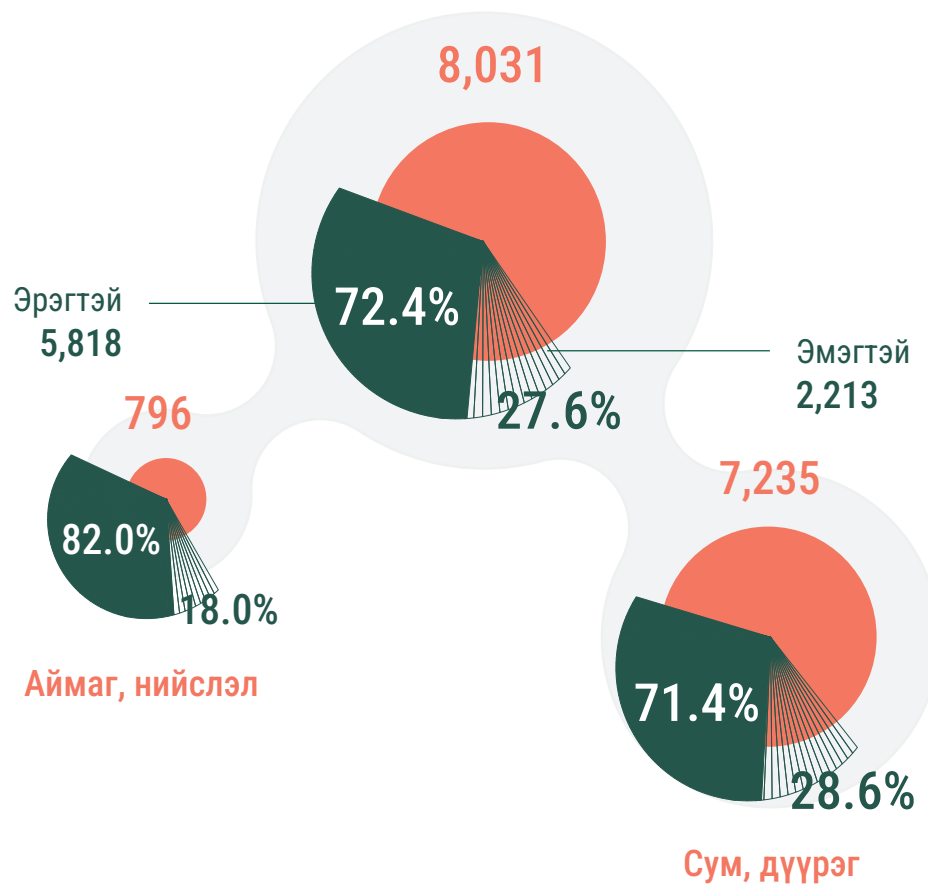
Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуулиар нийт 8,031 төлөөлөгч сонгогдсоноос эмэгтэйчүүдийн төлөөлөл 27.6% байв.

Байршлын хувьд аймаг, нийслэлийн ИТХ-д эмэгтэйчүүдийн хувь бага буюу 18.0% бол сум, дүүргийн ИТХ-д эмэгтэйчүүдийн төлөөлөл илүү буюу 28.6% байна. Аймгийн ИТХ дахь эмэгтэй төлөөллийн хувь 10%-иас бага гурван аймаг, 10%-20% бүхий 11 аймаг, 20%-иас их долоон аймаг байна. Нийслэлийн ИТХ-ын төлөөлөгчдийн 22.2%-ийг эмэгтэй төлөөлөгч бүрдүүлжээ.

Сум, дүүргийн ИТХ-д эмэгтэйчүүдийн төлөөлөл аймаг, нийслэлээс өндөр, тодруулбал, аймгуудын дунджаар сум, дүүргийн ИТХ-д эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь 15.5%-40.0%, дүүргүүдийн хувьд 16.3%-41.9% нь эмэгтэй төлөөлөгчид сонгогджээ.

УИХ-ын сонгуулийн нэр дэвшигчдэд эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь 38.8% байснаас сонгуулийн дүнгээр ялалт байгуулагчдын дунд эмэгтэйчүүдийн төлөөлөл 25.4%-д хүрсэн бол ИТХ-ын түвшинд эдгээр хувь 32.4% ба 27.6% байгаа нь ИТХ-д эмэгтэйчүүд нэр дэвших хувь УИХ-тай харьцуулахад бага хэдий ч ИТХ-д эмэгтэйчүүд ялалт байгуулах боломж илүү өндөр байгааг харуулж байна.

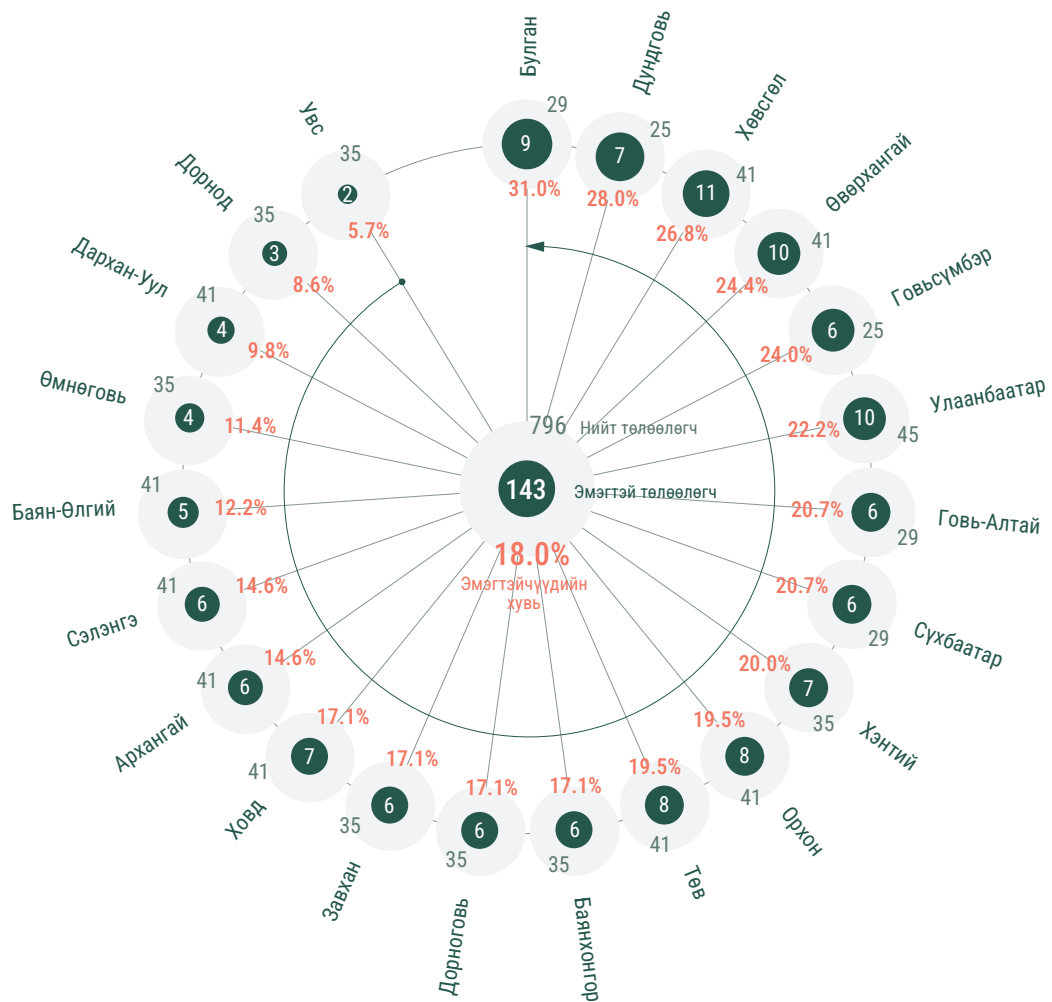
ИТХ-ын нийт төлөөлөгч

• Сонгуулийн дүн

АЙМАГ, НИЙСЛЭЛИЙН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН
ХУРЛЫН 2024 ОНЫ ЭЭЛЖИТ СОНГУУЛЬ

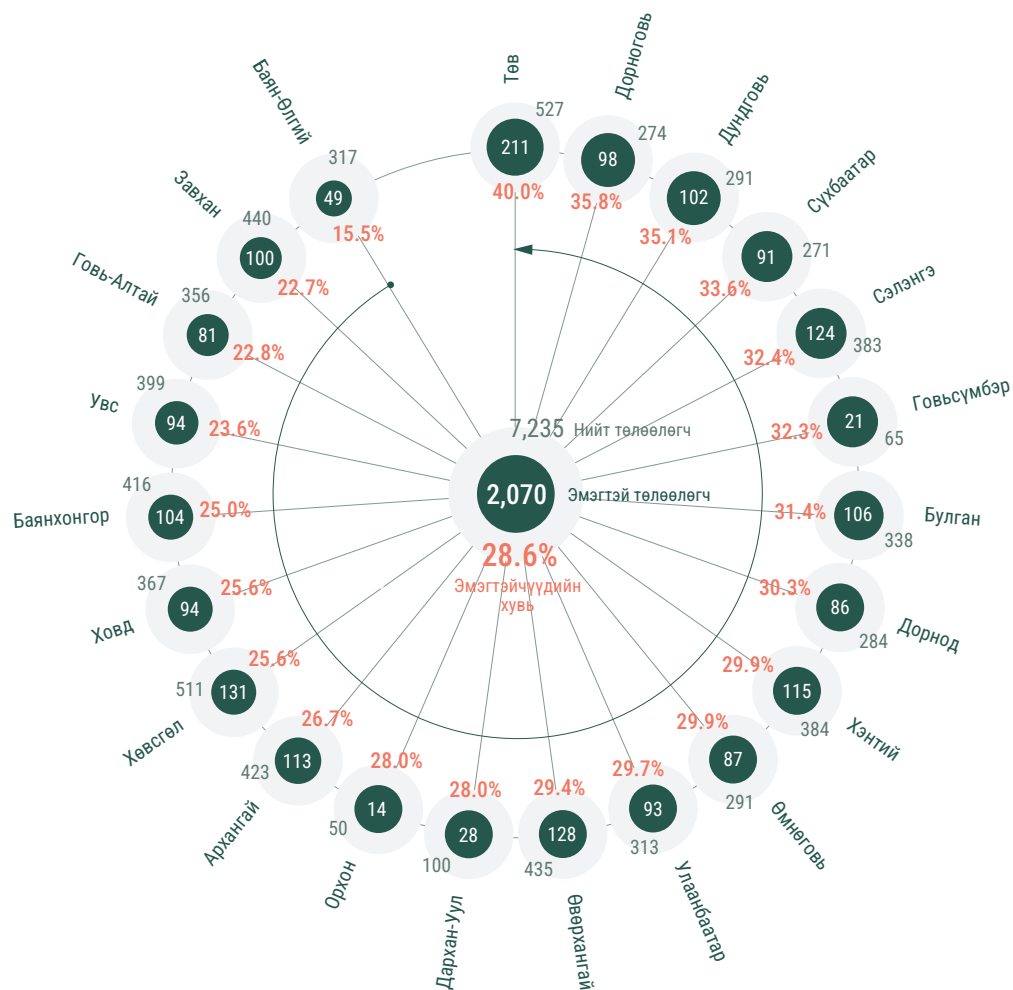
АЙМАГ, НИЙСЛЭЛ

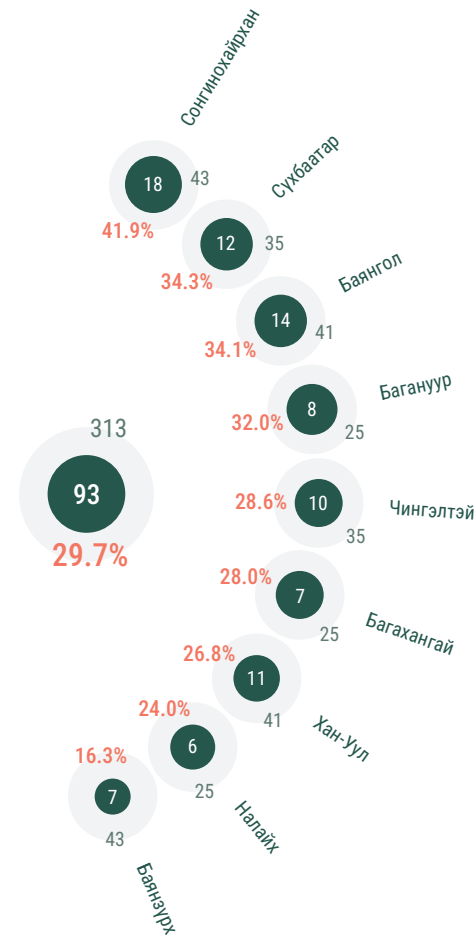
Сонгуулийн дүн

СУМ, ДҮҮРГИЙН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН
ХУРЛЫН 2024 ОНЫ ЭЭЛЖИТ СОНГУУЛЬ

СУМ, ДҮҮРЭГ

УЛААНБААТАР

СОНГУУЛИЙН ДҮН

НИЙСЛЭЛ, ДҮҮРГИЙН ИТХ-ЫН 2024 ОНЫ ЭЭЛЖИТ СОНГУУЛЬ

Нийслэлийн ИТХ-д хоёр намын төлөөлөл сонгогдсон ба эмэгтэй төлөөлөгчдийн хувь 22.2% байна. Дүүргүүдийн ИТХ-д нийт таван намын төлөөлөл сонгогдсон бөгөөд эмэгтэй төлөөлөгчид 29.7%-ийг бүрдүүлжээ. Дүүргүүдээс Сонгинохайрхан, Сүхбаатар, Баянгол, Багануур дүүргийн ИТХ-д эмэгтэйчүүдийн төлөөлөл 30%-иас дээш хувийн төлөөлөл хангасан байна.

ЭМЭГТЭЙ НЭР ДЭВШИГЧДИЙН ХУВЬ

36.6% Нийслэл

- 52.4% Сонгинохайрхан
- 39.8% Чингэлтэй
- 39.2% Сүхбаатар
- 38.3% Налайх
- 37.3% Баянзүрх
- 37.3% Багахангай
- 37.0% Хан-Уул
- 36.9% Баянгол
- 30.0% Багануур

ЭМЭГТЭЙ ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУВЬ

22.2% Нийслэл

- 41.9% Сонгинохайрхан
- 34.3% Сүхбаатар
- 34.1% Баянгол
- 32.0% Багануур
- 28.6% Чингэлтэй
- 28.0% Багахангай
- 26.8% Хан-Уул
- 24.0% Налайх
- 16.3% Баянзүрх

НИЙСЛЭЛИЙН ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН 2024

Сонгогдсон төлөөлөгчид

Нам, эвслээр, хүйсээр *

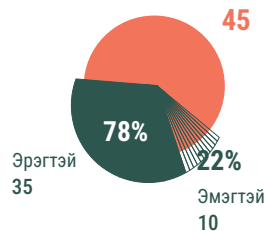

Ардчилсан нам

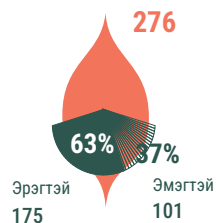
Эрэгтэй Эмэгтэй

Мандатын тоо: 45

Сонгогдсон төлөөлөгчид

Нэр дэвшигчдийн тоо

БАГАНУУР ДҮҮРГИЙН ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН 2024

Сонгогдсон төлөөлөгчид

Нам, эвслээр, хүйсээр *

Монгол ардын нам

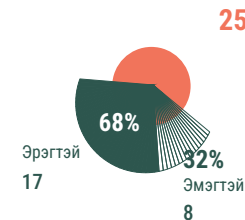
Ардчилсан нам

ХҮН нам

Эрэгтэй Эмэгтэй

Мандатын тоо: 25

Сонгогдсон төлөөлөгчид

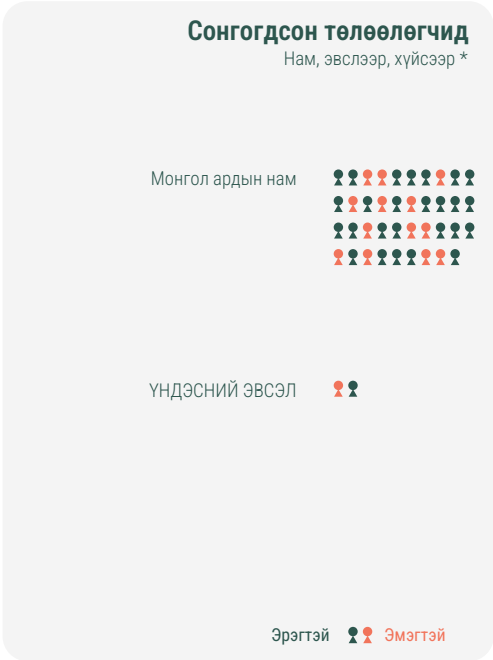
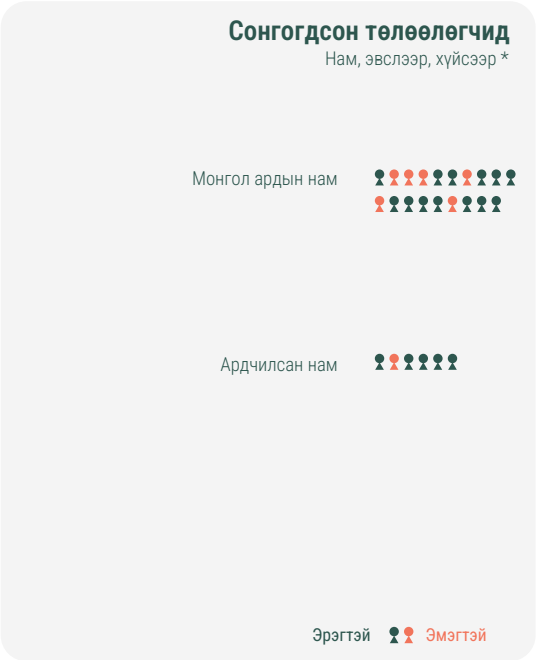

Нэр дэвшигчдийн тоо

БАГАХАНГАЙ ДҮҮРГИЙН ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН 2024

БАЯНГОЛ ДҮҮРГИЙН ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН 2024

* Сонгогдсон төлөөлөгчдийн хүйс авсан саналын тооны дарааллаар

БАЯНЗҮРХ ДҮҮРГИЙН ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН 2024

Сонгогдсон төлөөлөгчид

Нам, эвслээр, хүйсээр *

Монгол ардын нам

Ардчилсан нам

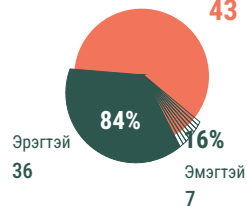

Эрэгтэй Эмэгтэй

Мандатын тоо: 43

Сонгогдсон төлөөлөгчид

43

Нэр дэвшигчдийн тоо

201

НАЛАЙХ ДҮҮРГИЙН ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН 2024

Сонгогдсон төлөөлөгчид

Нам, эвслээр, хүйсээр *

Монгол ардын нам

Ардчилсан нам

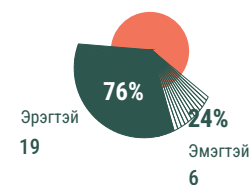

Эрэгтэй Эмэгтэй

Мандатын тоо: 25

Сонгогдсон төлөөлөгчид

25

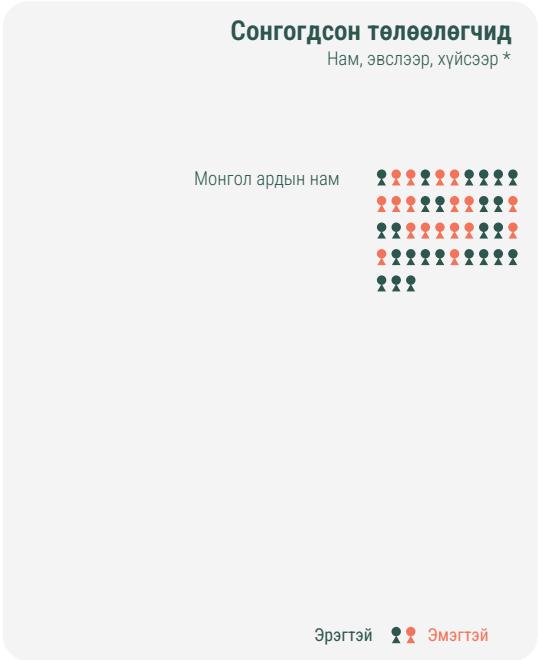
Нэр дэвшигчдийн тоо

60

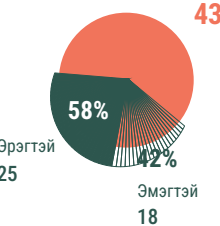
* Сонгогдсон төлөөлөгчдийн хүйс авсан саналын тооны дарааллаар

СОНГИНОХАЙРХАН ДҮҮРГИЙН ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН 2024

Мандатын тоо: 43

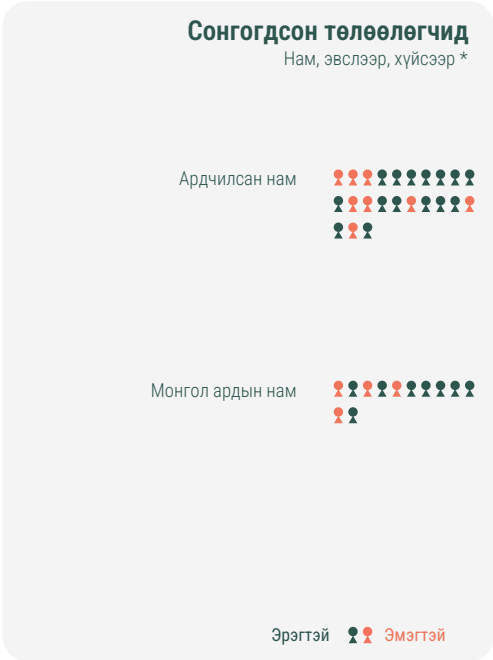
Сонгогдсон төлөөлөгчид

Нэр дэвшигчдийн тоо

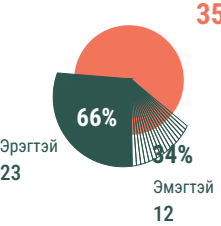

СҮХБААТАР ДҮҮРГИЙН ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН 2024

Мандатын тоо: 35

Сонгогдсон төлөөлөгчид

Нэр дэвшигчдийн тоо

* Сонгогдсон төлөөлөгчдийн хүйс авсан саналын тооны дарааллаар

ХАН-УУЛ ДҮҮРГИЙН ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН 2024

Сонгогдсон төлөөлөгчид

Нам, эвслээр, хүйсээр *

Монгол ардын нам

Ардчилсан нам

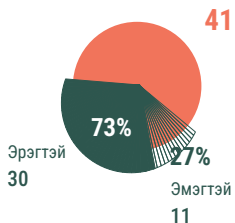
Иргэдийн Оролцооны Нэгдэл Нам

ХҮН нам

Эрэгтэй Эмэгтэй

Мандатын тоо: 41

Сонгогдсон төлөөлөгчид

Нэр дэвшигчдийн тоо

ЧИНГЭЛТЭЙ ДҮҮРГИЙН ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН 2024

Сонгогдсон төлөөлөгчид

Нам, эвслээр, хүйсээр *

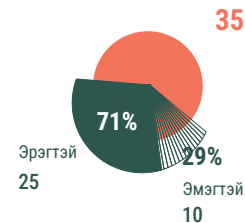
Монгол ардын нам

Ардчилсан нам

Эрэгтэй Эмэгтэй

Мандатын тоо: 35

Сонгогдсон төлөөлөгчид

Нэр дэвшигчдийн тоо

* Сонгогдсон төлөөлөгчдийн хүйс авсан саналын тооны дарааллаар

СОНГУУЛИЙН ДҮН

АЙМАГ, СУМЫН ИТХ-ЫН 2024 ОНЫ ЭЭЛЖИТ СОНГУУЛЬ

Аймгуудын нийт ИТХ-д эмэгтэй төлөөлөгчдийн эзлэх хувь 17.7% бол сумдын нийт ИТХ-д эмэгтэй төлөөлөгчдийн эзлэх хувь 28.6% буюу эрх мэдлийн хэмжээ нэмэгдэх тусам эмэгтэйчүүдийн сонгогдох магадлал буурах хандлагатай байна.

АЙМГИЙН ИТХ

	Эмэгтэй нэр дэвшигчдийн эзлэх хувь	Эмэгтэй төлөөлөгчдийн эзлэх хувь
Булган	33.8%	31.0%
Дундговь	22.0%	28.0%
Хөвсгөл	18.3%	26.8%
Өвөрхангай	26.1%	24.4%
Говьсүмбэр	23.6%	24.0%
Говь-Алтай	22.2%	20.7%
Сүхбаатар	24.6%	20.7%
Хэнтий	25.0%	20.0%
Орхон	23.5%	19.5%
Төв	26.4%	19.5%
Баянхонгор	21.6%	17.1%
Дорноговь	26.2%	17.1%
Завхан	21.3%	17.1%
Ховд	24.4%	17.1%
Архангай	25.6%	14.6%
Сэлэнгэ	25.5%	14.6%
Баян-Өлгий	22.1%	12.2%
Өмнөговь	23.9%	11.4%
Дархан-Уул	21.1%	9.8%
Дорнод	24.7%	8.6%
Увс	23.0%	5.7%

СУМЫН ИТХ

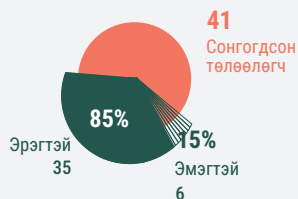
	Эмэгтэй нэр дэвшигчдийн эзлэх хувь	Эмэгтэй төлөөлөгчдийн эзлэх хувь
Төв	39.3%	40.0%
Дорноговь	40.8%	35.8%
Дундговь	40.7%	35.1%
Сүхбаатар	34.2%	33.6%
Сэлэнгэ	36.9%	32.4%
Говьсүмбэр	42.4%	32.3%
Булган	38.8%	31.4%
Дорнод	34.4%	30.3%
Хэнтий	34.9%	29.9%
Өмнөговь	36.4%	29.9%
Өвөрхангай	34.9%	29.4%
Дархан-Уул	36.0%	28.0%
Орхон	31.7%	28.0%
Архангай	31.0%	26.7%
Хөвсгөл	29.8%	25.6%
Ховд	28.1%	25.6%
Баянхонгор	28.3%	25.0%
Увс	28.3%	23.6%
Говь-Алтай	27.2%	22.8%
Завхан	27.2%	22.7%
Баян-Өлгий	20.5%	15.5%

АРХАНГАЙ АЙМГИЙН ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН 2024

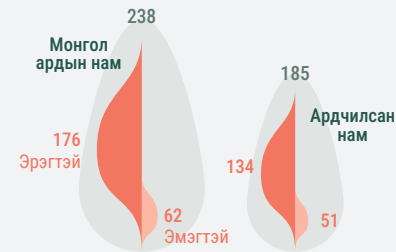
Сонгогдсон төлөөлөгчид Нам, эвслээр, хүйсээр *

Архангай аймгийн ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

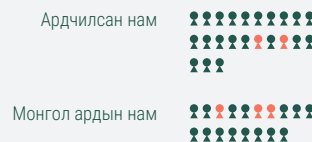

Архангай аймгийн сумдын ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

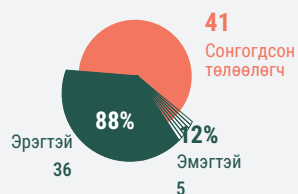

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМГИЙН ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН 2024

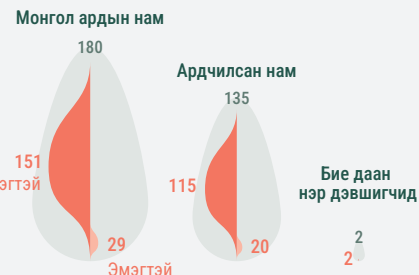
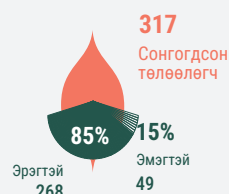
Сонгогдсон төлөөлөгчид Нам, эвслээр, хүйсээр *

Баян-Өлгий аймгийн ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

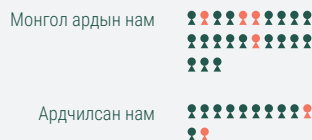

Баян-Өлгий аймгийн сумдын ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

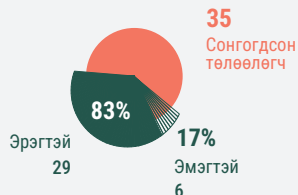

БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН 2024

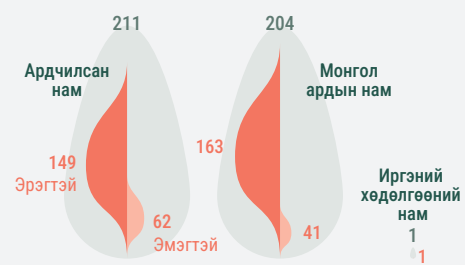
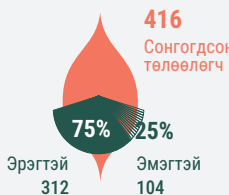
Сонгогдсон төлөөлөгчид Нам, эвслээр, хүйсээр *

Баянхонгор аймгийн ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

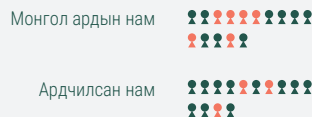

Баянхонгор аймгийн сумдын ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

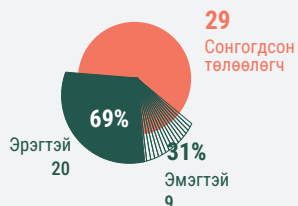

БУЛГАН АЙМГИЙН ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН 2024

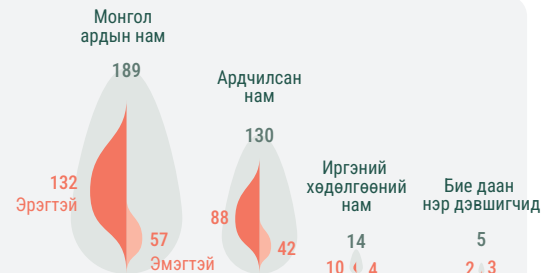
Сонгогдсон төлөөлөгчид Нам, эвслээр, хүйсээр *

Булган аймгийн ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

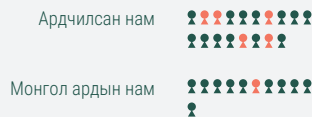

Булган аймгийн сумдын ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМГИЙН ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН 2024

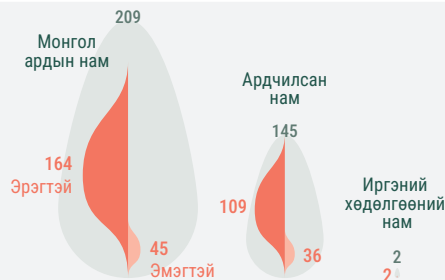
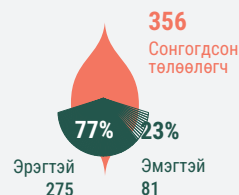
Сонгогдсон төлөөлөгчид Нам, эвслээр, хүйсээр *

Говь-Алтай аймгийн ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

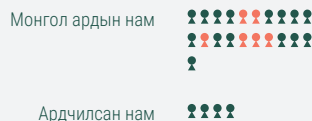

Говь-Алтай аймгийн сумдын ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН 2024

Сонгогдсон төлөөлөгчид Нам, эвслээр, хүйсээр *

Говьсүмбэр аймгийн ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

Говьсүмбэр аймгийн сумдын ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

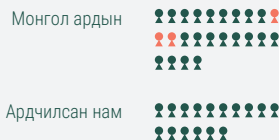

Эрэгтэй ● Эмэгтэй

* Сонгогдсон төлөөлөгчдийн хүйс авсан саналын тооны дарааллаар

ДАРХАН-УУЛ
АЙМГИЙН
ИТХ-ЫН
СОНГУУЛИЙН
ДҮН 2024

Сонгогдсон төлөөлөгчид
Нам, эвслээр, хүйсээр *

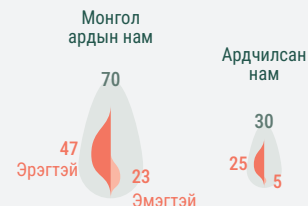

Бие даан нэр дэвшигчид

Дархан-Уул аймгийн
ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

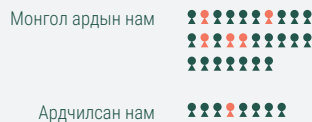

Дархан-Уул аймгийн сумдын
ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

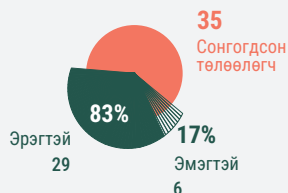

ДОРНОГОВЬ
АЙМГИЙН
ИТХ-ЫН
СОНГУУЛИЙН
ДҮН 2024

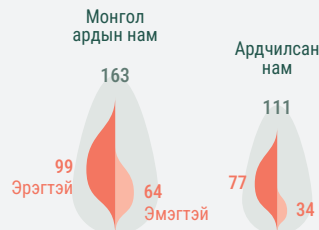
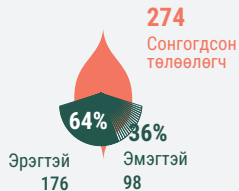
Сонгогдсон төлөөлөгчид
Нам, эвслээр, хүйсээр *

Дорноговь аймгийн
ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

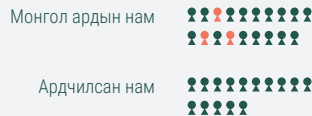

Дорноговь аймгийн сумдын
ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

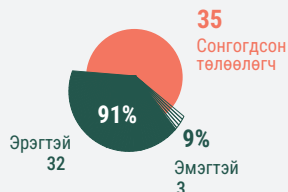

ДОРНОД
АЙМГИЙН
ИТХ-ЫН
СОНГУУЛИЙН
ДҮН 2024

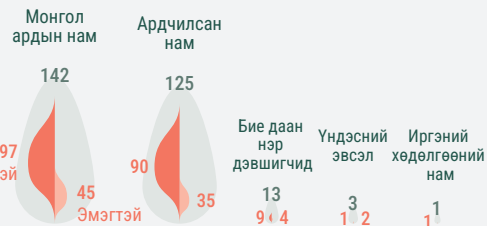
Сонгогдсон төлөөлөгчид
Нам, эвслээр, хүйсээр *

Дорнод аймгийн
ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

Дорнод аймгийн сумдын
ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

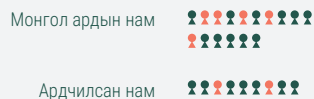

Эрэгтэй ♀ Эмэгтэй

* Сонгогдсон төлөөлөгчдийн хүйс авсан саналын тооны дарааллаар

ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН 2024

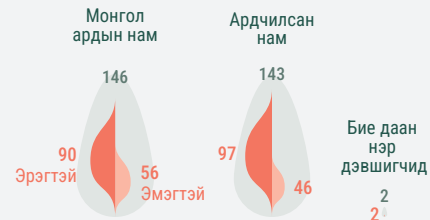
Сонгогдсон төлөөлөгчид Нам, эвслээр, хүйсээр *

Дундговь аймгийн ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

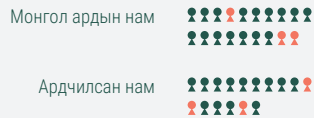

Дундговь аймгийн сумдын ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

ЗАВХАН АЙМГИЙН ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН 2024

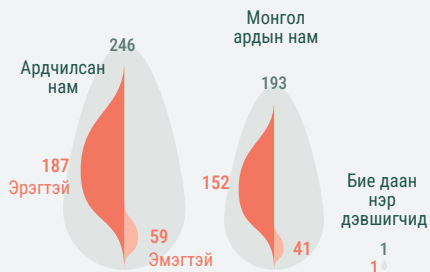
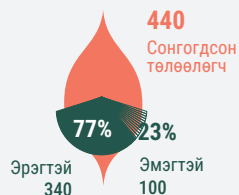
Сонгогдсон төлөөлөгчид Нам, эвслээр, хүйсээр *

Завхан аймгийн ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

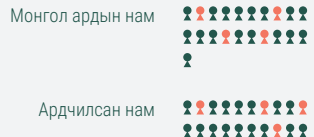

Завхан аймгийн сумдын ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

ОРХОН АЙМГИЙН ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН 2024

Сонгогдсон төлөөлөгчид Нам, эвслээр, хүйсээр *

Орхон аймгийн ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

Орхон аймгийн сумдын ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

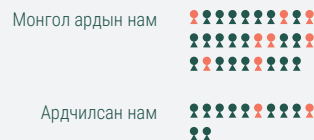

Эрэгтэй ● Эмэгтэй

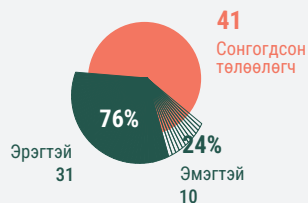
* Сонгогдсон төлөөлөгчдийн хүйс авсан саналын тооны дарааллаар

ӨВӨРХАНГАЙ
АЙМГИЙН
ИТХ-ЫН
СОНГУУЛИЙН
ДҮН 2024

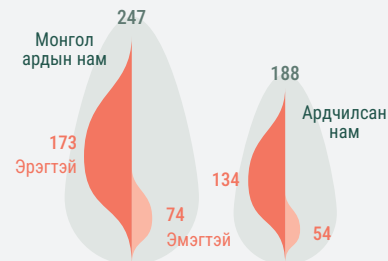
Сонгогдсон төлөөлөгчид
Нам, эвслээр, хүйсээр *

Өвөрхангай аймгийн
ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

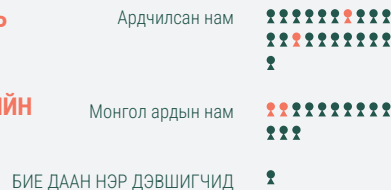

Өвөрхангай аймгийн сумдын
ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

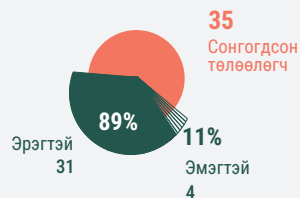

ӨМНӨГОВЬ
АЙМГИЙН
ИТХ-ЫН
СОНГУУЛИЙН
ДҮН 2024

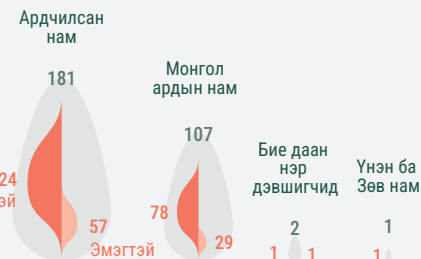
Сонгогдсон төлөөлөгчид
Нам, эвслээр, хүйсээр *

Өмнөговь аймгийн ИТХ-ЫН
СОНГУУЛИЙН ДҮН

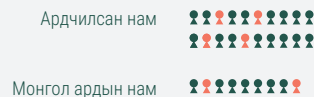

Өмнөговь аймгийн сумдын
ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

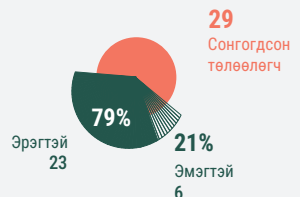

СҮХБААТАР
АЙМГИЙН
ИТХ-ЫН
СОНГУУЛИЙН
ДҮН 2024

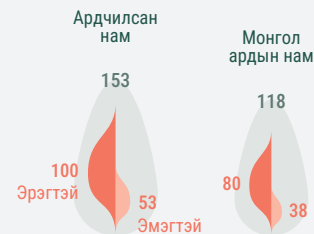
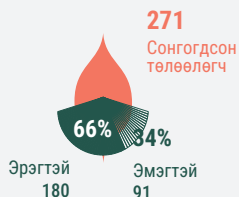
Сонгогдсон төлөөлөгчид
Нам, эвслээр, хүйсээр *

Сүхбаатар аймгийн
ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

Сүхбаатар аймгийн сумдын
ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

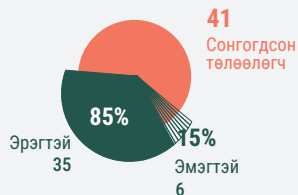

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН 2024

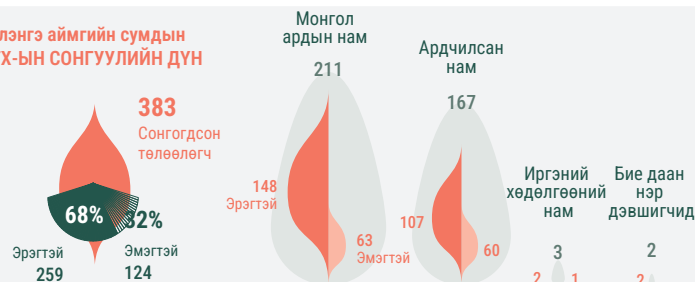
Сонгогдсон төлөөлөгчид Нам, эвслээр, хүйсээр *

Сэлэнгэ аймгийн ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

Сэлэнгэ аймгийн сумдын ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

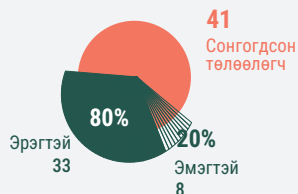

ТӨВ АЙМГИЙН ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН 2024

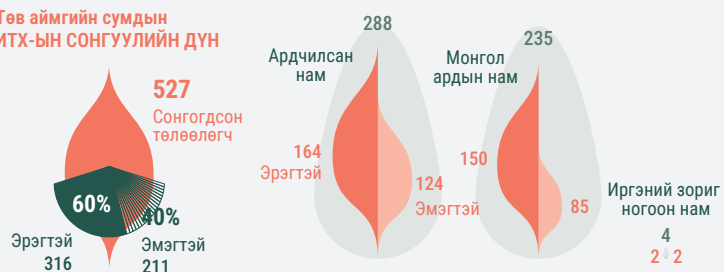
Сонгогдсон төлөөлөгчид Нам, эвслээр, хүйсээр *

Төв аймгийн ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

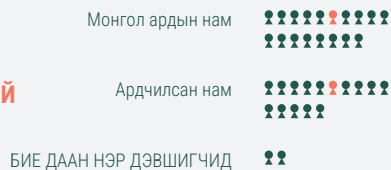

Төв аймгийн сумдын ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

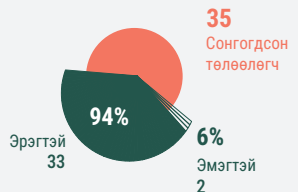

УВС АЙМГИЙН ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

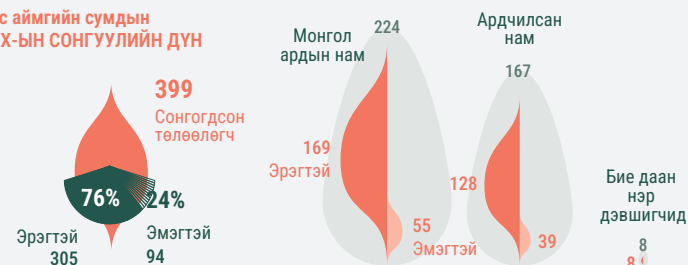
Сонгогдсон төлөөлөгчид Нам, эвслээр, хүйсээр *

Увс аймгийн ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

Увс аймгийн сумдын ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН

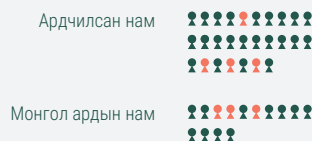

Эрэгтэй Эмэгтэй

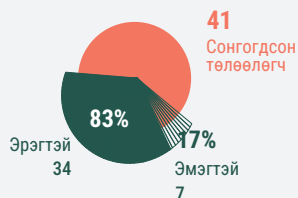
* Сонгогдсон төлөөлөгчдийн хүйс авсан саналын тооны дарааллаар

**ХОВД
АЙМГИЙН
ИТХ-ЫН
СОНГУУЛИЙН
ДҮН 2024**

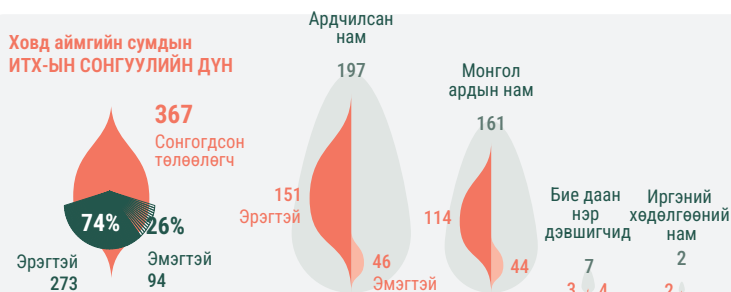
Сонгогдсон төлөөлөгчид
Нам, эвслээр, хүйсээр *

**Ховд аймгийн
ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН**

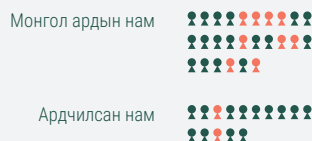

**Ховд аймгийн сумдын
ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН**

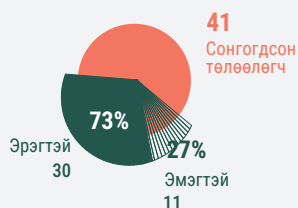

**ХӨВСГӨЛ
АЙМГИЙН
ИТХ-ЫН
СОНГУУЛИЙН
ДҮН 2024**

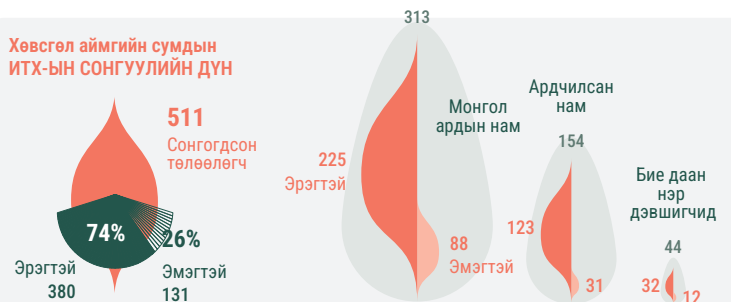
Сонгогдсон төлөөлөгчид
Нам, эвслээр, хүйсээр *

**Хөвсгөл аймгийн
ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН**

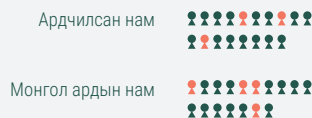

**Хөвсгөл аймгийн сумдын
ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН**

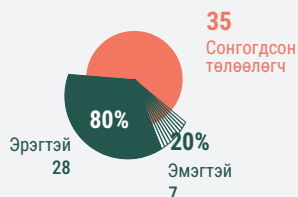

**ХЭНТИЙ
АЙМГИЙН
ИТХ-ЫН
СОНГУУЛИЙН
ДҮН 2024**

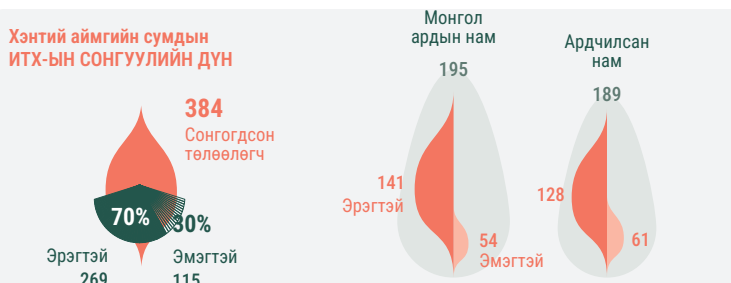
Сонгогдсон төлөөлөгчид
Нам, эвслээр, хүйсээр *

**Хэнтий аймгийн
ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН**

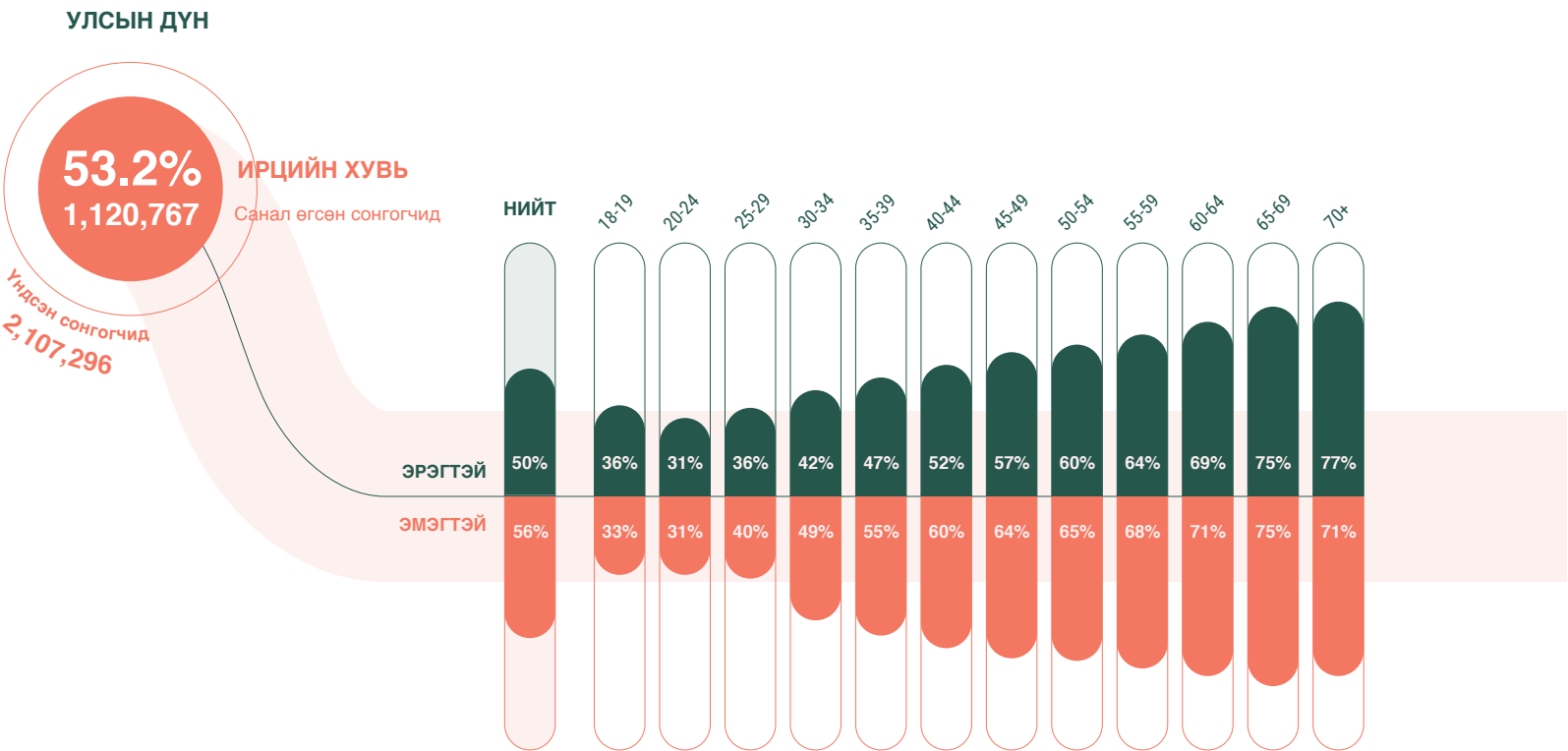

**Хэнтий аймгийн сумдын
ИТХ-ЫН СОНГУУЛИЙН ДҮН**

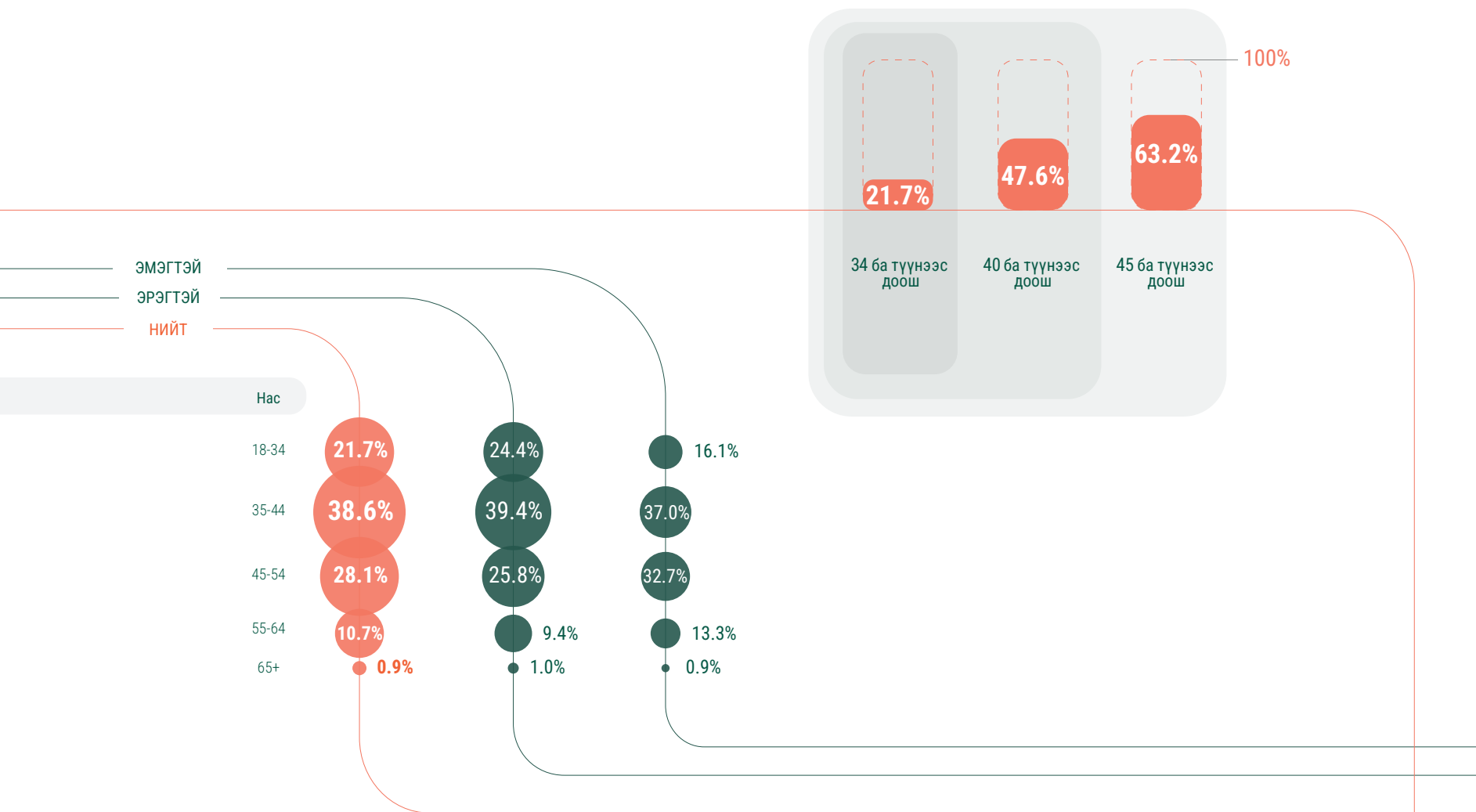
СОНГУУЛИЙН ИРЦ

АЙМАГ, НИЙСЛЭЛ, СУМ, ДҮҮРГИЙН ИРГЭДИЙН
ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН 2024 ОНЫ ЗЭЛЖИТ СОНГУУЛЬ

Иргэдийн төлөөлөгчид, насны бүлгээр

АЙМАГ, НИЙСЛЭЛ, СУМ, ДҮҮРГИЙН ИРГЭДИЙН
ТӨЛӨӨЛӨГЧИЙН ХУРЛЫН 2024 ОНЫ ЭЭЛЖИТ СОНГУУЛЬ

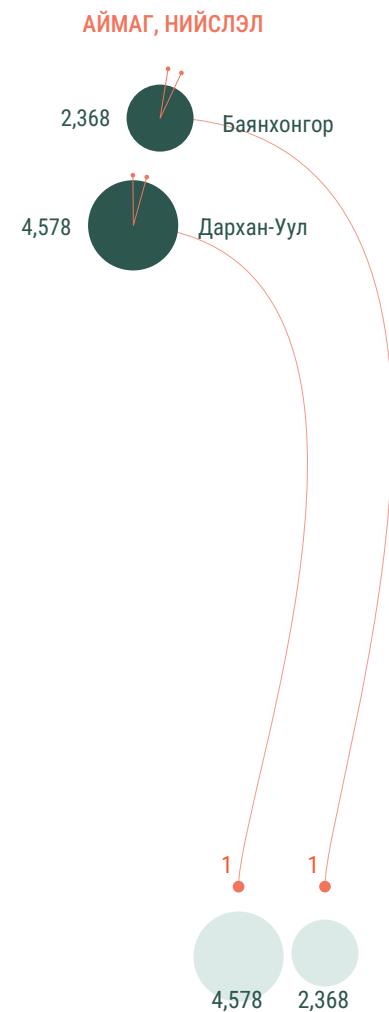
АЙМАГ, НИЙСЛЭЛ, СУМ, ДҮҮРГИЙН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН
ХУРЛЫН 2025 ОНЫ НӨХӨН
СОНГУУЛИЙН ХҮЙСЭЭР АНГИЛСАН
НЭЭЛТТЭЙ ӨГӨГДӨЛ

5

АЙМАГ, НИЙСЛЭЛ, СУМ, ДҮҮРГИЙН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН 2025 ОНЫ НӨХӨН СОНГУУЛЬ

“Нөхөн сонгууль” гэж иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын төлөөлөгчийн бүрэн эрх хуульд заасан үндэслэлээр хугацаанаас өмнө дуусгавар болсон тохиолдолд, тухайн орон гарсан суудлыг нөхөн бүрдүүлэх зорилгоор зохион байгуулагдах сонгуулийг хэлнэ.

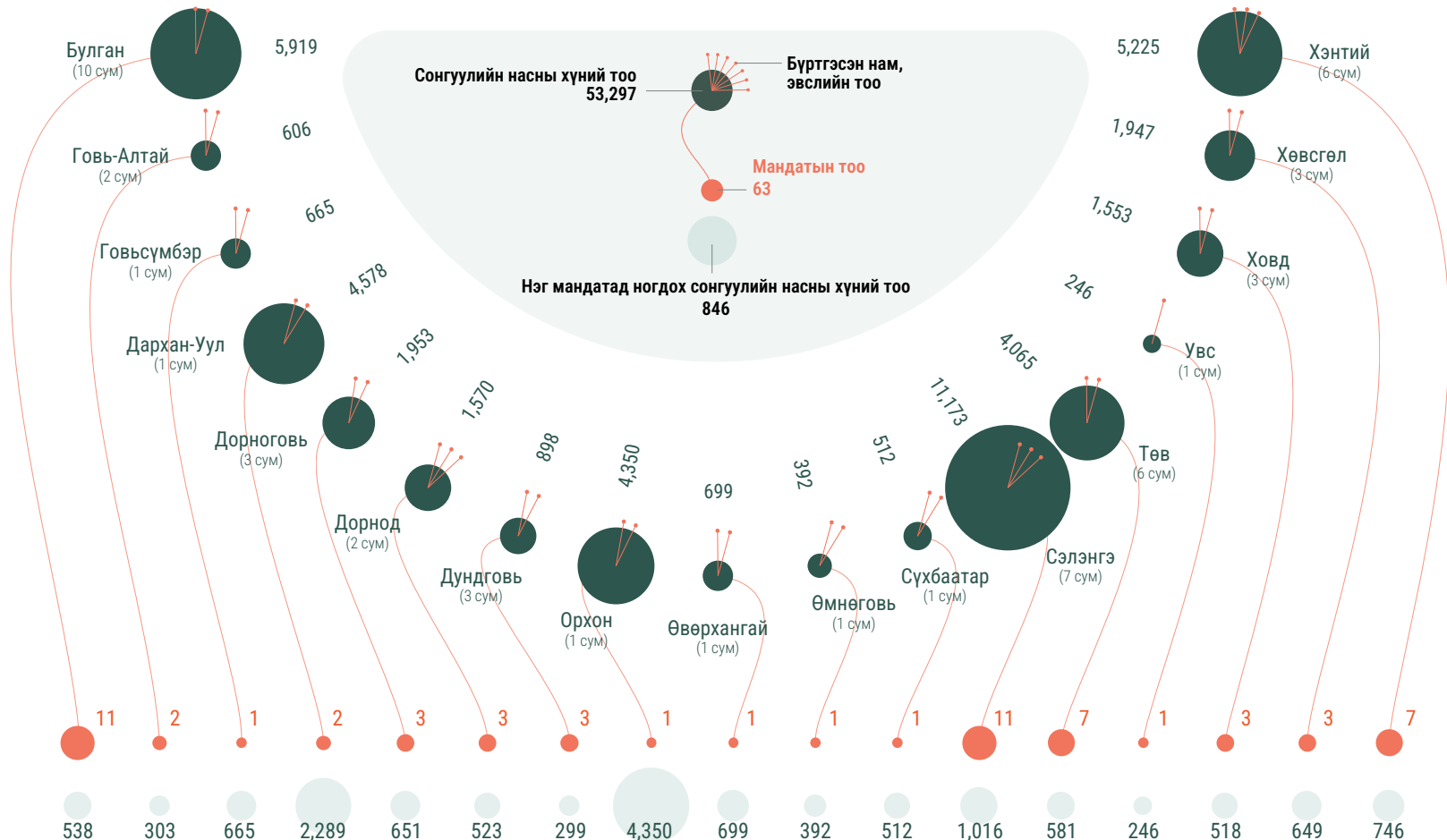
2025 онд хоёр аймаг, 52 суманд (17 аймгийн) нөхөн сонгууль явагдав.

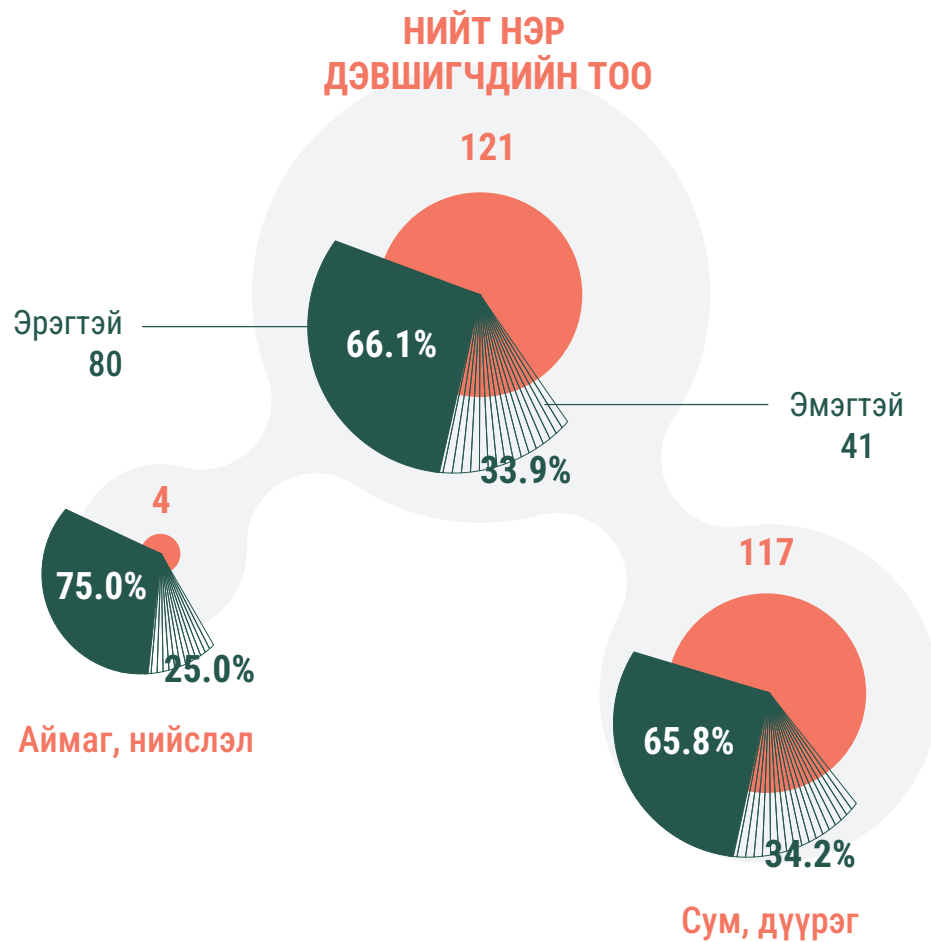
Сонгогчдын нэрийн жагсаалтад бүртгэгдсэн сонгуулийн насны хүний тоо

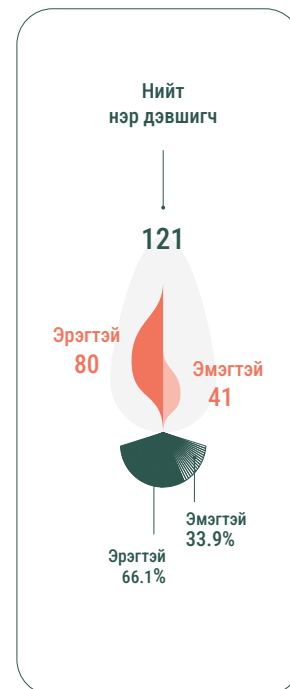
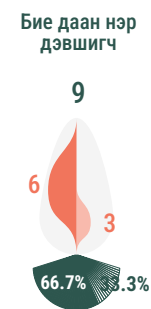
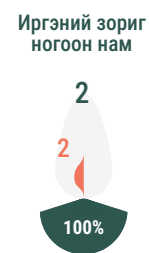
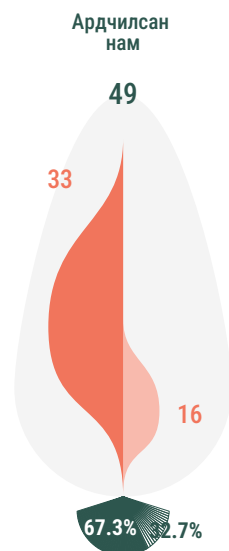
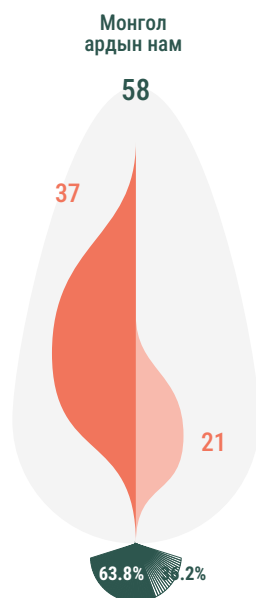
АЙМАГ, НИЙСЛЭЛ, СУМ, ДҮҮРГИЙН ИРГЭДИЙН
ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН 2025 ОНЫ НӨХӨН СОНГУУЛЬ

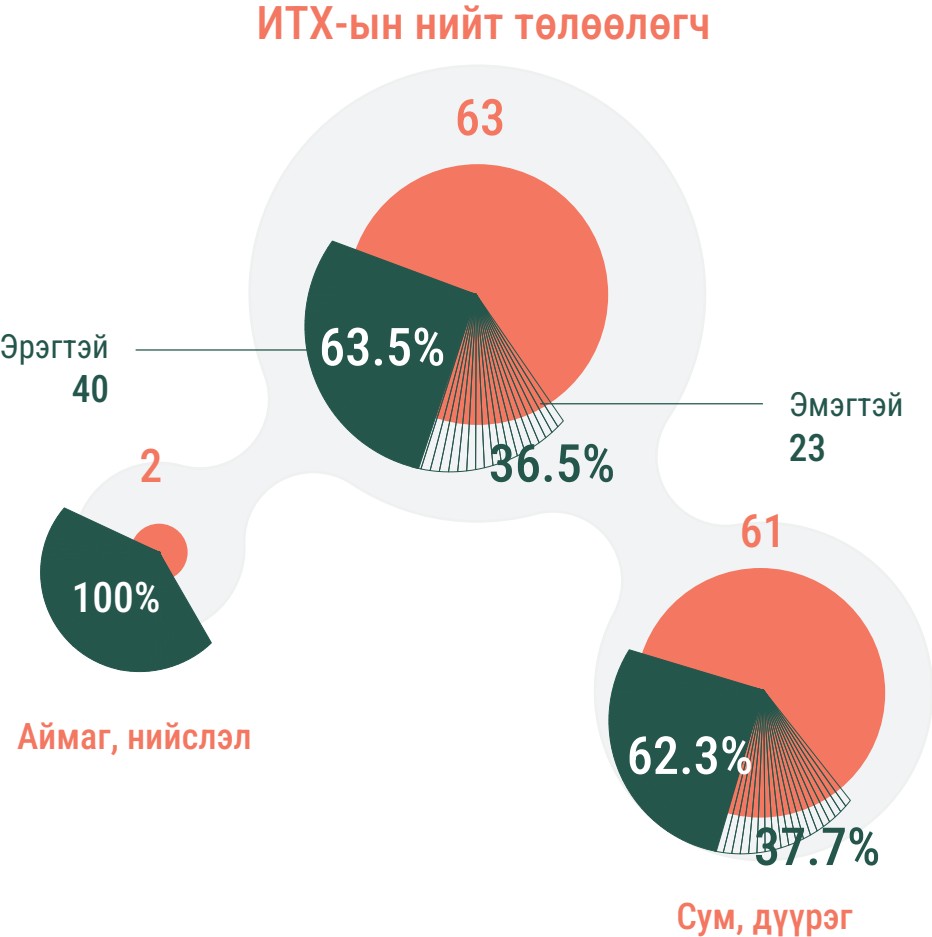
СУМ, ДҮҮРЭГ

НЭР ДЭВШИГЧ

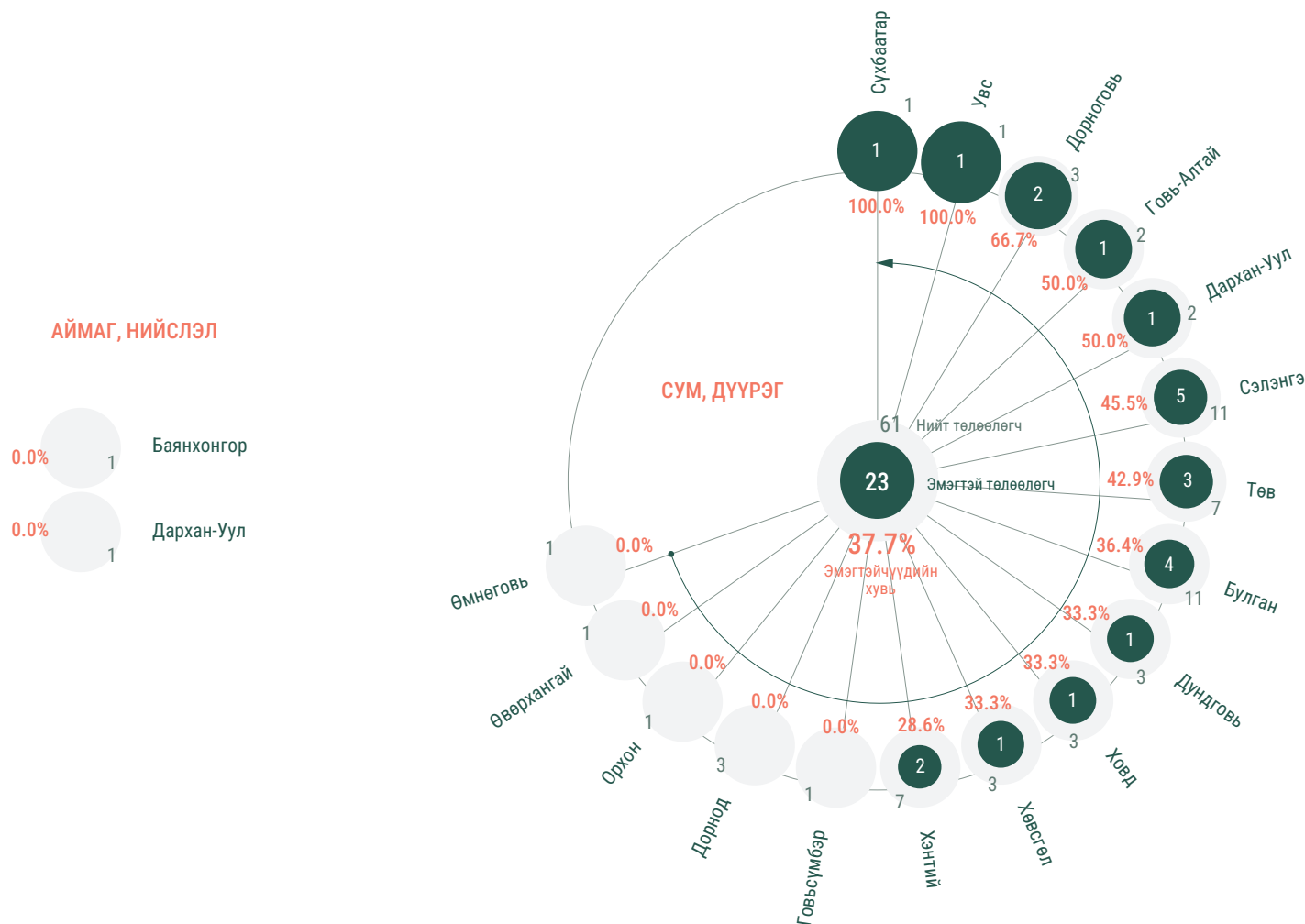

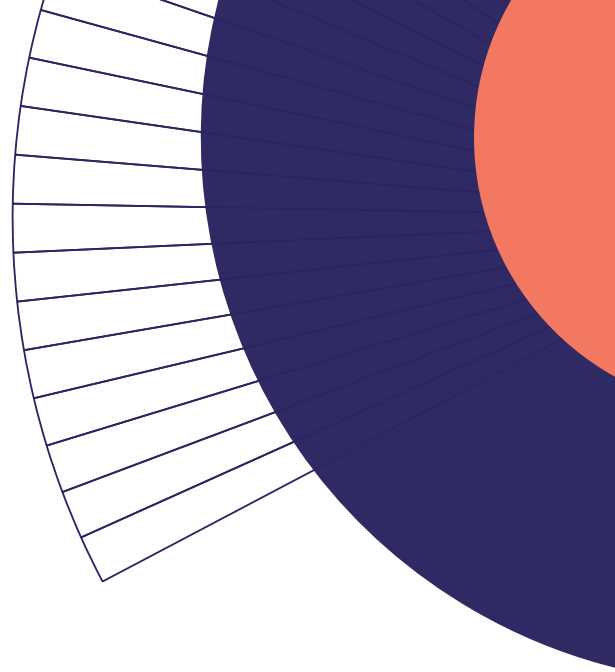

Сонгуулийн ерөнхий дүн

АЙМАГ, НИЙСЛЭЛ, СУМ, ДҮҮРГИЙН ИРГЭДИЙН
ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН 2025 ОНЫ НӨХӨН СОНГУУЛЬ

ТУНГААХУЙ ӨГӨГДЛИЙН УРЛАН

